Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Hjemmets Almanak

Udkom fra 1885-1956 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0104/sknr104853.htm

---

Udarbejdet af Niels Jensen

Hjemmets Almanak

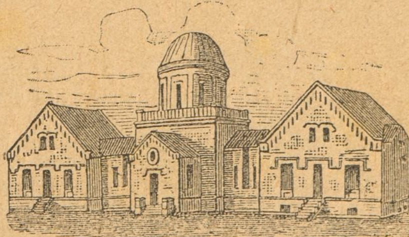
for det Aar efter Christi Fødsel

1895,

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

Kjøbenhavn.
H. Hagerups Forlag.
Trykt hos Nielsen & Lydiche.

Usolgte, fuldstændig ubeskadigede Almanakker ombyttes med Fradrag af Stempelafgift, 10 Øre pr. Expl.

E. M. Dalgas.

Sjælden har nogen med større Ret fortjent Hædersnavnet en Patriot end Hedesagens utrættelige Forkæmper, nys afdøde Oberstløjtnant E. M. Dalgas. Den jydske Hedes Kultivering blev ham i Ordets videste Forstand en Hjærtesag, og i over tredive Aar virkede han med fremragende Dygtighed og uopslidelig Energi for dette store, nationale Foretagende.

Enrico Mylius Dalgas var Søn af den danskfødte Købmand og Konsul i Livorno Jean Antoine Dalgas og blev født i Neapel den 16de Juli 1828. Da han var syv Aar gammel, kom han tilbage til Danmark og blev Elev paa den militære Højskole. Han deltog allerede, kun lidt over tyve Aar gammel, i den første slesvigske Krig; efter at være bleven færdig med Højskolen beordredes han til Tjeneste ved de jydske Vejanlæg, og her fattede han første Gang Tanken til sit Livs store og betydningsfulde Gjerning. I 1866 — efter i Mellemtiden at være avanceret til Kaptajn — stiftede Dalgas „Det danske Hedeselskab", hvis Formaal var at frugtbargjøre de øde, jydske Hedestrækninger. Han blev Selskabets administrerende Direktør og udfoldede i denne Stilling en storslaaet Virksomhed, som ikke kan skattes højt nok. I Skrift og Tale arbejdede han utrættelig paa at fremme Hededyrkningen, vejlede Hedeboerne i Opdyrkningsarbejderne og stadig indvinde større og større Arealer for Kultiveringen. Som hans ypperligste Skrifter om Hedesagen nævnes: „Geografiske Billeder fra Heden", „Engvanding i de jydske Heder", „Om Plantning i Jylland", „En Oversigt over Hederne i Jylland", „Fortids- og Fremtidsskovene i Jyllands Hedeegne" o. m. fl. — I 1875 modtog Dalgas Fortjenstmedaillen i Guld, 1880 blev han Oberstløjtnant og 1888 Kommandør af Dannebrog.

Det er allerede et uhyre Arbejde, der er udrettet af „det danske Hedeselskab", og Æren derfor tilkommer E. M. Dalgas fremfor nogen anden. Lykkes det en Gang at bringe hele den jydske Hede, eller dog den betydeligste Del deraf, ind under Kultivering, vil man først og fremmest mindes hans Navn, og det vil leve indtil de seneste Slægter. Dalgas vil i en ikke fjærn Fremtid faa sin Mindestøtte, men det skjønneste Monument har han sat sig i Hedeboernes taknemmelige Hjærter og overalt, hvor Skov og Agerland fortrænger den golde Lyng i „den jydske Ørken".

En Historie om en forvoven Kammerat og en solle Person.

Af L. Budde.

(Illustreret af Alfred Schmidt.)

I.

Begyndelsesakkord.

Der var en lille, gammel Mand — de sagde, han hed Svenningsen, men de fleste kaldte ham Svennesen. Han boede i en gammeldags Gaard paa Sydsjællands Kyst og havde et Par korte, trippende Ben, en lille Topmave og staalgraa Lokker strøgne sirligt tilbage ovenover et polisk Ansigt og et Par milde Øjne. Gaarden laa skjult i en hel Skov af Træer, og der var saa mange af dem, at en Flok var løbet over paa en ubeboet Ø, der hørte til Gaarden og laa i en lille Bugt tæt udenfor den, og dér stod de saa sammenpakkede, at de traadte hverandre over Fødderne. Markens vilde Blomster mødtes med Roser og Lilier i Skyggen af Træerne, og lige udenfor kom Bølgerne rislende og aandede Friskhed ind over dem og nynnede dæmpede Melodier for dem.

Hver Dag gik den lille gamle Mand omkring imellem Træerne og Blomsterne og saa' paa dem med sit poliske Ansigt og sine milde Øjne. Var der et Træ, som skød en Gren, hvor det ikke maatte, saa sagde han: „Væk med den!" og skar den strax bort. Og var der en Blomst, der satte et Skud, som ikke var kjønt, saa sagde han: „Væk med det!" og klippede det strax af. Det saa' de ikke altid ud til at være fornøjede med lige strax, men naar Træerne stod ranke og slanke i Foraarets Vind, og Blomsterne duftede og smilede i Sommerens Sol, saa nikkede han fornøjet til dem og sagde: „Saadan skal det være!" og saa nikkede Træerne og Blomsterne fornøjet igjen.

Og inde i Gaarden var der en Flok Drenge, som han havde faaet saadan allevegne fra, for selv havde han ingen. Hver Dag gik han omkring og saa' paa dem, og var der noget, der var galt ved dem, saa sagde han: „Væk med det!" og pillede det strax ud af dem. Det var heller ikke altid, at Drengene saa' fornøjede ud ved det lige strax, men naar de legede i Gaarden, friske og rødkindede, gode og glade, saa nikkede han fornøjet til dem og sagde: „Saadan skal det være!" og saa nikkede Drengene fornøjet igjen.

Det vidste alle Mennesker vidt ud omkring, og naar der var en Dreng, som var uartig, og det hændte, saa sagde Folk til ham: „Er du ikke artig, saa skal du til den lille gamle Mand!" og saa blev han artig. Men dersom han ikke var artig, og det hændte ogsaa, saa kom han der. Naar han blev ført bort, tittede Folk ganske rørt efter ham og sagde i Medlidenhed: „Skal nu ogsaa han under Saxen, følle Kræ?" for det syntes de, var meget værre end at komme under deres egne Næver. Men naar den lille gamle Mand hørte saadant noget, saa hændte det, at hans bevægelige Ansigt ikke saa' slet saa polisk ud, og at hans spillende Øjne ikke blev slet saa milde, som de plejede at være.

Nu hændte det, at en Landsby og en Slagtermester hver for sig kom paa Kant med et Par Drenge.

Den første var en Fiskerdreng, der havde mistet sine Forældre og af Fattigvæsenet var bleven sat i Pleje hos et Par Husfolk i et fremmed Sogn. Landsbyen havde længe havt ham i Kikkerten, men tilsidst gjorde han den det saa broget, at hans Plejefader strax maatte sætte sig ned og skrive:

„Ærede Fattigforstanderskab! Nemlig, at jeg ikke længere kan have hans Skarnsstreger. Han er en forvoven Kammerat, som ikke ved nogen Del lader sig knuge, hvorfor han er afproberet saavel med Øredask som med andre Overtalelser. De Taler, han gjør om, hvilke Gjerninger han vil udrette, er ubeskrivelige, og den Skave, han ved sine slemme Dyder forvolder, mange Gange ubetalelig, især begrundet paa den lille Betaling, der ydes. Da Gadekjæret er lige udenfor vort Hus, som han ikke er til at afholde fra, hvorvel han flere Gange har faaet sig dyppet og enkelte Gange er gaaet under, saa er han der til enhver Tid. At han har forlokket de andre Gadedrenge til at sejle med

sig derover saavel i Vandtruge som i Øreballer og Vaskerkar, for hvilke han stedse har været Kaptajn, og derved udsat, ikke alene Drengene, men endogsaa bemeldte Gjenstande for Undergang og Fordærvelse, hvorved han ofte har foraarsaget Velstand i Byen, det har jeg hidtil kunnet taale, da Sagerne ikke vare mine egne. Men da vor Mo'r idag sov til Middag, og vor egen Tøs legede udenfor Døren med hendes ene Træsko, bildte han hende ind, at de skulde lægge en Gløb deri, hvilket efter hans Forklaring var et Dampskib, men ved samme Lejlighed ogsaa kunde have blevet en Ildebrand. Derefter turede han med den, til han opnaaede at faa brændt Hul i Bunden, og han kunde ikke nære sig, førend han havde sunket Træskoen. Da havde han Ro. Men Kvinden, da hun vaagnede og fornam dette, gav ham strax sin anden Træsko i Nakken med, hvilket heller ikke var mere end hendes Skyldighed, men som er Aarsag i, at hun nu sidder i sine Hosesokker og kan ingen Vegne komme deri. Der er stor Velstand i vor By over denne skammelige Knægt, da ingen kan vide, hvornaar Raden vil komme til ham. Han har bekommet nogle Tærsk og er blevet flere lovet, men desuagtet er han stukket fra dem af og har forklaret vor Tøs, at han vil fare bort som en Matros og komme tilbage som en Sørøver, hvormed jeg dog haaber, at det ærede Forstanderskab vil komme ham i Forkjøbet. Ærbødigst, Drengens Plejefader."

Fattigforstanderskabet vidste imidlertid ingen anden Maade at komme denne forvovne Kammerat i Forkjøbet paa end ved at sende Brevet med hele Forklaringen til den lille gamle Mand og bede ham om at paatage sig det, og deri gjorde det Ret.

Ved det samme Lav var ogsaa Slagtermesteren færdig og satte sig ned og skrev:

„Højstærede Hr. Svennesen! Undertegnede er Slagtermester, men har ikke desto mindre ved Professionen en Dreng, som jeg ikke ser mig i Stand til at faa Snit paa. Han er en sølle Person, som der ikke er mere Saft og Kraft i end i en Spædkalle. Hans Moder, nu er hun død, Skindet, var, skjønt min kjødelige Søster, desværre kun et Fruentimmer, og da hun oven i Kjøbet al sin Tid har siddet Enke, saa er Drengens Opdragelse blevet derefter. At hun aldrig har kunnet bekvemme sig til at sætte ham Kniven paa Struben, men ladet ham ligge og strække sig

og dovne paa en Sofa, til der ikke var Pille Fedt ved ham længere, har jeg ofte foreholdt hende, og nu viser Følgerne sig ganske rigtig. Større Kujon til at tage Kniven har jeg aldrig kjendt, og stikker man ham en Lussing ud, saa piber han værre end en Pattegris. Jeg har forsøgt at stive ham af, men ganske forgæves. Han faar aldrig Blod paa Tanden for Professionen, og det er derfor min Begjæring, at De, Hr. Svennesen, som man siger, har et sjældent Haandelag, nu vil prøve, om De kan faa ham pustet en Smule Vejr under Skindet. Da han dog er min Søstersøn, havde jeg tænkt at gjøre en Slagtermester ud af ham, men han faar nu i Guds Navn at synke ned til en Smed eller lignende, for Knokler har Knægten, og Sener maa der være i ham, naar bare man kunde finde dem. Men imellem Slagtere er han hverken hugget eller stukket. Ærbødigst, Drengens Morbroder, Slagtermester og Pølsefabrikant.

Efterskrift: Da det muligvis kunde falde Knægten ind at knibe ud i Befippelse, saa agter jeg at sætte en Pind derfor ved selv at kjøre ham ind."

Da nu al Ting saaledes var forberedt, holdt den forvovne Kammerat og den sølle Person en Søndag Eftermiddag i Sommertiden deres Indtog i den gammeldags Gaard paa deres egen Vis.

Den lille gamle Mand gik med Hænderne paa Ryggen frem og tilbage i sin Stue og saa' lidt mørk ud, for han havde nylig hørt et og andet — der bliver sagt saa meget baade her og der, og det er en Guds Gave at kunne lade det gaa ind ad det ene Øre og ud ad det andet, men den havde han, som sagt, ikke altid. Pludselig bankede det paa Døren, og to Mænd kom ilfærdigt ind, noget anstrængte at se til og røde i Hovederne — den ene var en stor og kjødfuld Skikkelse, den anden en lille, vindtør Mand, der mindede om dagligt Slid og Slæb.

„Slagtermester, til Tjeneste!" sagde den svære Skikkelse og tørrede Sveden af sit Ansigt med et stort, rødt Lommetørklæde. „Vi er kjørt herind for at aflevere Knægtene!"

„Det var jo rart!" sagde den lille gamle Mand, glemte øjeblikkelig sit Mismod og gned sig i Hænderne. „Hvor er de?'

„Fløjten!" svarede Slagtermesteren ivrig. „Vi stoppede dem ind i et Kammer og drejede Nøglen om efter

dem, bare mens vi slap af med Kjøretøjet. Det var lige et Minut om at gjøre, Hr. Svennesen, lige et Minut, men da vi kom tilbage, var begge Fyrene væk — stukket af igjennem Vinduet til den anden Side, forstaar De!"

„Min kjære Slagtermester!" svarede den lille Mand. „Det hører med til Professionen. Glemmer man at sætte Pind for Pølsen, saa kniber det ud i Befippelse ad den ene Ende, lige saa hurtigt, som man stopper ind ad den anden."

„Det var et sandt Ord, Hr. Svennesen!" indrømmede Slagtermesteren. „Men hvor Pokker har Stymperen faaet den Kurage fra?"

„Det volder," bemærkede den vindtørre Mand, „at min har den for to. Jeg har forklaret ham, at nu er han kommen til et Sted, hvor der vanker Klø, i Stedet for, at han kunde have gaaet hos mig og havt det godt og faaet sin Lærdom, men han sagde lige ud, at han vilde endda ikke være her. Han er stukket af og har taget en med sig. Og hvor skal man nu hitte det Kram imellem alle de Træer. Det er da ogsaa en farlig Hob, her er af dem."

Plejefaderen skævede misbilligende ud efter alle de mange Træer, men den lille gamle Mand tog ham ved Knaphullet og svarede alvorligt forklarende:

„Det er Kløpinde, min gode Mand, og dem kan man ikke faa for mange af. Kvæget trænger til noget at klø sig paa, naar det slipper ud, og Menneskenes Børn trænger ogsaa til Klø. De arme Ravneunger, som løber herude i Gaarden, trænger dertil; De, min gode Mand, trænger ogsaa til Klø, og det gjør vi allesammen. Hvor skulde man faa alle de Klø fra, naar man ikke havde Kløpinde!"

Plejefaderen nikkede med en eftertænksom Mine og skottede ud til Træerne med mere Respekt end før, men Slagtermesteren spurgte:

„Ja, men hvor hitter vi dem da — for Afleveringens Skyld, forstaar De?"

„Lad os gaa ud og se paa Vinduet, for det er Udgangspunktet!" sagde den lille gamle Mand. „Og et Udgangspunkt har man til at gaa ud fra!"

Tæt udenfor Vinduet stod en mægtig Lind og bredte sine skyggefulde Grene beskærmende ud over Blomster og Græs inde under det. Og ved Foden af Træet havde to Drenge travlt — altfor travlt til at lægge Mærke til, at

de pludselig havde faaet Tilskuere bag et Buskads tæt derved. Den ene var en lille, spinkel Fyr med tynde Arme og Ben, men de gik paa ham som Trommestikker, og Iltreheden sprøttede ud af hver Mine i hans magre Ansigt.

„Op med dig, Kammerat!“ sagde han, fuld af Iver.

„Jeg tør ikke!“ klynkede den anden, en opløben Knægt med en lang, knoklet Krop og Lemmer som en ung Elefant, men sjattet og ledeløs i alle Ender og Kanter.

„Piber du for at gaa en Smule til Vejrs, og det endda i Magsvejr!“ udbrød den lille foragteligt. „Da kan du tro, det bliver en anden Forklaring, kommer du først ud, hvor hun kuler. Naa, saa lad mig da hjælpe dig, dit Skrog! Nu kan du sætte Panden imod, saa entrer jeg op over dig og hiver dig til mig bagefter. Har vi først faaet fat i Takkelagen deroppe, saa bliver vi siddende, til det er mørkt, og saa stikker vi til Søs og fisker en Hyre eller to. Sæt Panden imod!“

Der var en Myndighed i Tonen, som krævede Lydighed. Uden et Muk satte den lange Panden mod Træet, og førend han havde faaet Tid til at røre sig, stod hans lille Kammerat paa Skuldrene af ham.

„Ret!“ kommanderede han; den knoklede lystrede som en Rekrut, og et Minut efter sad Fyren pustende og stønnende paa den nederste Gren.

„Saa hiver vi!“ blev han ved. Hans Kammerat slyngede Armene om Stammen, og med en tillidsfuld Mine fik han fat i Kraven paa ham og hivede, blodrød i Ansigtet af Anstrængelse. Slet saa glat, som han havde forestillet sig det, gik det dog ikke. Trods alle hans Anstrængelser gled de lange Arme langsomt ned mod Benene, den knoklede Krop bukkede sig sammen, stak i en spids Vinkel ud fra Træet, og der blev den hængende.

„Sikken et Stykke Skank!“ hviskede det bag ved dem i en Tone af fagmæssigt Mishag. „Gud hjælpe mig — lutter Knokler og ikke Pille Kjød ved. Jeg vil lade mig flaa, om der kommer noget ud af det!“

Men det skulde den gode Slagtermester — for ham var det — dog ikke have tilbudt, for naar der er Tømmer i en og Ild i en anden, saa fænger det tilsidst.

„Hvad gaar der af dig?“ udbrød den ivrige lille i Harme. „Skal jeg maaske sidde her og hale din lange Rad

op alene, uden at du vil hjælpe en Smule til selv? Stram de dovne Lemmer, eller jeg skal stramme dig!"

Ved denne barske Tiltale gik der som et elektrisk Stød igjennem den villieløse Klump, der hang paa Træet, Senerne strammede sig af sig selv, i krampagtige Ryk begyndte den langstrakte Krop at glide op ad Stammen, ovenfra blev der halet, og lige med ét laa hele Personen paa Maven over Grenen ved Siden af sin vimse lille Kammerat og saa' sig omkring med et umaadelig forbavset Ansigt.

„Saa fik vi fat i Takkelagen — ind med dig i en Snup!" sagde den lille, og borte var de i Bladenes tætte Skjul.

„Det var som Pokker!" udbrød Slagtermesteren ganske højt i Forbavselse.

„Han er en forvoven Kammerat!" svarede en sindig Stemme. „De Taler, han kan gjøre, og de Gjerninger, han kan udrette . . ."

Længere kom Plejefaderen ikke, for i det samme lød der en brat Knagen oppe fra Toppen af Træet. Svajende og bragende banede en vældig Gren sig Vej gjennem Løvet og styrtede med et Bump midt ned i et Blomsterbed. Blade og Smaagrene kom raslende bagefter og strøede sig i tætte Lag over Blomster og Rabatter, et Par lange Ben viklede sig spjættende ud af Løvet, en knoklet Krop fulgte dinglende efter, langsomt dalende og ufortrødent holdt i Kraven af en strittende lille Fyr, der kæmpede tappert imod fra Gren til Gren. Bums — laa den lange Krop der, ubevægelig og fortabt, midt i Ødelæggelsen, den tapre lille Fyr gik paa Hovedet ned over den, slog et Par Kuldbøtter hen over Grønsværet og var paa Benene igjen.

„Stødte du dig?" spurgte han og gned sig med en lidt misfornøjet Mine paa en Bule i Panden.

„Nej!" lød det bedrøvede Svar. „Men jeg kunde have stødt mig?"

„Det kunde du nu ikke!" erklærede den lille, vimse Fyr kort og bestemt. „For jeg holdt jo igjen fra oven og tog imod Stød. Op med dig, og paa den igjen!"

Men det satte Slagtermesteren endelig en Pind for.

„Vær saa artig, Hr. Svennesen — der har De Knægtene!" udbrød han og foer frem med en pludselig Iver. „Og da vi saaledes har afleveret dem i ordentlig Stand,

saa er det nok bedst, vi ser at komme afsted igjen. Farvel, Hr. Svennesen, og til Lykke med Handelen!"

Med disse Ord forsvandt den brave Slagtermester, øjensynlig glad ved lykkelig at have skilt sig ved et vanskeligt Hverv, og Plejefaderen var ikke sen til at følge hans Exempel.

Men heller ikke den lille gamle Mand var sen til at komme frem fra sit Skjul. Han havde staaet med sit poliske Ansigt og med ubekymret Interesse fulgt de to travle Fyres Færd, men ved den sidste Vending — Træer og Blomster var nu en Gang hans ømme Punkt — gik der pludselig en Blussen over hans Kinder, og med en Stemme, der egentlig ikke var skikket til at

berolige, foer han frem og raabte:

„Holdt der, du lille Knast! Vil du se, du bliver liggende, du lange Top!"

Den sidste Formaning havde ikke været nødvendig, for den sølle Person laa allerede ubevægelig og stirrede forfærdet paa ham. Selv den forvovne Kammerat tabte et Øjeblik Fatningen og lod sine Øjne løbe vildt omkring som for at spejde efter en Udvej til Flugt. Men hurtig kommende til Besindelse, vendte han sig mod sin faldne Staldbroder og hviskede:

„Saa er vi opdagede, og saa kan vi lige saa godt

springe i det som krybe i det. Hold dig bag ved mig — jeg tager mod Stød!"

„Det er ondt," sagde den lille gamle Mand, stadig med en Blussen i Ansigtet og med lidt Ilterhed i Stemmen, „at du saadan vil komme her og gjøre Skade. Hvor skulde I hen?"

„Til Søs!" svarede Fyren rask og stod foran ham med Trods i sin Holdning og med et Ansigt, der sagde, at han forstod at gaa et Uvejr i Møde og var rede til at tage, hvad der skulde tages. Den lille gamle Mand lod et Blik glide ned over hans spinkle Skikkelse, og et lille Smil listede sig ud over hans vrede Ansigt.

„Saa I skulde til Søs?" svarede han. „Ja, men saa gaar Vejen lige ud og ikke over Træerne. Du kunde dog gjærne have spurgt mig om den først."

Den forvovne Kammerat slap sin Trods og tittede lidt uvis op til ham.

„Du er nok en haard Knast!" blev den lille gamle Mand ved med sit Smil. „Og haardt imod haardt — er ren Akkord. Men naar du en anden Gang træffer et Træ paa din Vej, saa løb alligevel ikke Panden imod det, men gaa kjønt udenom, for det træffer, at Træet er haardere end Panden!"

Den lille Fyr foer i en Fart med Haanden op til Panden, følte efter sin Bule og saa endnu mere usikker ud, men den lille gamle Mand strakte sin Haand ud imod ham og spurgte:

„Skal vi være Venner, vi to? Giv mig din Haand, saa gaar vi op og faar noget at spise, for Søen tærer."

Den forvovne Kammerat vendte endnu en Gang et usikkert Blik op imod ham, men det mødte kun et polisk gammelt Ansigt og et Par milde Øjne, og saa lagde han sin Haand i den lille gamle Mands og fulgte med ham. Men aldrig saa snart havde den sølle Person set det, førend han kom paa Benene i en Fart og traskede afsted i Hælene paa sin lille, spinkle Beskytter. Og det var den Plads, hvor han fra nu af følte sig tryg som paa sin Moders Sofa. —

Det var Aften, og den lille gamle Mand var paa Skolen med sine Drenge for at snakke lidt med dem, førend de skulde sove, saadan som det nu var Skik paa den gammeldags Gaard, naar det var Søndag Aften.

„Jeg vil fortælle en Sømandshistorie!" begyndte han.

„Det var Aften, og Jesus gik i Skibet og foer ud paa Søen, og hans Disciple fulgte ham. Men der var andre, som blev staaende paa Stranden og vilde ikke med. Og hvorfor tror I, de ikke vilde?"

„Dem var der ikke noget at stille op med!" svarede en lille tynd Stemme med en Sikkerhed og Frejdighed, der fik alle Drengene til at dreje deres Hoveder om imod ham med et Sæt og tændte en livlig Nysgjerrighed i deres Øjne.

„Det var der heller ikke, min lille Knast!" nikkede den lille gamle Mand bifaldende. „Det er ikke saa lige en Sag at komme paa Søen, og det kan gaa skævt paa mange Maader. Langt borte paa Himlen stod der en sort Sky; de vidste, den vilde komme over dem med Storm og Forskrækkelse, og saa mente de, det var sikrest at blive, hvor de var. For de troede ikke paa den kjære Herre Jesus og forstod ikke, at hos ham er der sikkert at være, om det ser aldrig saa sort ud. Men hvorfor skulde Disciplene da med, naar de forstod det og troede paa ham?"

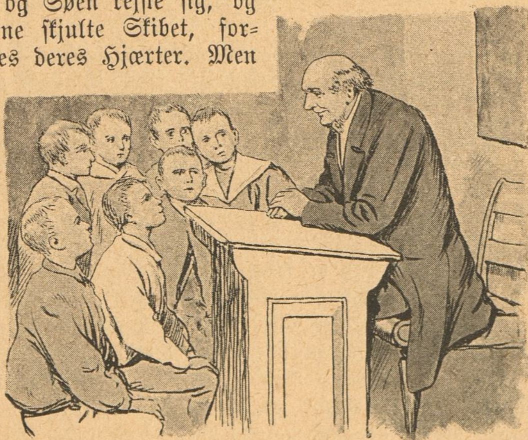
„For de trængte til at strammes op!" svarede den samme Stemme resolut, og nok en Gang vendte Drengenes Øjne sig mod den frejdige lille Fyr og skottede nysgjerrigt til den lille gamle Mands poliske Ansigt.

„Du har Ret, det trængte de til!" nikkede han igjen, og det begyndte at glimte i hans Øjne. „Det er dejligt at fare fra Stranden ud paa Søen, for den er lys og levende, men Jorden er mørk og død. Der er Kræfter i Søen, og de er altid vaagne. Blæsten farer hen over Bølgen, og den stiger og synker, rejser og rejser fra Kyst til Kyst, og Rejsen faar aldrig Ende — den suser og bruser, nynner og synger og faar aldrig sunget Sangen til Ende. Og Himlen er baade over den og under den. Men Jorden er saa tung og stille, i Dag som i Gaar og i Morgen den samme, og Mørket er under den. Derfor er Søen ogsaa blevet Livets Billede, men Jorden er Dødens — vi hælder tre Haandfulde Vand over Barnet, der bliver døbt for at leve, og tre Skuffer Jord over den døde, der skal sove i Mørket. Det er saa dejligt, naar man længes efter Livet, at sejle ud over gyngende Bølger, og det var dejligt for Disciplene at fare fra de døde Strande ud paa den levende Sø med Jesus, som de elskede og troede paa. Der var Glæde i deres Hjærter, men det var ikke nok, og der var mere, de

trængte til. Da Skibet var kommet midt ud paa Søen, blev det en vældig Storm, og de, som var blevet tilbage paa Stranden, gik hjem og glædede sig over, at de havde været saa kloge og nu havde deres paa det tørre. De forstod ikke, at de derude havde det bedre endda."

„For de var paa deres Plads!" faldt Stemmen fra før ind med en Iver, der ikke lod sig holde tilbage.

„Det var de, og dér er der godt at være!" nikkede den lille gamle Mand. „Men det forstod Disciplene heller ikke rigtig endnu, og da Stormen hvinede, og Sejlet splittedes, og Søen rejste sig, og Bølgerne skjulte Skibet, forfærdedes deres Hjærter. Men

Jesus laa i Bagstavnen og sov, for at de skulde vide, at hvor han var, dér var det trygt at være midt i Storm og Bølger, og de forstod det ikke. De løb hen til ham og vækkede ham og raabte i Angst: „Herre, frels os, vi forgaar!" Men han stod op og sagde: „Hvorfor er I bange, I lidet troende?" og han truede ad Stormen og Søen, og det blev blikstille. Da saa' de forundrede paa hverandre og spurgte: „Hvo er dog denne, at baade Søen og Stormen er ham lydige?" Over den spejlklare Sø, i den yndige Nat sejlede de frem, og deres Hjærter blev fyldte af evig Glæde og evig Tryghed. Men de, som var blevet tilbage, havde ingen Glæde faaet — de sov saa tungt og saa dødt som Jorden, de hvilte paa!"

Det var kommet til at flamme lidt over den lille gamle Mands Kinder, og hans Øjne spillede i ubekymret

Frejdighed. Men i det samme mødte de et lille Ansigt, der vendte sig imod dem i stolt og sejrssikker Triumf, og saa standsede han pludselig med en halvt forlegen Mine, som om han følte, at Begejstringen var løbet af med ham og lige med et havde ladt ham i Stikken paa et vanskeligt Punkt. Et Øjeblik blev han staaende og stirrede stift paa det triumferende Ansigt, men saa slog han rask ud med sin buttede Haand, lukkede og trak den ind igjen, som om han havde fanget en Tanke i Flugten, og ganske, som om Ansigtet havde prøvet at tage ham paa Ordet i en Overrumpling, truede han ad det med en Finger og svarede ivrigt:

„Ja, men den Gang tog du alligevel fejl, om du saa aldrig saa meget er en lille Knast! For naar Disciplene vandt deres Glæde, saa var det ikke, fordi de gik til Søs, men fordi de blev paa deres Plads, og hverken Lyst eller Fare havde lokket dem derfra. Og det skal alle raske Drenge vide: at den, der tør blive paa sin Plads, hvor Vorherre har sat ham, paa Land eller Sø, han kan trænge til at strammes op, naar Lysten vil lokke ham, eller Faren vil skræmme ham, men der er Kraft i ham, og han skal finde tilsidst det, som han længes efter og venter paa. Men den, der løber fejg fra Pladsen, Vorherre har sat ham paa, til Lands eller Søs, ham er der ingen Kraft i, og ham er der ikke noget at stille op med. Forstaar I det, Drenge?"

Der lød et Ja rundt omkring ham — kun et eneste Ansigt sænkede sig og saa' betænksomt ud.

Drengene havde sunget en Salme, den lille gamle Mand havde foldet sine Hænder, bedt Aftenbøn med dem og sagt dem Godnat, og saa stod han i sin Stue med sit poliske Ansigt og sine milde Øjne. Det bankede forsigtigt paa Døren.

„Kom ind!" raabte han, og ind kom den forvovne Kammerat — ikke slet saa forvoven at se til, som han var somme Tider.

„Svennesen!" sagde han og drejede lidt paa sin Kasket. „Jeg tror nu alligevel, jeg kommer til at løbe fra Pladsen!"

„Hvorfor kommer du da og fortæller mig det?" spurgte den lille gamle Mand og gik lige hen til ham.

„Jo," svarede den forvovne Kammerat og saa' op paa ham. „For De er en skikkelig Mand, og jeg kan godt lide Dem."

„Saa synes jeg, du skulde blive hos mig, for jeg kan ogsaa godt lide dig, Knast!" svarede den lille gamle Mand, og hans Arm listede sig af sig selv omkring Barnets Hals og trak ham langsomt nærmere.

„Nej!" lød Svaret lidt sagte og undseligt. „For jeg har nu altid havt saadant et Mod i mig paa at bruge mine Kræfter, og dem er der Plads for til Søs. Og jeg synes, jeg kan mærke paa mig, at jeg har ikke Tid til at vente!"

Et Par milde Øjne saa' ned paa en lille tynd og hulbrystet Skikkelse, paa et Par mørkerøde Pletter, der glødede midt i to magre Kinder, og paa en Ild, der brændte i et Par urolige Øjne, som maatte den skynde sig at brænde, førend den gik ud. Der gik en Vemod over de milde Øjne, mens de saa' derpaa, men den lille gamle Mand tog sin Arm til sig igjen, kløede sig lidt ærgerlig bag Øret og sagde med et Suk:

„Ja, kan det ikke blive til andet, saa kan det ikke blive til andet, men kjedeligt var det, for jeg havde tænkt, vi kunde sluttet en Akkord, og du kunde have blevet her og hjulpet mig i en Forlegenhed."

„Da kan jeg ogsaa det!" svarede den forvovne Kammerat og saa' hurtigt op. „Hvad skulde det ellers være?"

„Ser du!" lød Svaret. „Du har jo nok lagt Mærke til, at den lange Top, du slæbte med dig i Dag, er en sølle Person, som der ingen Krummer er i?"

„Det er lige sløjt nok!" indrømmede Fyren og rystede paa Hovedet.

„Jeg havde tænkt," vedblev den lille gamle Mand sagtmodigt, „at du kunde blevet her en Tid og sat Liv i ham for mig. Men nu kan det jo ikke nytte at tænke paa!"

„Det kan det magelig!" ytrede Knasten hurtigt. „Saadan jager det da heller ikke med det andet!"

„Da var det jo rart!" udbrød den lille gamle Mand og saa' helt polisk ud af lutter Fornøjelse. „Saa bliver du her og hjælper mig — er det en Akkord?"

Han strakte sin Haand ud, den forvovne Kammerat lagde sin deri og svarede med hele sin stumpede Person fuld af Paalidelighed.

„Det er en Akkord! De kan stole paa, der skal komme Liv i Kludene!"

Det var med et straalende Ansigt, at den tapre lille Knast traadte ind i den store Sovestue, hvor Seng stod ved Seng, og Dreng laa ved Dreng — men dér stod det ikke saa straalende til. Den lange Top laa og klynkede med Hovedet under Dynen.

„Er der nogen, der vil gjøre dig Fortræd?“ spurgte den lille i en beskyttende Tone.

„Han er saa bange for, at Spøgelserne skal komme op fra Kjælderen og tage ham!“ forklarede en kjæphøj Dreng med et næsvist Ansigt.

„Her er maaske ingen Kjælder!“ bemærkede den lille.

„Ja, men de siger, der er Spøgelser i den alligevel!“ klynkede den lange med en ynkelig Stemme.

„Og du skal tage dig i Agt, din lille Smørstikker!“ tilføjede den kjæphøje. „For jeg har altid hørt, de tager Smaakravlet først!“

„Bryd du dig bare ikke om det. Jeg er Karl for at tage en halv Snes Spøgelser paa min Samvittighed og en Sladderhank oven i Kjøbet!“

Med disse tapre Ord gik den forvovne Kammerat i Seng med en stolt Mine. Den sølle Person stak Hovedet frem og tittede efter ham med en ængstelig Mine, og først da han var vis paa, at han laa der, lagde han sig beroliget ned og sukkede sig i Søvn.

II.

Akkordarbejde.

„Op! Op! Op!
Lystig af sin Seng
Springer nu hver Dreng,
Kun den dovne Krop
Vil saa nødig op!
„Op! Op! Op!

Det var den lille gamle Mand, der stod i Døren til Sovestuen og sang sin egen Morgensang for sine Drenge. Hver Gang han sagde „Op!“, gav han et Klap i sine Hænder — det var en Streg, han satte under, og den var der Tryk i. Op sprang alle Drengene som efter en Snor, og der blev en Summen og Brummen som i en Bikube

— kun én Dreng blev liggende og vendte og drejede og gav sig.

„Se til den lange!" raabte en. „Han ligger nok og venter paa, at hans Mutter skal komme og kysse ham og sige Godmorgen til ham!"

„Han vil have Kaffe paa Sengen, for det er han vant til!" bemærkede en anden.

„Vær nu lidt stille! Kan I ikke se, at I forstyrrer ham?" tyssede Drengen med det næsvise Ansigt. „Han har vist ikke sovet saa godt, som han skulde, for Spøgelserne har været efter ham."

„Tag dig i Agt, at de ikke kommer efter dig selv!" formanede en spinkel Stemme alvorligt. „Jeg har hørt sige, at den Slags er værst efter dem, der snakker om dem, og jeg kan se, de har allerede havt fat i Næsen paa dig. Den stikker saa løjerlig i Vejret."

„Du er nok lidt forvoven af dig!" ytrede Drengen og maalte den tyndbende Fyr med et haanligt Blik.

„Jeg faar Skyld for det!' indrømmede den lille koldblodigt. „Jeg gjør ingen Fortræd, naar ingen kommer mig for nær, men pirrer jeg ved en, saa gaar han for det meste over Ende!"

Der var en Sikkerhed i hans Tone, som fik alle Drengene til at se lidt forbavset paa ham, men uden at ænse dem, vendte han sig om mod sin lange Kammerat og sagde:

„Nu gjør du bedst i at se, du rejser Toppen i en Fart, for ellers er der en, der gaar sin Vej, og det er mig!"

Det kan nok være, der kom Fart paa den lange ved den Trusel. Han var paa Benene med det samme og fik saa travlt, at de knoklede Arme og Ben var lige ved at slaa Knuder paa sig selv.

„Skynd dig bare ikke for meget!" formanede det næsvise Ansigt og forsvandt. „For der er Kjælder under Skolen, og dér er der Spøgelser, som vil snakke lidt med dig!"

Det slog ogsaa ganske rigtig til. De sad paa Skolen, og den lille gamle Mand gik op og ned mellem Drengene for at se, om al Ting var i Orden. Den forvovne Kammerat havde den søde Person ved sin Side.

„Pas paa, de kommer!" hviskede det bag ved dem, og i det samme lød der tre afmaalte Slag mod Bænken neden under dem. Den søde Person vendte sig om med et for-

skrækket Sæt og mødte det næsvise Ansigt, der stirrede frimodigt ind i hans. Men næppe havde han vendt sig om igjen, førend de samme tre dumpe Slag lød igjen paa den samme uhyggelige Maade og fik ham til at fare forskrækket i Vejret.

„Snap det ene, saa snapper jeg det andet!" hviskede en myndig Stemme ved Siden af ham. En kort Arm og en lang Arm fo'r ind under Bænken, der lød et Brøl og et Brag, og saa var Drengen med det næsvise Ansigt væltet bagover. Den sølle Person blev siddende med et forbavset Ansigt og tittede ned efter et Ben, han havde i Haanden.

„Jeg sagde dig det nok!" hviskede den lille og saa' sig roligt tilbage. „Begynder jeg først at pirre ved en, saa dratter han!"

„Hvad gaar der af jer?" spurgte den lille gamle Mand og vendte sig brat om imod dem. „Hvordan er det, du sidder?"

„Det er ikke mig, der sidder," forsvarede Drengen sig og kravlede flov op. „Det er ham, der vælter mig."

„Han bildte os ind, vi skulde fange Spøgelser, og saa fangede vi hans Ben!" tog hans Modstander Ordet med et lidt polisk Blik.

„Spøgeri til Side!" svarede den lille gamle Mand med Værdighed, men heller ikke uden et Stænk af Poliskhed. „For nu begynder vi!"

Den lille gamle Mand foldede sine Hænder og bad en Morgenbøn, og Drengene foldede deres og bad med.

„Fortæl om Jesus!" bad den samme spinkle Stemme. „For han er værd at høre om!"

Den lille gamle Mand nikkede, som han havde nikket den forrige Aften, og alle Drengenes Ansigter vendte sig imod ham, og deres Øjne hang ved ham lige saa længe, han gik frem og tilbage imellem dem med Hænderne paa Ryggen og fortalte, for der var et Spil i hans bevægelige Ansigt og et Glimt i hans milde Øjne, som ikke var til at slippe fra. Men intet Ansigt var vendt saa ivrigt imod ham, ingen Øjne fulgte ham saa lysende og glade, og ingen Stemme var saa snar til at svare ham som den forvovne Kammerats. Der kom Liv fra den ene og gik til den anden, saa det gav Gjenskin over hele Skolen.

„Hvem kan saa sige et Vers?" spurgte den lille gamle Mand tilsidst.

„Maa jeg, Svennesen?" lød det i samme Nu fra et et lille ivrigt Ansigt, en tynd Finger foer i Vejret som en Raket, og uden at vente, til den fik Lov, havde den spinkle Stemme sagt sit Vers i en Haandevending, og saa var den Time forbi.

Men bagefter legede Drengene ude i Gaarden, og dér kom der en Regnskabets Time.

„Saa du vil fange Folks Ben, din lange Væltepeter?" spurgte Drengen med det næsvise Ansigt og gik sin uskyldige Banemand lige ind paa Livet med en bister Mine — underlig nok havde han ikke rigtig Mod paa den forvovne Kammerat, saa lille han end var. „Vil du mig ellers noget, saa kan du jo bare komme!" tilføjede han og begyndte ivrig at smøge sine Ærmer op.

Den sølle Person trak sig i en Fart tilbage og gjorde et fortvivlet Forsøg paa at dække sin lange Krop bag sin lille Beskytters tynde Ryg, men dette gjorde egentlig ikke hans Stilling bedre. Aldrig saa snart var Drengene blevne sikre paa, hvem der var den stærkeste, førend de skyndte sig at slutte sig til hans Parti — for Drenge er næsten lige saa kloge som Mennesker — stimlede sammen om Synderen og raabte:

„Æh, han er bange! Han skjuler sig bagved den lille. Frem med ham!"

Opmuntret ved dette Bifald begyndte det næsvise Ansigt at kredse rundt om Fjenden og ryste et Par knyttede Næver foran hans Næse. Betrængt til det yderste drejede og drejede den sølle Person sig, indtil han omsider følte, at han var fortabt, gav sig Fortvivlelsen i Vold og blev staaende ubevægelig uden at vide sine levende Raad. Men vidste ikke han dem, saa var der en anden, der vidste dem. Roligt dækkende ham med sin spinkle Person lod den forvovne Kammerat et prøvende Blik glide fra den hidsige Angriber ud over alle de ivrige Ansigter, der stimlede sammen om ham, rystede paa Hovedet og ytrede med from Hengivelse i det uundgaaelige:

„Det kan nok ikke blive til andet, end at vi maa give dem en Omgang allesammen!"

Uden at spilde et Ord mere paa den Ting foer han som et Lyn ind paa den sejrssikre Fjende og hamrede løs

paa ham. Overrasket af en saa uventet Aandsnærværelse stod Knægten et Øjeblik stille i Forbavselse, men i samme Øjeblik, som han havde faaet Fatningen tilbage, og hans løftede Haand faldt klaskende ned paa det magre Ansigt foran ham, slyngede et Par knoklede Arme sig om ham bagfra, og saa var han i Klemme. Uden at ænse Blodet, der sprang ud af hans lille Næse under Slaget, han havde

faaet, hamrede den forvovne Kammerat løs paa ham forfra, og bagfra sad han som i en Skruestik med Armene lænkede til Kroppen. Der var pludselig kommet Sener om Knoklerne, der havde fanget ham, og han vred og snoede sig imellem dem saa hjælpeløs som et Barn i Svøb. Da tabte hans Ansigt det sidste Spor af Overlegenhed, og han stak Næsen i Vejret og hylede, saa Knoklerne pludselig slap deres Tag i Forskrækkelse.

„Lad ham løbe, Skindet!" ytrede den forvovne Kam=

merat med Højmod, lænede sig pustende mod et Træ, tørrede Blodet af Næsen og var parat igjen.

„Er der flere, saa kom med det samme!“ sagde han og saa' sig venligt opfordrende om i Kredsen. Det var der imidlertid ikke. Med ét Slag var der kommet et nyt Udtryk i alle Drengenes Ansigter, Agtelse og Bifald tegnede sig i dem, og lige med et brød der et skingrende Hurra ud rundt omkring ham.

„Saa' du, vi stod os?“ spurgte den forvovne Kammerat med sin sikre Mine.

„Det volder,“ svarede den sølle Person beskedent, „at det var dig, der tog fat.“

„Jeg tog ham forfra,“ nikkede den forvovne Kammerat, „og tog imod Stød. Men du er ikke daarlig at have i Ryggen!“

Dermed var Sagen ordnet og Æren rigtig og redelig fordelt, og det var lige i det rette Øjeblik, for i det samme stod den lille gamle Mand midt imellem dem. Drengene skottede lidt betænkelig til ham, men han vidste heldigvis af ingen Ting.

„Til Arbejde, Drenge!“ sagde han med sit poliske Ansigt, klappede i sine buttede Hænder og saa' ubekymret ud.

Ude i Haven stod Drengene paa Rad med Spader og River, færdige til at tage fat.

„Saa gled hun!“ sagde den forvovne Kammerat, stak Spaden i Jorden med en Mine, som fortalte, at nu blev det til noget, og tog en ordentlig Klump for. Der var en Kraft deri, som gav Humør og gjorde hver eneste Dreng begjærlig efter at faa ham ved Siden af sig — kun det næsvise Ansigt surmulede lidt, og det var til at undskylde. Pladsen ved hans Side var nu imidlertid en Gang den søllle Persons, og den fik ingen ham fra.

Men det var en tosset Klump, for da den skulde op, saa vilde den ikke. Blodrød i Ansigtet hev den forvovne Kammerat i den, for saadant noget vilde han ikke lade sig byde; men Spaden slog sig paa Klumpens Parti, vendte sig drillevorn i Haanden paa ham, og førend han saa' sig for, var den smuttet oven ud, og Klumpen sad, hvor den altid havde siddet. Saadan en Stædighed kunde ikke andet end ærgre en ivrig og virkelysten ung Arbejder. Med en yderst misfornøjet Mine stirrede han ud for sig, trak Vejret hurtigt og kort — Vejret var nu altid hans svage Side —

og saa' eftertænksom ud. Lykkeligvis fik han i det samme andet at tænke paa.

„Hvad er der nu paa Færde?" udbrød han pludselig, gribende sin Sidemand i at staa og stirre paa sin Spade med en fortabt Mine. „Vil du maaske ikke bestille noget?"

„Jeg kan ikke!" klagede den sølle Person bedrøvet. „Jeg har aldrig gravet før!"

„Den Snak kommer vi ingen Vegne med!" erklærede den forvovne Kammerat. „Kom, saa skal jeg lange dig en Næve. Nu tager jeg i Haandtaget, for det er dér, der skal lægges Kraft i, saa kan du tage fat i Skaftet, og saa skummer du ikke oven af, men stikker lige til Bunds. Gaar det ikke for en, saa gaar det for to!"

Og ganske rigtig, aldrig saa snart var de blevet to igjen, førend det gik. Spaden foer i Jorden saa lige som en Lodlinie, og den ene Klump større end den anden fløj ud fra den. Der kom Liv i den leddeløse Krop, Senerne strammede sig om Knoklerne, og den sølle Persons Ansigt stirrede mere og mere forbavset paa, hvordan en Spade kunde gaa i et Par Hænder. Men ved Haandtaget stod en ufortrøden lille Fyr og vippede det op og ned med et Ansigt saa smilende, som om saadant et Stykke Arbejde ikke var andet end en Leg for ham.

Men den lille gamle Mand var dreven nok. Et lille Stykke derfra med fri Udsigt til Drengenes Arbejdsplads var der Blomster, som skulde bindes op, og Buske, som skulde pudses og studses — dem gik han og tumlede med og kunde ikke rigtig komme nogen Vegne dermed. Og aldrig saa snart havde han set, hvor glat det gik, saa snart den forvovne Kammerat havde faaet fat, førend han blev begjærlig efter at faa Fingre i ham. Han havde næppe sluppet sin Kammerats Spade og igjen grebet sin egen for dog en Gang for Alvor at vise de Fyre, hvordan en Spade skulde haandteres, førend den lille gamle Mand allerede havde kaldt paa ham og faaet ham hen til sig.

„Knast!" sagde han, for det Navn havde han nu én Gang faaet fat paa og kunde ikke slippe det igjen. „Du kommer til at hjælpe mig, for min Ryg er gammel og stiv, men din er stærk og smidig, og den er lidt i Gjæld til mig for mit kjønne Træ og mine Blomster i Gaar, husker du nok!"

„Gjælden skal blive betalt, Svennesen!" nikkede han

med sit paalidelige Ansigt og tog fat. Det saa' ud, som om Blomsterne rejste sig af sig selv under hans Hænder, og Buskene artede sig og fik Skik, saa den lille gamle Mand smilede over hele Ansigtet ved at se derpaa. Vims var den lille Fyr, og Hænderne gik paa ham, saa det var en Lyst, men lidt forpustet blev han alligevel derved.

„Du er nok haard ved den simple!" sagde den lille gamle Mand, da der var gaaet en Tid — han havde prøvet at vinde med og kunde ikke længere. „Hold nu lidt op, og lad mig faa Lov at puste ud, saa snakker vi sammen saa længe. Jeg har en Ø herudenfor, som trænger til at laves lidt i Stand. Der er for mange Træer, og der maa hugges ud og gjøres lyst. Der skulde ogsaa laves Lysthuse og pyntes lidt op. En af Dagene sejler vi derover og ser paa den, for dér kunde jeg bruge en Knast som dig!"

„De kan stole paa mig; jeg skal være der, Svennesen!" sagde den lille Fyr og saa' op i en Fart og med en Iverighed, der gjorde det umuligt at tvivle paa, at det var Alvor. Der var kommet et nyt Smil over hans Ansigt, da den lille gamle Mand endelig havde faaet pustet ud, og de kunde tage fat igjen, og det var der endnu lige klart og lyst, da de var færdige.

Middagen var forbi, og Drengene legede lystig i Gaarden — men den forvovne Kammerat og den sølle Person var borte.

„Svennesen!" hviskede det næsvise Ansigt fortroligt, „De nye Drenge har vist noget for. De er væk!"

„Er de det?" svarede den lille gamle Mand. „Saa pas bare paa, min Dreng, at de ikke hører, du snakker om det, for de er ikke at spøge med, de to!"

Underligt nok rødmede det næsvise Ansigt ved disse Ord og forsvandt. Men ved Foden af Vinduet udenfor Vinduet, der havde været Udgangspunktet Dagen i Forvejen, stod to Drenge og havde travlt igjen. En lille spinkel Fyr havde sat Foden paa den brækkede Gren, der lignede et helt lille Træ, saa stor var den, saa' med Overlegenhed ned paa den og sagde i sin sikre Tone:

„Den maa vi først have fra Haanden. Det er bedst, jeg smider den paa Nakken, saa er den af Vejen med det samme!"

Som den, der aldrig havde langt fra Ord til Hand=

ling, tog han øjeblikkelig fat paa Grenen og rokkede ved den med et Ansigt fuldt af Bestemthed. Dog kom han efter et kort Forsøg pludselig paa andre Tanker, lod den roligt blive liggende, fæstede et tankefuldt Blik paa sin Kammerats lange og opløbne Skikkelse, pustede en Smule og sagde med Værdighed:

„Jeg har betænkt mig. Det er bedre, Du smider den paa Nakken, saa skyder jeg bag paa Toppen og sætter Fart paa, for det forstaar du alligevel ikke."

Nedebon som altid til at bøje sig for sin Vens og Beskytters Mening og uden Tanke om, at det kunde blive anderledes, end han havde bestemt, lettede den lange Fyr lidt paa sine Hofter, strammede Knoklerne og tog fat. Grenen løftede sig langsomt i Vejret, og et Par Minutter efter hvilede den paa hans brede Skulder. Der stod han igjen og saa' ganske forbavset ud over sig selv.

„Lad gaa!" lød Kommandoordet, og saa gik det. Den lange halede til, den lille skød bag paa og satte Fart i, og væk var Grenen. Og saa blev der en Travlhed. Den lange rev Blade og Smaagrene i Bunker og bar dem bort, gravede og lavede med sindigt og urokkeligt Alvor, den lille var saa vims som et Egern, snart oppe i Træet for at pudse og pynte, snart nede paa Jorden ved Blomster og Rabatter, og saadan blev det ved, til Klokken lød og kaldte til Skolen og Arbejdet. Dér var de paa Pletten, men da Aftenen kom, og Drengene legede lystigt i Gaarden igjen, var de borte paany.

Det var saa noget nær Sengetid; den lille gamle Mand sad i sin Stue, saa bankede det paa Døren ligesom forrige Aften, og den gik op.

„Kom, Svennesen!" kaldte den forvovne Kammerat og stak Hovedet ind. „Der er noget, De skal se!"

Der var en Klang af hemmelig Fryd og lykkelig Forventning, som bævede gjennem Stemmen og fik den lille gamle Mand til at rejse sig i en Fart, tage ham i Haanden og følge med. Den sølle Person, der havde staaet udenfor og ventet, skyndte sig at sætte sine lange Ben i Bevægelse og traske bagefter med sin sindige og alvorlige Mine — men bagved den kæmpede der alligevel et lillebitte Smil, som gav den et helt nyt Udtryk. Og Turen gik til Træet udenfor Vinduet — dér standsede den forvovne Kammerat, trak ivrig Haanden til sig og pegede.

„Se, Svennesen!" sagde han og skottede med et spændt Sideblik op til ham. Men der, hvor den travle lille Fyr havde peget, stod Træet pudset og pyntet som til Fest, Bedene omkring det laa gravede og revne, Græsset var rejst og Blomsterne bundne op og havde faaet Vand — der var ikke blevet et Spor tilbage af Ødelæggelsen fra Dagen i Forvejen. Og den lille gamle Mand saa' og saa' derpaa med milde Øjne; der spillede et Smil i hans bevægelige Ansigt, og han rakte en buttet Haand ud til hver af dem og sagde:

„Det var kjønt gjort af jer. I er mine Drenge, begge to, og jeg er glad for jer!"

Det lyste over det magre lille Ansigt, og Smilet var lige ved at bryde ud igjennem den sindige og alvorlige Mine, og saa vandrede de sammen tilbage i Glæde og Forstaaelse. Men ligesom de skulde til at skilles, standsede den forvovne Kammerat pludselig og saa' lidt undselig ned for sig, som om han endnu havde noget paa Hjærtet, for det havde han.

„Svennesen!" sagde han. „Maa vi lave den Ø i Stand for Dem? Maa vi begynde i Morgen?"

„Der er det ved det," svarede den lille gamle Mand nølende og saa' lidt polisk ned paa ham, „at man kan ikke komme derover uden at sejle, og jeg har kun en fladbundet Baad."

„Det skal De aldrig bryde Dem om, Svennesen!" lød Svaret hurtigt og sikkert. „For jeg har sejlet med alle Slags før, og jeg skal nok tumle den fladbundede."

„Ja, men det er et svært Arbejde at fælde Træer, Knast, meget sværere end at brække Grene af!" indvendte den lille gamle Mand, stadig lidt nølende, og saa' endnu en lille Kjende mere polisk ud.

„Det er det, jeg kan lide, Svennesen!" svarede den lille spinkle Fyr frejdigt. „For jeg har nu saadant et Mod i mig paa at bruge mine Kræfter. Vi gjør det om Middagen og om Aftenen, for naar vi er fri, saa har vi ingen Ting at bestille!"

„Godt!" sagde den lille gamle Mand, for nu var alle hans Betænkeligheder overvundne. „Saa sejler vi derover i Morgen Middag og ser paa Øen, og saa hugger I væk, for der maa gjøres lyst. Men I hugger mig ingen Træer væk, uden hvor jeg har givet jer Lov. Er det en Akkord?"

„Det er en Akkord, Svennesen!“ svarede den forvovne Kammerat og lagde sin Haand i hans, og dermed gik de hver til sit og sov paa det.

Næste Middag var der samlet et Selskab nede paa Stranden: tre Personer og en fladbundet Baad. Den ene af Personerne var en lille gammel Mand, og han sad allerede paa den midterste Tofte.

„O hive høj! Saa lader vi hende gaa!“ raabte en lille vims Person og satte en smal Skulder mod den fladbundede. Men da han havde staaet saadan lidt og hivet, uden at hun gik, sendte han et Sideblik til en lang, knoklet Skikkelse og sagde lidt ærgerlig:

„Laan mig dog en Skulder, du, ellers kan hun jo ikke gaa lige!“

Lidt forskrækket over sin Forsømmelse, skyndte den lange sig at sætte Skulderen imod af al sin Kraft, og saa gik hun i en Fart, lige ud i Søen, saa de blev hængende paa Rælingen et langt Stykke ud, førend de slap ind i Baaden. Den lange greb uvilkaarlig efter Aarerne, men den lille kastede et Blik fuldt af Værdighed paa ham og spurgte: „Kan du vrikke?“

Nej, det saa' ikke ud til det paa den lange, at han kunde.

„Kan du ro?“ lød Spørgsmaalet igjen. Den lange hang med Hovedet og saa' modfalden ud, men den lille var endda ikke saa haard, som han lod.

„Naa, saa kan du jo gjærne faa Lov at ro da,“ sagde han ganske godmodigt, „for du skal jo dog lære det en Gang. Men sid ikke dér og ro som en anden Bonde og stik Aarerne i Bunden som et Par Spader, men lad dem glide mere. Let paa Haanden! Sejgt Tag, og langt Tag!“

Saaledes undervist roede den sølle Person væk med sin sindige Mine og sit stadige Udtryk af Forbavselse over sig selv. Baaden gled let hen over den vuggende Sø, Solen skinnede blank foroven, lange grønne Stængler bøjede sig og nikkede hilsende fra neden, men foran laa en venlig lille Ø og viftede dem i Møde med Gren ved Gren. Den lille gamle Mand sad paa Toften og vendte et kjærligt Blik imod den, men jo nærmere de kom, des mere betænksomt blev hans Ansigt, og der kom en Uro og Tvivl over alle hans Miner.

„Skodd, Manne! Skodd dog!“ raabte den forvovne

Kammerat i nidkjær Iver, og havde den sølle Person ikke skyndt sig at lystre Kommandoen, saa kunde Sejladsen virkelig ogsaa let have endt uden fagmæssige Ophævelser, saa let løb Baaden ind og lagde sig til Hvile paa Øens Bred. Det var ogsaa en Ø, som det var værdt at løbe op paa og hvile sig for en Stund. Der stod Træ ved Træ, det ene i Vejen for det andet — det var som at vandre ind i en Eventyrskov med Overraskelser gjemte bag hver en Stamme. Halvdunkle Skygger smuttede ud og ind imellem dem som luftige Væsener, der kom og forsvandt, og højt oppe i Luften stak Træerne Hovederne sammen og havde de tusinde Hemmeligheder at hviske hverandre i Øret, mens Fuglene sad paa Grenene og kiggede med Hovederne paa skraa og med klare Øjne nysgjerrigt ned paa tre kæmpemæssige Skabninger, der drog frem neden under dem. Men bag hvert et lille Kighul mellem Bladenes tætte Hang blinkede Søen som Millioner af Sølvstænk.

Midt inde paa Øen var der en aaben Plads, hvor Græs og Blomster havde gjort sig det hyggeligt og slaaet sig til Ro i bugnende Fylde. Dér standsede de. Den lille gamle Mands Ansigt var blevet mere og mere betænksomt, alt som de drog frem, men pludselig tog han en kraftig Beslutning og sagde med et Udtryk af urokkelig Bestemthed:

„Vi maa have Skik paa de Træer, for der bliver før mange af dem, og det ene kan ikke faa Luft for det andet. Kom, Drenge, saa skal jeg vise jer an!"

Den lille gamle Mand satte sig i Bevægelse med en fast Mine; fulde af Iver fulgte Drengene efter, og saa skulde der fældes Dom og hugges løs.

„Ser I!" sagde han og standsede ved en ærværdig gammel Gran med vissen Top. „Den maa I nu ikke røre, for det var det allerførste Træ, jeg plantede herovre. Hører du, din lille Knast, den maa du ikke røre. I kan tage det visne bort, men gjør det med Læmpe!"

„Den tager vi paa med Fløjlsfingre!" lovede den forvovne Kammerat højtideligt.

Saaledes beroliget tog den lille gamle Mand Fart igjen, standsede foran en rank og prægtig Stamme, betragtede den med et stolt Blik og sagde med Fasthed:

„Den lader I staa, Børn! Det er det kjønneste Træ paa min Ø, og det har gjort mig saa megen Glæde. Hører du, Knast, den vil jeg ikke af med!"

„Lad den staa!“ svarede den forvovne Kammerat og nikkede.

Den lille gamle Mand gik videre, blev staaende foran en stakkels Vantrivning af et Træ, saa' paa det med et kjærligt Blik og sagde:

„Det maa I nu paa ingen Maade røre, for det har jeg gaaet og dægget om, og det har havt saa svært ved at voxe, Stakkel. I maa ikke gjøre det Fortræd!“

„Ikke saa meget som pille ved det!“ forsikrede den forvovne Kammerat og saa' umaadelig paalidelig ud.

Den lille gamle Mand gik og gik, vendende sit Ansigt med dyb Opmærksomhed fra Træ til Træ, men jo længere han gik, des mere usikkert blev hans Ansigt igjen. Der var ikke et Træ paa hele Øen, som han ikke havde omgaaedes med, fra det var spædt og lille, puslet om og set paa med sine milde Øjne — ikke et eneste, som ikke kaldte paa blide Erindringer hos ham og gjorde hans Hjærte varmt. Og da han havde gaaet dem allesammen igjennem, blev han staaende og saa' en Stund med Betænksomhed paa sine ungdommelige Arbejdere, medens en let Forlegenhed malede sig i hans poliske Ansigt. Pludselig klarede det imidlertid nok en Gang op, og han udbrød med Livlighed:

„Nu skal jeg sige jer noget, I Krabater — I skal slet ikke være saa hidsige paa at hugge om, for der er Liv i alle disse stakkels Træer, og Livet skal man være nænsom over. Jeg tror, vi vil plante nogle flere Træer, førend vi begynder at hugge, for man skal stive Huset godt af, førend man giver sig til at lave om paa det!“

Med disse Ord skyndte han sig at gaa tilbage igjen og standsede ikke, førend han havde naaet den aabne Plads midt paa Øen.

„Her,“ sagde han, „kan der magelig være et Par Rundkredse eller tre til. Nu kan I begynde med at grave Hullerne — til Efteraaret planter vi dem — men tæt, Børn, tæt, at vi ikke faar for lidt. Bag efter kan I pudse lidt paa de Træer, der trænger til det, at de kan voxe lidt bedre — men gjør dem ingen Fortræd!“

Efter saaledes at have sat Tingen i Gang og truffet lykkelige Anstalter til at skaffe Luft paa Øen, trippede den lille gamle Mand ned til Baaden og satte sig paa sin Tofte med et frimodigt og ubekymret Ansigt. Den forvovne Kammerat slog om sig med Opfordringer til at hive og vrikke,

ro og skodde og var saa vims som en Fisk i sit Element, og den sølle Person udførte det med al den sindige Alvor, der hørte ham til.

Da Fritiden den Aften begyndte, var der en, som alle Drengene brændte af Begjærlighed efter at komme i Lav med, og det var en forvovent udseende Kammerat, der, saa sikker som en Skude med Ballast i, skred ud over Gaarden for at stikke i Søen. De kredsede om ham som en Flok Høns om en Hane og var allesammen saa ivrige i at komme nærmest ved ham, at en sølle, lang Person, der traskede i Hælene paa ham, havde sit Læs med at holde sin Plads og hvert Øjeblik maatte skridte ud for at vinde Stillingen tilbage. Men ingen var saa ilter som Fyren med det næsvise Ansigt.

„Skal jeg ikke hjælpe jer at ro?" spurgte han tjenstfærdigt.

„Hold dig i Ro, til der er nogen, der trænger til din Hjælp!" lød det koldsindige Svar.

„Ja, men kunde jeg ikke faa Lov at grave et Par Huller med?" bad han ydmygt. „Jeg skal nok være skikkelig!"

„Er der Spøgelser i Kjælderen under Sovestuen?" spurgte den forvovne Kammerat pludselig og saa' ham stift ind i Ansigtet.

„Nej, for der er ingen Kjælder!" indrømmede Fyren angerfuld.

„Er der Spøgelser i Kjælderen under Skolen?" spurgte den forvovne Kammerat igjen.

„Jeg skal aldrig sætte mine Ben der mere!" forsikrede det næsvise Ansigt og saa' skamfuld ud.

„Det bliver en anden Sag!" sagde den forvovne Kammerat med Værdighed. „Vil du være skikkelig, saa skal du faa Lov at følge med. Vi kan nok være fire i den fladbundede, men jeg vil være Kaptajn!"

„Maa jeg!" lød det i Kor, og en hel lille Skov af Fingre foer pludselig i Vejret rundt omkring ham.

„Kom saa du!" sagde Kaptajnen og pegede naadigt en ud. Den lykkelige hoppede afsted med et straalende Ansigt, og saa sejlede der fire over til Øen i den fladbundede og gravede Huller.

Næste Dag var der fem i den fladbundede, men Dagen efter var det lige galt, for den kunde ikke bære flere.

„Der ligger et gammelt Vandtrug omme bag Laden!" bemærkede Kaptajnen eftertænksomt. „Det kan der godt sejle to i. Det er behageligere end at sejle i en Baad, og der er den Fordel ved det, at saa kan vi være syv."

„Det er det sidste, man skal mærke sig!" raabte Drengene og slæbte strax Vandtruget ned til Stranden.

„Nu kan I tage den fladbundede og ro," bestemte Kaptajnen, „saa gaar jeg og Toppen i Truget og stager, for dér gjælder det om at holde Balancen, og det skal der Lærdom til!"

Den Dag var der syv,

der sejlede over til Øen i en fladbundet Baad og et Trug. Forrest i Truget stod Kaptajnen med en stolt og sikker Holdning, og bagved ham stod en sølle Person med et spændt Udtryk i sit alvorlige Ansigt, men Balancen holdt han.

Men jo flere, der sejlede over, des flere blev der tilbage, som skulde med, og det var derfor en Lykke, at de havde faaet en Kaptajn, som ejede Erfaring og vidste Raad.

„Der er ikke den Del," sagde han, „som ikke kan bruges til at sejle med — naar vi undtager en Graasten!"

Det viste sig, at han deri saa noget nær havde Ret. Et Par Dage efter var der ni, der sejlede over, og de to sad og red paa en Træstamme — det var Kaptajnen selv,

for han tog altid den vanskeligste Post, som det bør sig for en Kaptajn, og bagved ham sad igjen den sølle Person og rullede med et endnu mere spændt Ansigt fra den ene Side til den anden, men over rullede han. Saaledes blev det ved, og Flaaden voxede fra Dag til Dag. —

Hver Morgen naar den lille gamle Mand skulde til at begynde Skolen og saa sig spørgende om mellem sine Drenge, var der en lille Gut, som bad: „Fortæl om Jesus, for han er værd at høre om!“ og foldede sine Hænder med stille Velbehag og satte sig til at høre efter og falde ind med et Liv, der skinnede igjen fra hele Skolen. Og naar Timen var forbi, saa var der altid en tynd Finger, der stak til Vejrs førend alle de andre, og en spinkel Stemme, der raabte: „Svennesen! Jeg har lært et Vers — maa jeg sige det for Dem?“ Hver Dag, naar der blev kaldt til Arbejde, var der et Par tynde Arme og Ben, der spillede, saa alle de andre af sig selv kom i Bevægelse derved, om det saa var en sølle lang Person. Men hver Middag og Aften gik Toget over til Øen for at grave Huller, og saa kom der Humør for Alvor. Der kom Raab og Støj, saa det kunde høres vidt ud; der klang Hurra for Kaptajnen langt ud over den blanke Sø, og det fremmede altsammen Arbejdet. Tilsidst kom den lille Mand selv derover for at se, hvordan det gik med det.

„Det kom der Fart i!“ sagde han og nikkede. „Nu kan her ikke være flere, og nu er her ikke mere at gjøre.“

Han havde Ret i, at der ikke kunde være flere, for hele den aabne Plads var blevet til lutter Huller, men han tog fejl i, at der ikke var mere at gjøre. For nu skulde der pudses, og det var den brede Ende, der var tilbage.

„Vi kommer til at lave os en Tømmerflaade,“ sagde Kaptajnen, „for det bliver dog kun til Kludder med alle de Smaafartøjer!“

Saa lavede de en Tømmerflaade og sejlede over og pudsede Træer og gjorde Lysthuse og faldt i Søen og kravlede op igjen og løb sig tørre i Solskinnet paa Stranden, og det fremmede igjen Arbejdet. Øen havde aldrig oplevet saadan en Travlhed og Virksomhed.

Men lidt efter lidt begyndte den lille gamle Mand at skjønne mindre derpaa, end han burde. Naar en eller anden af de ivrige Drenge mødte til Arbejde med Vandet drivende ud af Klæderne bagefter sig — og det kunde

hænde — saa kunde hans poliske Ansigt begynde at se underlig betænksomt ud, og naar han kom over til sin Ø og savnede en Gren hèr og et helt lille Træ dér — og det kunde ogsaa hænde — saa kunde det blive ganske alvorligt. Og lige med ét stod han en Dag paa Stranden midt imellem dem, just som de var allerivrigst i Færd med at gaa til Søs og sagde:

„Sæt jer lidt og hvil jer, Drenge, for det kan I trænge til. Og saa vil jeg fortælle jer en Sømandshistorie.“

Naa, ja — det var ikke efter Beregningen, men sætte sig ned maatte de, og Sømandshistorien trøstede dem.

„Der var en Gang tre raske Fyre, som havde besluttet, at nu vilde de gaa til Søs!“ begyndte den lille gamle Mand. „Det var en halvvoxen Gris, en kalkunsk Hanekylling og en ung Kalv. „Søs! Søs!“ sagde Grisen og slog Krøller paa Halen — den kunde ikke rigtig tale rent endnu. „Jeg vil være Kaptajn! Jeg vil være Kaptajn!“ skreg Hanekyllingen og baskede med Vingerne, for den havde Mod paa at komme til Vejrs. „Saa vil jeg være Matros, Matros!“ brølede Kalven lige saa dybt, den kunde. Men Grisen vilde være Passager, for saa havde den ikke andet at bestille end at æde. Nu var det Fartøjet om at gjøre. Saa fandt de en Ladeport i et Gadekjær. Den spurgte de, om den vilde være Skib for dem, og de nittede den til, for den var lagt der for at bulne ud, og det bliver kjedeligt i Længden altid at bulne og aldrig komme videre. Saa var de allesammen hjulpne. Grisen krøb ud paa Ladeporten og gjorde sig det mageligt, Hanekyllingen skreg alt, hvad den kunde: „Hive høj! Hive høj!“ og det var det fine, men Kalven sagde: „Saa lader vi hende gaa!“ og satte Panden imod, og det var det grove. Med det samme gik hun, saa Kalven var nær ikke kommet med. Men da de var kommet lidt ud, gik der Bølger i Gadekjæret, Ladeporten blev forskrækket og vippede, og det blev de daarlige af. Grisen lod Halen hænge, lagde sig paa Siden og strakte alle fire Ben fra sig. „Uf! Uf!“ sagde den og saa bedrøvet ud, for den havde ikke tænkt, det var saadan at komme til Søs. Hanekyllingen gjorde sig lang og strakte Hals og løb ud og ind og sagde: „Bullerullerullerulle — aa, ja, ja!“ Og Kalven gjorde sig stiv og saa dybsindig ud, men lige med et satte den paa alle fire ud til Kanten og sagde: „Bø!“

Det væltede Ladeporten af, og saa krøb de i Land og var vaade: Dermed var Turen endt, og de skulde aldrig mere til Søs, sagde de."

„Det kom de jo nok over igjen!" sagde den forvovne Kammerat med en temmelig sikker Mine.

„Nej, de gjorde ikke!" svarede den lille gamle Mand med en endnu mere sikker Mine: „For saa kom Manden, som de hørte til, og gav de fire raske Fyre et Livfuld Klø hver."

„Det var kraftigere!" indrømmede den forvovne Kammerat tankefuld.

Og saa var Akkordarbejdet forbi for den Gang.

III.

Slutningsakkord.

Det var ved Middagstid, Dagen efter, at den lille gamle Mand havde fortalt sin Sømandshistorie. Blank og blaa strakte Søen sig i Solskinnet, blinkende og vinkende laa Øen og viftede med alle sine Blade. Men i den gammeldags Gaard gik den forvovne Kammerat saa stille som ellers aldrig omkring, og der var et Skær af Savn og Længsel over hele hans lille Skikkelse.

„Svennesen!" sagde han og saa vemodig op til ham. „Hvad skal vi nu bestille, naar vi er fri?"

„Knast!" sagde den lille gamle Mand og klappede ham paa Kinden. „Vi skal spasere sammen, vi to, som ordentlige og fornuftige Mennesker, og det skal alle de andre med. Kom, Drenge, saa gaar vi os en rar lille Spaseretur, allesammen!"

Det var nu ogsaa noget at byde en Dreng, der havde Humør i Livet og Mod paa at bruge sine Kræfter, at være ordentlig og fornuftig og gaa en Smule Spaseretur! Men der maatte gøres gode Miner til slet Spil, og saa gik de, men langt kom de ikke.

Tæt udenfor Gaarden strakte sig en grøn Eng, og en væver lille Bæk løb igjennem den, travl og smaasnakkende med sig selv, ivrig efter jo før jo hellere at slippe ud i Søen, hvad man ikke kunde fortænke den i. Asketræer og

Ellebuske stod i Klynger langs Bækkens Rand og lod de klare Bølger skvulpe hen over deres nøgne Fødder. Et enkelt Sted var de løbet helt ind paa Engen og havde stillet sig i Kreds om en lille Sænkning i den, helt oversaaet med Sten og sumpet i Bunden. Der standsede den lille gamle Mand pludselig, og hans Ansigt blev dybsindigt. Drengene tittede nysgjerrigt op til det, for de vidste, det betød, at nu havde han en Tanke, og det aparte ved det var, at hverken de eller han kunde vide, hvad der vilde komme ud af den.

„Her," sagde han og saa sig grundende om, „skulde vi egentlig have os en Sø!"

„Da skal vi ogsaa have den, Svennesen!" svarede en vims lille Fyr og saa i Vejret med opklarede Miner.

„Vi behøvede blot at samle Stenene af, grave os en ganske lille Smule ned og bagefter lade Bækken flyde ind deri," fortsatte den lille gamle Mand, drog et lille Suk og tilføjede: „Men den Sten, man ikke kan løfte, maa man lade ligge — vi har Arbejde nok endda."

„Vi gjør det om Middagen og Aftenen, Svennesen, for de er vore egne!" svarede den lille Gut.

„Ja, men det er haardt Arbejde. Først maa vi have alle de mange Sten af Vejen og kjørt i Bunke!" svarede den lille gamle Mand betænkelig.

„Saa lad os bare komme i Lav med det i en Fart!" udbrød Fyren og foer med straalende Ansigt afsted for at hente en Trillebør. En lang, knoklet Person, der under hele Forhandlingen havde staaet lidt sløv og ligegyldig, løftede pludselig Hovedet, stirrede et Øjeblik betuttet efter sin forsvundne Kammerat, satte derpaa et langt Ben frem og halede afsted efter ham det bedste, han havde lært. Ansporet af saadanne Exempler satte alle Drengene sig øjeblikkelig i Bevægelse, forsvandt i Galop og kom tilbage i en Snup, de mere lykkelige med Trillebøre, de mindre lykkelige med ingen Ting.

„Op med den!" sagde den forvovne Kammerat — han var standset ved den største Sten, han kunde finde. „Op med den!" sagde han, kastede sin Trøje, trak op i sine Buxer og tog fat i Stenen med et Krafttag, men tumlede med det samme hovedkulds tilbage fra den igjen.

„Hvad for noget — sparker du?" udbrød han og saa ud, som om han strax skulde vise den noget andet.

„Lad Stenen ligge, Knast, og kom lidt hen til mig!" kaldte den lille gamle Mand, for han var lige i det samme kommen i Forlegenhed for en rask Fyr til Opsynsmand. Det var baade mærkeligt og lidt kjedeligt, at den forvovne Kammerat aldrig kunde sætte sig i Lave til at bruge sine Kræfter for Alvor og tage et ordentligt Tag, førend den lille gamle Mand havde Brug for ham og forstyrrede det — han kunde nu aldrig undvære ham et Øjeblik. Heldigvis sinkede det dog ikke Arbejdet saa meget, som man kunde have befrygtet, for næppe havde de korte Arme sluppet Stenen, førend et Par lange tog fat og strammede sig sejgt og sindigt om den. Den tunge Sten vaklede og rokkede og strittede imod, men det hjalp den ikke — op maatte den, og førend et Minut var gaaet, stod Personen og holdt den med et halvt forbavset, halvt triumferende Ansigt i sin Favn. For saadan en sølle Person vilde nu ingen af Drengene staa tilbage; der kom Iver over det hele, og saa blev der arbejdet omkap. Men underligt nok — de maatte anstrænge sig saa meget de vilde, saa blev det bestandig den sølle Person, der tog de tungeste Sten og sjokkede afsted med dem i uforstyrreligt Alvor, aldrig forhastende sig, men altid foran. Hver Gang, han havde taget en tung Sten foran den forvovne Kammerats Fødder, gik der et tilfreds Smil over hans Ansigt, ud skridtede de lange Ben igjen og lod Drengene hoppe hæsblæsende bagefter, saa meget de lystede.

Middag efter Middag, Aften efter Aften gik Arbejdet sin Gang, Sten blev føjet til Sten og voxede som et helt lille Bjærg ud af Jorden. Drengene sled, den lille, gamle Mand stod med sit poliske Ansigt og fangede Ideer, og den forvovne Kammerat havde nok at gjøre med at passe paa, at de blev udførte.

„Læg mig en Dynge her?" sagde den lille gamle Mand.

„Naar bare den ikke dratter, Svennesen!" sagde den forvovne Kammerat lidt betænkelig.

„Læg mig den alligevel!" sagde den lille gamle Mand med rolig Sikkerhed, og Dyngen blev lagt. Men hvorfor den skulde ligge der, var der ingen, der vidste.

„Rejs mig en Top der!" sagde den lille gamle Mand.

„Bare den ikke dejser, Svennesen!" svarede den forvovne Kammerat igjen lidt betænkelig.

„Rejs mig den alligevel!" sagde den lille gamle Mand

med Værdighed, og Toppen blev rejst. Men hvad den skulde staa der for, var der ingen, der begreb.

„Der kommer nok noget ud af det!" sagde den lille gamle Mand og nikkede, og Drengene nikkede med. Men hvorfor de nikkede, vidste ingen af dem.

„Saa!" sagde han langt om længe en Aftenstund og saa' med et tilfreds Smil paa det fælles Værk. „Nu har vi rejst alle Alperne. Der knejser Jomfruen, rank og slank — hun er fin og smal og har Snehat paa. Munken staar ved Siden af med Kalot paa Hovedet og Skuldre, der kan holde. I Morgen sætter jeg mig paa hans Kalot med Benene paa hans Skuldre, hver af jer sætter sig paa en

Alpetop — men styrt nu ikke ned i en Kløft! — og saa holder vi Skole her og sætter os ind i Alpernes Geografi!"

„Hurra!" raabte alle Drengene, for saadan kunde de nok lide at sætte sig ind i Alpernes Geografi, og den lille gamle Mand smilede glad dertil.

Næste Morgen, som han stod færdig til at gaa ud for at sætte Kronen paa Værket og sig selv paa Kalotten, bankede det paa Døren, ind stak den forvovne Kammerat et Ansigt, der saa forknyt ud, og bagved stod den sølle Person og saa raadvild ud.

„Nu er Munken drattet, Svennesen!" meldte den forvovne Kammerat.

„Er den det, Knast?" spurgte den lille Mand spagfærdigt. „Er Munken drattet?"

„Han havde alligevel ikke Skuldre, der kunde holde," forklarede den lille Fyr nedslaaet. „Drengene satte Benene paa den for at prøve den, og saa laa de der!"

„Lad os gaa ud og se paa ham, Knast!" sagde den lille gamle Mand, noget mere fattet. „Vi vil holde Skole dér og sætte os ind i Alpernes Geografi alligevel."

Derved kom der noget ud deraf alligevel, og det var fornøjeligt.

Dog var det ikke glade Følelser, hvormed de om Middagen allesammen stod og saa paa deres styrtede Forhaabninger, men der var ikke et Ansigt, som ikke med spændt Forventning skottede hen til den lille gamle Mand, der var faldet i dybe Tanker. Og pludselig lysnede det over hans Træk, hans buttede Haand fangede en Idé i Flugten, og han udbrød med Livlighed:

„Tag mig en Sten bort her, og læg mig en Sten dér!"

„Det skal ske, Svennesen!" svarede den forvovne Kammerat, besjælet af nyt Mod; den sølle Person smøgede sine Ærmer op, og Drengene skyndte sig at følge hans Exempel, for det laa i deres egen Interesse saa snart som muligt at faa at vide, hvad der nu vilde komme ud af det. De tog en Sten bort her, og lagde en Sten dér, den ene efter den anden, og Middag kom, og Aften gik, den ene efter den anden.

„Saa!" sagde den lille gamle Mand langt om længe en Aftenstund og saa' igjen paa Værket med et tilfreds Smil. „Nu har vi lavet en Bjærghule, Drenge, og den er lige saa god som en Munk. I Morgen sætter vi os udenfor Bjærghulen og holder Skole og kaster et Blik ind i Munkevæsenet!"

„Saa kan vi selv være Munke!" foreslog den forvovne Kammerat glad. Det gav alle Drengene deres Bifald til ved at raabe Hurra.

Næste Morgen bankede det igjen paa Døren; den forvovne Kammerat stak et bekymret Ansigt ind, og den sølle Person stod bagved og saa befippet ud.

„Nu er Jomfruen dejset, Svennesen!" meldte den forvovne Kammerat.

„Er hun det, Knast?“ spurgte den lille gamle Mand og kløede sig mismodig paa Næsen. „Er Jomfruen nu dejset!“

„Bjærghulen kunde ikke bære hende!“ lød Forklaringen. „Og saa dejsede hun lige ned i den og slog den i Stykker.“

„Lad os gaa ud og se paa hende, Knast!“ sagde den lille gamle Mand sagtmodig. „Vi vil holde Skole der og kaste et Blik ind i Munkevæsenet alligevel!“

Derved kom der igjen noget ud af det, og det var lærerigt.

Om Middagen stod Drengene nok en Gang i Kreds om deres knuste Haab og var ikke glade, men skottede, som de plejede, til den lille gamle Mands tankefulde Ansigt, for vel var han en gammel, men tillige en forstandig Mand, der ikke var bleven dummere med Aarene som saa mange andre, men som man kunde vente baade Fornøjelse og Belærelse af endnu. Og saa lysnede det, han saa' fornøjet op og udbrød:

„Nu har vi en Ruin, Drenge, og en Ruin har den Fordel, at den ingen Bekymringer kan volde en. Man lader den blot blive staaende og dratte og dejse, saa meget den vil, og jo mere den dratter, jo mere Ruin er der. Der flyder en Flod forbi de gamle, styrtede Mure; der sætter vi os i Aften og holder Skole og lader svundne Herligheder glide forbi vore Tanker og sejle bort, rene og klare og milde som alle Flodens smaa Bølger!“

Pludselig gled der et Skær af Vemod over den lille gamle Mands bevægelige Ansigt, men hvor det kom fra, var ikke til at forstaa, for sikkert var det jo, at de ganske uforvarende var kommen paa Hovedet ind i Lykken og omsider havde naaet et Maal, som var hævet over alle Omskiftelser og kun kunde vinde ved dem.

Da det var blevet Aften, satte de sig paa Flodens Bred og holdt Skole under Ruinens styrtede Mure. Den lille gamle Mand lagde sine Hænder paa Ryggen og gik frem og tilbage mellem sine Drenge og talte, medens den synkende Sols Straaler gled hen over hans Ansigt, og det blev mildt og stille omkring dem allesammen. Men den Aften var det den lille gamle Mand selv, der tilsidst skyndte sig at stikke sin Finger i Vejret og sige et lille Vers, som han havde lært:

„Bølgen rinder
Travl og svinder —
Floden ligger altid klar tilbage!
Dagen lider,
Natten skrider —
Men Vorherre lever alle Dage!“

„I Morgen tager vi fat igjen,“ sagde den lille gamle Mand, „og graver en Sø!“

„Og laver en Ø!“ føjede den forvovne Kammerat ivrig til.

Det gjorde de. Middag kom, og Aften gik, men jo mere de fik fra Haanden, des mere blev der tilbage, og Sommersolen lyste derover.

Sommeren gik, og Efteraaret kom. Blomsterne blomstrede af, men Træerne bar Frugt, og Frugten blev moden. Der var en forvoven Kammerat og en sølle Person, der havde tumlet sig imellem dem, og dem var det gaaet som Blomsterne og Træerne. Smilende og kjæk havde den forvovne Kammerat nydt sine Dage i det glade Solskin og aandet sit friske Liv ud over hver eneste Plads i den gammeldags Gaard. Den sølle Person havde trolig fulgt ham igjennem tykt og tyndt, fanget Smil af hans spillende Øjne, Pust fra hans frejdige Mod, og det havde baaret sin Frugt. Der var kommet Runding i den kantede Krop, Sener og Muskler om de knoklede Lemmer og vaagnende Liv i de søvnige Træk. Af sig selv var det kommet, saa smaat og saa smaat, og ingen havde mærket det — men naar den lille gamle Mand vendte sit poliske Ansigt imod ham, blev det dobbelt polisk.

Men hvad der kom til den ene, det gik fra den anden. Da Dagene blev graa, Aftenerne vaade og kolde, begyndte den forvovne Kammerats lysende lille Skikkelse at bøje sig saa smaat som en Blomst, der sygner. Hver en Smule Vejr, den sølle Person fik pustet under Skindet, blev borte for hans Kammerat, i større og større Besværlighed hivede han efter det fra Dag til Dag. For hver en lille Sene, der strammede sig om de knoklede Lemmer, blev hans egne lidt slappere og hans Ansigt magrere og Gløden paa hans Kinder dunklere. Det saa ud, som om han tog af sit Liv og sit Mod og gav det Stump for Stump til sin stakkels ydmyge Følgesvend, frimodig og glad. Af sig selv var det kommet, saa smaat og saa smaat, og ingen havde mærket

det — men naar den lille gamle Mand vendte sine milde Øjne imod ham, blev de dobbelt milde.

„Knast!“ sagde han en Dag i det voxende Efteraar og lagde sin Arm om hans Hals. „Længes du efter Øen?“

Da gik der en Blussen over den forvovne Kammerats Øjne, og et Glimt af Sommeren tændtes i hans Øjne.

„Hullerne staar og venter, og det er Tid at plante!“ blev den lille gamle Mand ved. „Skal vi gjøre Akkorden færdig, vi to?“

„Han skal med!“ svarede den forvovne Kammerat og vendte sig i en Fart mod den sølle Person.

„Toppen maa med!“ nikkede den lille gamle Mand. Men heller ikke flere. Vi sejler i Magsvejr, og jeg er Kaptajn. Vi gjør det færdigt, vi tre alene — er det en Akkord?“

„Det er en Akkord!“ sagde den forvovne Kammerat og lagde sin Haand i hans med en Tilforladelighed, der ikke kunde svige. „Og den skal blive færdig, Svennesen!“

Øen vaagnede op af sin Dvale og fik travlt igjen. Den fladbundede gik fra Strand til Strand, Bunker af spæde Træer gik over med, Hullerne forsvandt, og for hvert, der blev borte, stak en tynd lille Kvist et nøgent Hoved op og saa sig lidt ængstelig om. Det kunde den ogsaa have Grund til, for Efteraaret saa trist ud, og Sommeren var borte. Nu som før var det den forvovne Kammerat og den sølle Person, der sejlede frem og tilbage, men det var den lille gamle Mand, der var Kaptajn. Og han kunde være god nok til Jomfruer og Munke og Ruiner, men det lykkelige Greb, som en af dem havde havt, paa at samle de jublende Skarer, føre dem med Sang og med Klang over smilende Bølger og sætte Fart i Arbejdet — det havde han ikke. Sømands Mod og Hjærte havde han heller ikke i den Grad, man kunde have ønsket det — han var rent ud sagt bange for Blæst, og det passer sig ikke for en Sømand. Kaptajn havde han nu imidlertid én Gang sat sig i Hovedet, at han vilde være, og saa gik det, som det kunde, og ikke, som det skulde. En Gang blev det til for lidt, en anden Gang blev det til slet ingen Ting, og det var til at tabe Taalmodigheden over.

Det var den forvovne Kammerat, der tabte den først. Der kom en underlig rastløs Uro over ham, som var det

Livet om at gjøre, at han holdt sit Ord, og Akkorden blev færdig i en Fart, og hver en lille Standsning, der kom, fik hans Kinder til at gløde dunklere, hans Øjne til at brænde som i Feber. Den lille gamle Mands Øjne blev ganske bekymrede, naar de saa paa ham, og de buttede Hænder fik stadig mere Lyst til at glide kjærtegnende hen over det lille, magre Ansigt.

„Knast!" sagde han en mørk, raakold Aften og gned sig oprømt i Hænderne. „I Morgen er Akkorden færdig."

Den forvovne Kammerat saa op og nikkede med et Smil, som om en Sten var faldet fra hans Hjærte. Men Akkorden blev ikke færdig, hverken den næste eller den næste Dag, for i det samme tabte ogsaa Blæsten Taalmodigheden og tog paa Vej.

Allerede mange Gange havde den taget Tilløb, faaet den lille gamle Mand til at gaa ned til Stranden med betænkelige Miner og vende tilbage igjen med uforrettet Sag. Saa havde den givet sig Udseende af at være velvillig stemt og ladet dem slippe over, men ligget og stønnet ude omkring dem, som om den havde umaadelig svært ved at holde sig i Skindet, og gjort den lille gamle Mand bange igjen. Paa den Maade havde den spildt dem mange kostbare Timer og sinket Akkorden, men den Nat brød den endelig løs. Da Morgenen kom, peb den igjennem alle de hvidkalkede Huse i den gammeldags Gaard, buldrede gjennem Træerne rundt omkring dem og piskede Søen i Skum foran deres Fødder.

„Tre Dages Storm!" sagde den lille gamle Mand og saa paa de store, vaade Pletter paa Ruderne. „Vi kommer ikke over i mange Dage."

Men i den forvovne Kammerats Bryst gik der Storm som udenom. Han trippede frem og tilbage mellem Stranden og Gaarden, vendte Ryggen til Blæsten og fandt, at den var taget af, saa' mod de drivende Skyer og blev enig med sig selv om, at de splittedes. Ved Middagstid gik han til den lille gamle Mand og meldte:

„Det klarer op, Svennesen!"

„Det er godt, Knast!" svarede den lille gamle Mand og lod sin Haand glide hen over hans Hoved. „Saa venter vi og ser, hvor meget det kan klare op til i Aften!"

Men da Aftenen kom, var Himlen kullende sort, Jorden laa i Bælgmørke, og Stormen tudede og suste og lar-

mede gjennem Mørket — det var alt, hvad det havde klaret op til Aften. Bedre gik det heller ikke den næste Dag, men den tredie Dag, et godt Stykke hen paa Eftermiddagen, blev Stormen alligevel pludselig træt og lagde sig i et Nu, som om den havde snublet over sig selv og var blevet liggende med det samme. Mørke og truende hang Skyerne endnu under Himmelen, men Larmen og Bulderet var med ét blevet forbi i en underlig, knugende Stilhed.

„Nu klarer det op, Svennesen!“ sagde den forvovne Kammerat igjen i en lokkende Tone.

„Det er godt, Knast! Saa venter vi og ser, hvor meget det kan klare op til i Morgen!“ svarede den lille gamle Mand som før og gik.

Men den forvovne Kammerat gik ikke. Han blev staaende i dybe Tanker med arbejdende Bryst, og den sølle Person kom sindigt traskende hen til ham.

„Skal vi?“ spurgte den sølle Person lidt nølende.

„Akkorden skal være færdig, og jeg kan føle paa mig, at jeg har ikke Tid at vente. Nu gaar jeg.“

Den sølle Person stirrede et Øjeblik betuttet efter ham, og saa satte han et langt Ben frem og halede afsted.

„Skal vi, saa skal vi!“ lød hans Stemme sindigt og roligt. „Hvor du kan gaa, kan jeg vel med — tøv blot en Kjende og tag mig med!“

Bølgerne fløj over Søen som en Flok opskræmmede Fugle, der jager afsted i Angst og Flugt, og en fladbundet Baad løb ud og ind imellem dem. Den svajede og drejede, hoppede over og blev borte, men for Styret sad en spinkel lille Gut, saa smilende og sikker, som om han sad, hvor han hørte hjemme. To brede Skuldre krummede sig over Aarerne, i sejge Tag skar de gjennem den skummende Sø, og førend den fortumlede Baad havde faaet Tid til at sanse, laa den paa kjendte Bredder og hvilte sig efter Anstrængelserne. Det havde den spinkle lille Gut og de brede Skuldre ingen Tid til, og i et Nu var de borte bag Træer og Buske.

Og saa blev der begyndt et Arbejde.

I tre Dage havde Søndenvinden blæst, skræmmet Bølgerne op og jaget dem i Flugt foran sig. Højt oppe paa lave Kyster laa de nu med bankende Hjærter og stønnede efter Jagten, i Sunde og Stræder havde de søgt Skjul og Læ og laa hobede sammen, den ene over den anden. Nu

var Søndenvinden bleven træt, men Østenvinden var dens Broder, vildere end den, med friske Kræfter og Lyst til at bruge dem. Utaalmodig havde den ventet paa, at Søndenvinden skulde blive færdig — et Øjeblik havde den ligget stille og lyttet — det var, som om den havde holdt sit Vejr for at blive sikker i sin Sag, saa stille havde den ligget. Og saa tog den fat. Med et Hyl foer den frem som en Tiger i Spring og faldt ned paa de forvildede Bølger, der i voxende Hast kom løbende ud fra Kyster og Bredder, fra Sund og Stræder og troede, at nu var der Fred og ingen Fare. Et Øjeblik standsede de i raadvild Bestyrtelse, rejste sig knejsende højt op over Søen og stred imod, men i det næste havde Stormen splittet de fraadende Toppe som Skum og Taage og jog de slagne Bølger foran sig i flygtende Skarer. En lille Bugt, der bøjede ind mod Vest, laa aaben foran dem — der flygtede de ind; en lille Ø, der steg op af Bugten, var dækket af Skov og Krat — der kravlede de op ad Bredden, den ene over Hovedet paa den anden og søgte Læ ved Træernes Fødder, mens Stormen steg.

Inde paa den aabne Plads midt paa Øen var der et Par Drenge, der havde travlt som Stormen og Bølgerne. De legede en Leg og troede, det var Alvor — der var Alvor over dem og omkring dem, og de troede, det var en Leg. Et susende Vindstød kom farende hen over dem og peb gjennem Træernes Toppe omkring dem.

„Hør!“ sagde den ene og slap sin Travlhed og lyttede ængstelig. „Det kommer igjen!“

„Hun lufter!“ svarede en spinkel Stemme fuld af Iver. „Tag fat, ellers bliver vi ikke færdige!“

Og Stormen steg, og Aftenen sænkede sig over to Drenge, der færdedes paa den aabne Plads saa travlt og ivrigt som et Par Myrer paa en Tue, der undergraves.

„Det bliver mørkt!“ sagde den ene, standsede og saa' sig forskrækket omkring. „Jeg vil hjem!“

„Saa skynd dig, Top!“ svarede den spinkle Stemme kort. „Desto før kommer vi hjem!“

Og Stormen steg, og Søen fulgte med, men paa den aabne Plads arbejdede to Drenge, som gjaldt det Liv eller Død — og det gjorde det, men de vidste det ikke.

„Akkorden er færdig!“ raabte den spinkle Stemme med et, og der klang en Triumf igjennem den, som om Livets

Maal var naaet med det samme og Kampen overstaaet. Det var den dog ikke saa ganske.

„Saa glider vi hjem og lægger os og siger Tak for godt Kammeratskab, Top!" blev Stemmen ved — den lød underlig hæs, men der var Sikkerhed i den alligevel. „Hun kuler op, og det skal gaa strygende. Giv mig din Haand, Top, saa sætter vi Kurs til Søen — Bestikket er gjort!"

Det var det. Den tynde Haand rystede ikke, og sikker som et Kompas førte den ham gjennem Mulm og Mørke, gjennem Skov og Krat. Men da Træerne slap, saa slap Bestikket med. Søen var kommet dem i Møde, Bølgerne skvulpede dem om Fødder og slog højt op af Benene paa dem, og det havde den forvovne Kammerat ikke taget med i sit Bestik — den sølle Person endnu mindre.

„Hvor er den fladbundede?" spurgte den forvovne Kammerat forbavset. Ja, hvor var den? Bølgerne havde taget den, borte var den, og dér stod de. For første Gang kom en flygtig Forvirring over den forvovne Kammerats Stemme og Holdning, og underligt var det ikke. Søen sprøjtede op omkring dem; de kunde mærke, hvor den steg, medens de stod der, og Fartøjet manglede. Paa Bredden omkring dem var det eneste, de øjnede, en kæmpemæssig Graasten, der ragede mørk og utydelig op af de skummende Vande — og en Graasten var, som han selv havde sagt, den eneste Del, man ikke kunde sejle paa.

Uden et Kny havde den sølle Person fulgt ham, som han plejede, tryg ved hans Haand og stolende paa ham som et Anker, der ikke kunde svigte. Men aldrig saa snart havde han mærket, at Haanden slap, og Ankeret vaklede, før han gav fortabt og brast i en klynkende Graad.

Hvad var det? Der lød et Suk, et Brag, og som savet over af Stormen ved Roden, styrtede en mægtig Gran om og faldt pladskende i Vandet foran deres Fødder.

„Saa fik vi Fartøj!" raabte den hæse Stemme, og al Sikkerheden var vendt tilbage til den som ved et Trylleslag. Den forvovne Kammerat sad i samme Nu og red paa den fældede Gran.

„Op, Kammerat! Bagved, og hold dig fast ved mig, saa tager jeg imod Stød!" sagde han og rakte sin Haand ud igjen. Den sølle Person greb den, og det var, som et nyt Mod strømmede ud fra den og stivede ham af. Den

lange Krop rettede sig med et Sæt, og hans Stemme lød sindig og rolig.

„Hvor du kan sidde, kan jeg vel med!" sagde han, og saa slyngede han Armene om den spinkle Skikkelse, der sad foran ham, parat til at tage mod Stød, naar og hvor det skulde være. Men havde man ikke vidst det bedre, skulde man have troet, at det var den skulderbrede Skikkelse bagved, der bar den stakkels lille tynde foran og holdt den oppe, saadan vaklede den mellem de lange, omslyngende Arme.

„Sæt fra med Skankerne!" kommanderede den forvovne Kammerat med en Røst, der blev hæsere og hæsere af Anstrængelsen, og dog var der en underlig Styrke dybt nede i den. „Vi sætter Stævnen lige mod Søen og ror med Benene, saa gaar hun!"

Hun gik — vippende og gyngende og rullende foer hun ud i Søen.

„Hun slingrer — men hun synker ikke!" lød det fra den forvovne Kammerat med tillidsfuld Sikkerhed. Og hun sank heller ikke, men hun væltede, og det overraskede ham, for det havde han heller ikke taget med i sit Bestik.

„Jeg tror, hun kæntrer!" udbrød han og gik paa Hovedet i Søen, og den sølle Person fulgte efter med et Plask.

Der laa to Drenge, en lang og en kort, og kæmpede mellem fraadende Bølger, der løftede og sænkede dem, og slængte dem fra sig igjen. Den lange havde klamret sig til Stammens Grene, den korte havde slynget sine Arme om hans Hals, og Hovedet laa mat paa den brede Skulder.

„Du behøver ikke at være bange," hviskede en Stemme i hans Øre, „for nu har jeg faaet Tag i dig og holder dig fast fra oven. Kald nu paa Jesus, for det maa man ikke gjøre, før det kniber, men nu kan vi være det bekjendt. Sig: „Herre, frels os, vi forgaar!"

„Herre, frels os, vi forgaar!" klang der et Nødraab ud over Søen og — det svarede — gjennem den hvinende Storm, over de larmende Bølger lød kaldende Stemmer.

„Brøl, Top!" hviskede det ivrigt i hans Øre. „Brøl nu, for det er du bedre til end jeg."

Den Ros fortjente den sølle Person. Det klang ud fra ham, højt over Stormen og Larmen, og altid nærmere svarede de kaldende Stemmer.

„Tak, fordi du kom, Jesus!" hviskede Stemmen ved hans Øre, saa mildt, saa fromt og saa svagt. „Nu bliver det stille og godt!"

To tynde Arme løsnede sig om Halsen, de hang ved, slapt og lydløst gled en mørk lille Gjenstand ned og forsvandt i Bølgerne. Et Par stærke Hænder skjælvede om Granen, de holdt fast paa, saa slap ogsaa de, en lang, knokelstærk Skikkelse foer ned i Søen og kom op med den mørke lille Gjenstand i sine Arme.

„Herre, frels os, vi forgaar!" klang det endnu en Gang vildt ud over Søen — der lød plaskende Aaretag, en Lyd af forvirrede Stemmer, og førend han forstod, hvordan det var gaaet til, sad den sølle Person paa Toften i en Baad med Vandet drivende i store Strømme ned

over sig. Men Ryggen var rank, og der laa Kraft over hele hans Skikkelse — for nu var det ham, der var blevet den stærke. Den forvovne Kammerat laa som en knækket Blomst i hans Arme, bleg og bevidstløs, og hans Øjne veg ikke fra ham. Og saa var de hjemme, begge to.

Men da nu al Ting saaledes var bragt til Ende, og Akkorden var færdig, tog den forvovne Kammerat og den sølle Person en Søndag Eftermiddag, sent hen paa Efteraaret, Afsked med hinanden paa deres egen Vis.

Den forvovne Kammerat laa i sin Seng. Dér havde han ligget i tre Dage, snart bleg og stille som i Baaden, snart kastende sig urolig fra den ene Side til den anden, stønnende og hviskende forvirrede Ord. Den sølle Person sad ved hans Seng. Dèr havde han siddet, taalmodig og

urokkelig, de samme tre Dage. Den lille gamle Mand var kommet og gaaet med sit Ansigt uroligt og sine Øjne bekymrede; Dreng efter Dreng havde tittet ind ad Døren og var forsvundet igjen med listende Trin, men den sølle Person havde ikke rørt sig af Pletten.

Sindig og taalmodig sad han der endnu, og hans Øjne veg ikke fra det magre Ansigt, mens Aftenen bredte sin rolige Skygge ud over det, og det svage Skær fra Lampen, langt borte i Stuen, gjorde det fredeligt og godt at se paa. Pludselig aabnede Øjnene sig, saa' sig omkring i spørgende Forundring og standsede med et Smil ved et kjendt og trofast Ansigt.

„Hvor længe er det siden, vi dronede?" spurgte den hviskende Stemme — den var hverken blevet stærkere eller klarere.

„Tre Dage!" svarede en Røst, der lød som en Kæmpes, lidt dybere end ellers. „Men jeg dronede ikke!"

„Nej, for jeg holdt igjen fra oven og tog imod Stød!" hviskede den forvovne Kammerat, og der gik et Skær af stolt Glæde over hans Ansigt. „Men hvem bjærgede mig?"

„Det gjorde jeg naturligvis!" svarede den sølle Person roligt. En lille tynd Haand listede sig frem over Dynen og gjemte sig i hans, og der blev stille i Stuen en Stund.

Døren gled op, og en lille gammel Mand gik sagte hen over Gulvet, et bekymret Ansigt bøjede sig over Sengen, og nok en Gang lyste der et Smil i de klare, aabnede Øjne, der mødte det.

„Svennesen!" hviskede den forvovne Kammerat. „Hvad Dag er det?"

„Det er Søndag, Knast!" svarede den lille gamle Mand.

„Saa vil jeg op!" sagde den hviskende Stemme, og der kom lidt Uro i den. „Vi skal paa Skolen, førend vi lægger os til at sove."

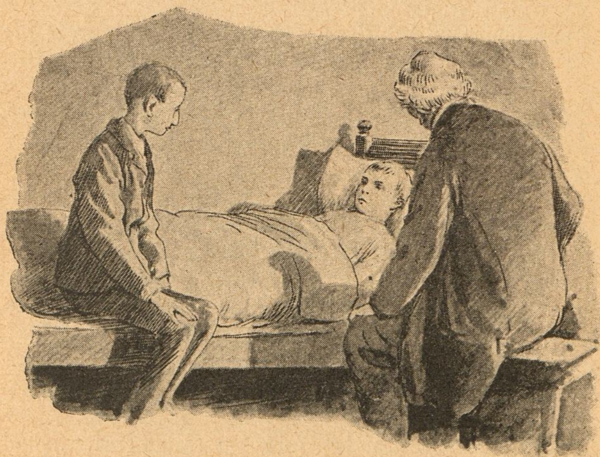
Han gjorde en utaalmodig Bevægelse for at rejse sig, men Hovedet faldt mat tilbage paa Puden, og der gik et Udtryk af Bekymring over hans Ansigt.

„Bliv liggende, min lille Knast!" sagde den lille gamle Mand og lod de buttede Hænder glide hen over begge hans Kinder. „Saa kommer Skolen til dig. Den er allevegne, hvor Gud og Jesus er, og hvor et Hjærte vil lære af dem. Den var paa den lille Ø og under den faldne Ruin,

og nu er den her i Stuen. Hvad skal vi have paa Skolen i Aften?"

„Fortæl en Sømandshistorie, Svennesen!" bad den lille Skikkelse, foldede fromt sine Hænder, lukkede Øjnene og lagde sig med stille Velbehag tilbage.

„Da det var blevet Aften," begyndte den lille gamle Mand dæmpet og højtideligt, „gik Jesu Disciple ned til Søen. De traadte i Skibet, og det blev mørkt, men Jesus var ikke kommet til dem. Og der blæste en Storm, og Søen rejste sig. Men da de havde roet lidt, saa' de Jesus

komme vandrende til dem over Søen, og de blev bange. Men Jesus sagde: „Vær ikke bange, det er mig!" Og Peter traadte ud af Skibet og vilde gaa ham i Møde, men da han saa' Bølgerne, blev han bange og begyndte at synke og raabte: „Herre, frels mig!" Men Jesus rakte sin Haand ud og løftede ham op og sagde: „Hvorfor tvivler du, Peter? Vær ikke bange!"

„Jeg er ikke bange, Svennesen!" hviskede det tillidsfuldt. „Men jeg har lært et Vers. Maa jeg sige det?"

Den lille gamle nikkede og bøjede sit Ansigt ned over Sengen, og den tillidsfulde Røst hviskede:

„Lad mig dø,
Naar hvert eneste Frø.
Gud har lagt mig i Sjæl og i Sinde,
Sejler ud med de farende Vinde,
Naar min Længsel blandt Englenes Skare
Sænker Vingerne, træt af at fare,
For at folde dem ud
Hos min Fader og Gud!

Lad mig dø,
Naar den yndige Ø,
Hvor jeg leged med Jesus i Drømme,
Stiger op bag forgyldende Strømme,
Naar jeg midt paa de vildeste Vover
Lægger sødt mig til Hvile og sover
For at vaagne igjen
Hos min Broder og Ven!

Lad mig dø,
Naar den skummende Sø
Breder ud sine vældige Arme
For at bære til Lys og til Varme,
Naar mit Sejl flyver ud for at lande
Paa de store, de straalende Strande,
Hvor den hellige Aand
Tager Barnet ved Haand!"

„Det bliver mørkt, Svennesen!" hviskede han. „Men Akkorden er færdig!"

„Det er den, Knast!" nikkede den lille gamle Mand, og det var den. Stykke for Stykke havde han givet sit friske Mod og sit frejdige Liv til en sølle Person, som trængte dertil — det var den Kjærlighedens Akkord, han var gaaet ind paa, og han havde holdt den. Endnu en Gang strakte han en famlende Haand ud til ham og smilede — saa lagde den forvovne Kammerat sit Hoved tilbage med et Suk, og Dødens Stivnen gik over hans Træk.

„Maa vi komme ind og se til ham?" bad det i det samme sagte henne fra Døren. Det var Drengen med det næsvise Ansigt, med alle Drengene bagved sig. Den lille gamle Mand nikkede, men den sølle Person tog den blege Skikkelse paa sine Arme og bar ham rank og rolig hen til Døren, mens store Taarer løb ned over hans Ansigt. Der brød en Hulken ud, og det var Slutningsakkorden, der ledte den forvovne Kammerat ind til Glæden, men den gammeldags Gaard til Sorgen. —

„En forvoven Kammerat var han!" sagde Plejefaderen,

da han hørte, hvordan det var gaaet ham. „Men vel var det, Vorherre tog ham, for saadant et sølle Liv er dog ingen Ting til!“

„Hvor Pokker Knægten nu har faaet Liv til Kroppen fra, begriber jeg ikke!“ udbrød Slagtermesteren forbavset, da han næste Gang saa' den sølle Person. „Jeg skal dog tænke over, om der ikke kan komme en Slagtermester ud af ham endnu en Gang!“

Tankekorn.

I mørke Dage skal vi haabe paa Solskin, og i Solskin skal vi mindes de mørke Dage, for at Lykken ikke skal beruse os.

* * *

At forstaa Kunsten er ogsaa en Kunst.

* * *

Den Kjærlighed, som ikke har andet end Skjønhed at støtte sig til, lever kun kort.

* * *

Kun for de ynkelige er Verden ynkelig, kun for de tomme er den tom.

* * *

Hjærtets Godhed besejrer ofte Fjender, der ellers næppe kunde overvindes.

* * *

Vor Fornuft er mangen Gang stærk nok til at fatte en meget dydig Beslutning, men vi formaar ikke altid at udføre den.

* * *

En slet Handling piner os ikke saa meget i det Øjeblik, vi begaar den, men langt mere senere, naar vi mindes den; thi Mindet derom udslettes aldrig.

* * *

Maadehold er et Træ, hvis Rod er Tilfredshed, og hvis Frugter er Velvære.

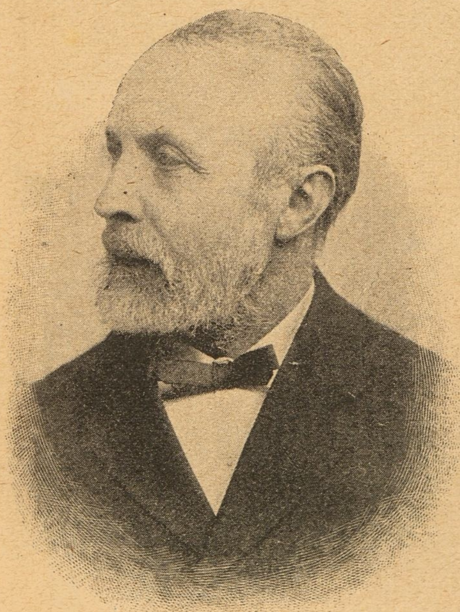
* * *

Man har opdaget mange Veje til Lykken, men alle er enige om, at ingen af dem er saa tiltalende som den at elske og blive gjenelsket.

* * *

Professor J. Exner.

„Hjemmets Almanak" har i en Aarrække havt den Glæde at kunne bringe Gjengivelser af Professor Julius Exners prægtige Billeder, som efterhaanden ere blevne en virkelig national Skat indenfor vor Malerkunst. Som faa eller ingen anden dansk Maler har nemlig Exner forstaaet at gribe det ejendommelig hjemlige og nationale i vort Folkeliv og vore Folkekarakterer og fremstille det med sin fine og omhyggelige Kunst, saa at de Mennesker og den Handling, han gjengav, kom til at træde lyslevende frem fra Lærredet. Exners Kunst har i en sjælden Grad den lykkelige Evne at kunne tage Beskuerens Sind og Hjærte fangen, hvad enten Kunstneren har valgt glade og lette eller alvorlige Emner for sin Fremstilling. Overalt finder man den kjærlige Indtrængen i Opgaven, den inderlige Leven sig sammen med det skildrede, som først og fremmest turde være Hovednerven i hans store og betydningsfulde Produktion.

Professor Exner begyndte imidlertid ikke som Folkelivs-, men som Portræt- og Historiemaler, og i denne sin første Periode malede Kunstneren bl. a. „Thyre Dannebod, der søger at formilde Gorm den gamles Vrede" (udstillet 1849

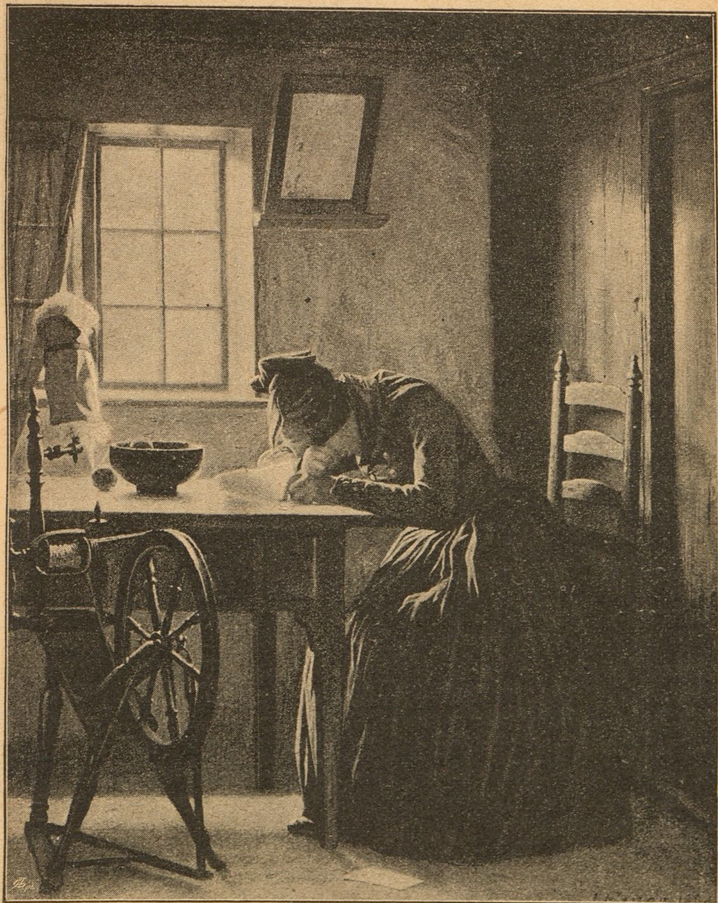
og kjøbt af den kgl. Malerisamling) samt „Marsk Stigs Døtre“, udstillet 1851. Men om Sommeren plejede Exner at opholde sig paa Landet og færdes mellem Bønder og Fiskere, og her gjorde han sine første Studier til den Produktion, der snart skulde blive saa afgjørende og betydningsfuld for hele hans Kunstretning. I 1852 udstilledes „En Amagerkone, der tæller sine Penge“, og med dette Arbejde, som den kgl. Malerisamling strax kjøbte, var Slaget vundet. Nu fulgte den Række af Billeder, som med Rette har gjort Exners Navn og Kunst saa højt skattet: „Besøget hos Bedstefader“ (tilkjendt Udstillingsmedaillen og tilhørende den kgl. Malerisamling), „Et Bondegilde i Hollænderbyen“, „Et Gilde i Hedeboegnen“, „Sorteperspillerne“, „Bruden pyntes“, „Blindebuk“, „Besøg af smaa Fættere og Kusiner“ osv. osv. — allesammen Arbejder, der ere kjendte Landet over, og som har gjort Exners Navn ligesaa kjært og kjendt i den jævne Bondes og Borgermands Stue som paa Slot og Herregaard.

Iaar har Professor Exner under almindelig Deltagelse fejret sit 50 Aars Jubilæum som Udstiller paa Charlottenborg. J. J. Exner er født den 30te November 1825 i Kjøbenhavn, blev Elev ved Kunstakademiet 1839 og udstillede første Gang 1844. 1843—45 vandt han Akademiets lille og store Sølvmedaille, 1847 den Neuhausenske Præmie, havde 1857—58 Akademiets store Rejsestipendium og besøgte navnlig Italien, blev 1864 Medlem af Akademiet og i 1866 Medlem af Kunstakademiet i Stockholm, 1869 Ridder af Dannebrog, 1876 Professor og modtog for kort Tid siden Kommandørkorset.

Betragter man Professor Exners Produktion lige til den Dag i Dag, skulde ingen tro, at der laa en saa lang Virksomhed bag ved. Exners Billeder have i en mærkelig Grad bevaret deres ejendommelige Ynde og Friskhed. Kunstneren er lige saa opfindsom i Valget af Motiver, hans Haand og Øje ligesaa sikkert som nogensinde før. Ved sit særegne nationale Præg har Exner havt stor Betydning ikke alene for dansk Malerkunst, men for sit Land og sit Folk, paa sit Felt er han en uovertruffen Mester. Glædeligt er det at se Professor Exners Billeder paa dette Aars Udstilling — „Lægen hos den syge“, „Stue med en strikkende Pige“, „Bedstefaders Snaps“ og „Et Telegram“; — de rumme en Ungdom og Friskhed, som Kunstneren forhaabentlig endnu i mange Aar vil bevare.

Et Telegram.

(Efter Professor J. Exners Maleri.)

„Kun den kjender Sorgen, som har mistet En, hun havde kjær!" — —

Det var her, i den samme lille Stue, hvor Spinderokken staar ved Bordet foran Vinduet, at hun for knapt

Aar og Dag siden bød ham Farvel. Hvor han havde set glad og frejdig ud! Styrmandsexamen havde han taget med Glans, og med det store, prægtige Fartøj skulde han paa Langvejsfart for at komme hjem med Lommen fuld af Penge og saa holde Bryllup — med hende.

Der var ikke noget ved at fare paa de smaa Ruter, havde han sagt. Nej, saadan en rigtig Tur til Ostindien; der blev noget at lægge op af Hyren, noget til at sætte Bo for og til at staa imod med den første Tid. Længere end et Aar blev han ikke borte. — Om han vilde skrive hjem rigtig tidt? — Begribeligvis vilde han skrive! Fra hver Havn, de kom til, vilde han sende hende Brev. Og hun kunde stole paa, at det skulde blive Breve, som var værd at læse! Først om al den Kjærlighed, han havde til hende, og hvordan han længtes, og hvordan de skulde indrette sig det i det rare, lille Hus, naar han kom hjem, og de giftede sig. Saa skulde han naturligvis ogsaa fortælle noget om alle de Mærkværdigheder, han saa' paa Rejsen. Men Halløj og gale Streger skulde der ikke blive noget af, naar han havde Landlov, og de brune Piger kunde laane ham saa mange forliebte Øjne, de lystede; han skulde ikke kigge paa dem igjen, eftersom han havde sin egen lille Pige derhjemme paa den jydske Ø med den hvide Strandbred.

Og saa var han rejst. Og han havde skrevet hjem, som han havde lovet — skrevet fra hver eneste Havn, han kom til. I alle Brevene var der den samme Kjærlighed, den samme Længsel og de samme frejdige Forhaabninger. Det var, som om hun saa ham levende for sig, hver Gang der kom Brev; som om hun følte hans trofaste Haandtryk og hans varme Kys.

Indtil der en Dag kom et Telegram. Det var ikke længer hans Ord, ikke hans Haand. Det var Kaptajnen, som meldte det: død — død af Feberen langt borte i det fremmede Land.

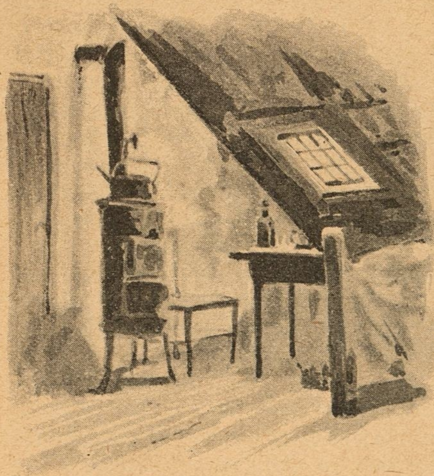
Hun har læst det om og om igjen, som om hun ikke forstaar, at de faa, korte Ord kan indeholde saa megen Sorg og Ulykke. Og nu bøjer hun Hovedet ned over det kolde, følelsesløse Papir — Telegrammet, der har gjort Ende paa alle hendes Haab, al hendes Glæde i Verden.

En Julehistorie

fortalt af

Onkel Fritz.

(Illustreret af Knud Gamborg.)

I de sidste Dage før Jul havde det været Tøsne og Sjapføre. Men saa var der pludselig kommet Omslag i Vejret, som om det var gaaet i sig selv og skammede sig for at vise sig fra en saa ufordelagtig Side i de store Helligdage. Endnu om Morgenen havde Gaderne ligget i et smudsiggult, æltende Uføre, indhyllede i tæt, klam Taage, men saa var det begyndt at blæse lidt op, med et Par Graders Kulde. Himlen var bleven fejet ren, og Vandpytterne skjulte sig under et tyndt Isdække, der glitrede og skinnede under den frostklare Luft.

Nu var det først blevet rigtig fornøjeligt for alle de Mennesker, der havde travlt med at løbe omkring i Butikkerne for at gjøre de sidste Indkjøb til Juletræ og Julemaaltid. Det saa ud, som om Lysene i Butiksvinduerne skinnede dobbelt klart, efter at de var begyndt at skinne omkap med Stjærnerne paa Himmelhvælvingen. Byens store Torve og brede Hovedgader tog sig udmærket ud i den nye Vinterpynt; Tøsneen sjappede ikke længer Folk om Benene, men havde forvandlet sig til en tør, sprød Masse,

der knirkede lystigt under Fodsaalerne og glitrede som med utallige smaa Ædelstene, hvor Stjærnerne skinnede ned paa dem.

Men Stjærnerne var retfærdige nok til ikke alene at skinne ned paa de store Torve og brede Hovedgader, hvor glade Mennesker mylrede frem og tilbage, opfyldte af Forventning om Juleaftens Herligheder. Ogsaa til mørke og snevre Smaagader naaede Skinnet fra den stjærneklare Luft og spredte sin Part af Julestemning over høje, smalle Huse med mat oplyste Vinduer, hvor et halvt Lagen eller et Stykke blomstret Sirts erstattede de manglende Rullegardiner.

Der var i en af disse Gader et Hus, som var højere og smallere end de øvrige. Ellers var der ikke noget mærkeligt ved det. Kjælderen, der havde en, endogsaa i dette Kvarter usædvanlig Dybde, optoges af en Kludekræmmer; i den ene Stuelejlighed var der Duehandel, i den anden „autoriseret Laanekontor", og de lykkelige Indehavere af disse tre Forretninger udgjorde Husets velhavende og toneangivende „Spidser". De andre Etager havde en broget og dog temmelig ensartet Befolkning af Sælgekoner med og uden Ægtemænd, fattige Haandværkere og Daglejere, som allesammen udmærkede sig ved at være velsignet med en talrig Flok Børn.

Naar man var kommen saa højt op ad den stejle Trappe, at man allerede for længe siden havde bildt sig ind at være helt oppe under Taget, naaede man en Affats, omtrent paa Størrelse med et almindeligt Spisebord, og derfra førte en Stige — man vilde gjøre den for megen Ære ved at kalde den en Trappe — op til en Dør, der førte lige ud til Trinene, en Omstændighed, der ikke var uden Fare for dem, som boede derinde. Bag Døren laa to smaa Tagkammere, som Duehandleren i Stuen, der var Ejer af hele Huset, havde adskilt fra Loftet, hvor han havde sin fjedrede Bestand, for at leje dem ud for en billig Penge til nøjsomme og fordringsløse Lysthavende. —

Deroppe havde Stjærnerne nemt ved at skinne ind gjennem Tagvinduerne, der laa tilstrækkelig højt oppe og tilmed paa skraa i Taget, hvorved de langt bedre blev i Stand til at optage Lyset, end Tilfældet var længere nede mod Jorden. Men det var ikke noget lysteligt Billede,

Stjærnerne skinnede paa; hvor meget de end funklede og glimtede, kunde de dog ikke bringe Juleglæde derind.

Bohavet oppe i Duehandlerens Tagkammer bestod af de tre Nødvendighedsgjenstande: en Seng, et Bord og en Stol. Der var hverken mere eller mindre — undtagen man vil medregne en Byldt, der laa under det skraa Tag, og hvis nærmere Bestanddele det var vanskeligt at skælne. Dog syntes den hovedsagelig at bestaa af en laset Hø-madrats samt Resterne af en Arbejdsbluse og et Fruen-timmerskjørt.

Paa Bordet brændte en af de smaa, osende Petro-leumslamper, uden Glas, som i sin Tid anvendtes til Brug i Køkkenet, men som for længe siden er forviste fra enhver nogenlunde velordnet Husholdning. Dens urolige Lys faldt hen paa Sengen og paa en ung Kvinde, der bøjede sig ned over et to- eller treaars Barn, hvis hastige, gispende Aandedrag røbede, at der var noget galt fat med det. Paa den eneste Stol, henne ved Bordet, sad en lille Purk, der saa' ud til at være en syv Aar gammel, men hvis gammelkloge Ansigt tydede paa, at han allerede havde høstet en rundelig Sum af alvorlige Livserfaringer. Han sad med Hovedet støttet i begge Hænder og stirrede med et for hans Alder næsten pinlig bekymret Blik paa Gruppen ved den modsatte Væg: Moderen og den lille Søster. Hans Tanker sysselsatte sig saa levende med disse to, at han end-ogsaa glemte sin Maves knurrende Krav, og der skal ellers meget til, at et Barn kan glemme, at det er sultent.

„Mo'er!" sagde han, da han havde siddet en god Stund og set hen paa dem, medens Stilheden i Kammeret faldt mere og mere trykkende paa ham.

„Mo'er!" gjentog han, da hun ikke strax svarede ham.

Konen henne ved Sengen vendte sig om og spurgte med en usædvanlig blød og mild Stemme:

„Hvad vil du, min Dreng?"

„Jeg vilde bare spørge dig, Mo'er — om det ikke er Juleaften i Aften? Madam Sivertsens Kris'jan fortalte mig, at de skulde ha'e Juletræ. Hans Fa'er var kommen hjem med saadan et dejligt Træ, som han havde kjøbt for ti Øre hos Amagerkonen, sa'e han, og Urtekræmmeren havde foræret Kris'jan et rødt Julelys . . ."

„Det er jo ogsaa Juleaften, men vi mærker ikke noget til det . . ." sagde Konen og sukkede.

„Ved du hvad, Mo'er — naar bare Sofie var rask, saa kunde det være lige meget, at vi ikke har saadan et Juletræ som Kris'jan . . . Jeg vilde bare ønske, at Fa'er snart vilde komme hjem . . ."

„Du kan tro, han kommer nok . . ."

„Tror du det, Mo'er?" Drengen sagde det i en alvorlig, tvivlende Tone, der røbede, hvor godt han var inde i Sagerne.

„Turde jeg blot gaa bort fra lille Sofie, saa vilde jeg — gaa ham i Møde . . ." vedblev Konen.

„Du behøvede vist ikke at gaa saa langt, Mo'er . . . Fa'er sidder nok og drikker nede i Jokumsens Kjælder . . ."

„Saadan maa du ikke tale, Peter!" — Hun vendte sig bort fra Sengen, hvor Barnet imidlertid var faldet i Søvn, og nærmede sig Bordet, hvor Drengen sad.

„Du ved nok, jeg har fortalt dig, hvad der staar i Bibelhistorien: at du skal ære din Fader og din Moder. Naar du taler saadan om din Fa'er, saa bliver Vorherre vred paa dig . . ."

„Jamen det er jo Sandhed, Mo'er . . ."

„Det ved du slet ikke, Peter! Din Fa'er kan godt sidde et Øjeblik henne i Beværtningen, uden at han behøver at drikke sig fuld. Han har hver Dag været ude efter Arbejde og har ikke faaet noget . . . Nu maa han se at bjerge en Smule Føde til sig selv — det er saa ligefrem . . ."

„Jamen, Mo'er, Kris'jans Fa'er skaffer ogsaa Føden til dem derhjemme. Men vores Fa'er har aldrig en Skilling til os, og derfor er Sofie syg og daarlig, fordi hun ingen Mad har faaet . . ."

„Du skal ikke snakke med om den Slags Ting, Peter! Det er du for lille til at have Forstand paa!"

Hun gjorde sig Umage for at sige det i en stræng og formanende Tone, men det vilde ikke rigtig lykkes. Det var kun altfor sandt, hvad Peter havde sagt. Saa opgav hun Forsøget paa at tage den fraværende i Forsvar, skjønt hun følte, hvor sørgeligt det var, at et Barn ikke kunde agte sin egen Fa'er.

„Jeg tror alligevel, Peter, at jeg maa afsted," sagde hun lidt efter. „Nu sover Sofie, og jeg maa imidlertid se at faa fat paa din Fa'er. Jeg er bange for, at det bliver

rent snavs med hende, hvis hun ikke faar lidt at styrke sig paa . . ."

Hun rejste sig og svøbte det hullede Tørklæde fastere om Skuldrene, men Drengen havde ligeledes rejst sig op og holdt hende tilbage med en bønfaldende Mine:

„Nej, Mo'er — lad mig gaa i Stedet for! Jeg ved meget bedre, hvor Fa'er søger, og . . . og jeg er ogsaa bange for, at Sofie skal blive rigtig daarlig, og saa tør jeg ikke være alene, naar du er borte . . . Lad mig bare gaa, Mo'er! Maaske stikker de lidt til mig, naar jeg kommer hen til Jokumsens . . ."

„Saa gaa da i Guds Navn! Naar du træffer din Fa'er, saa sig til ham, at han endelig maa se at komme hjem med lidt til os. Han ved godt, at jeg iforgaars gav den sidste Øre ud af de Penge, jeg fik for Vasketøjet, og vi har ikke havt Brød i Huset siden igaar . . ."

„Ja, Mo'er, jeg skal nok faa fat paa ham!"

Drengen havde allerede snappet sin Hue og var med et Spring ude af Døren og nede ad „Hønsestigen". Et Øjeblik efter stod han ude paa Gaden, hvor Frostsneen laa skinnende blank og knirkede under hans hullede Træsko. Han saa sig hverken om til højre eller til venstre, men styrede lige løs mod Maalet for sin Gang. At opsøge sin Fa'er — det var det eneste, han tænkte paa. Han havde allerede glemt igjen, at det var Juleaften. — —

Jokumsens Beværtningskjælder, hvor der serveredes med „varm Spise hele Dagen", laa paa Hjørnet, nogle faa Gader fra det Sted, hvor Peter boede. Han brugte knapt fem Minuter til at naa derhen. Og saa løb han sig varm med det samme, hvad han nok kunde trænge til.

Nede fra Kjælderen lød mange højrøstede Stemmer, men aabenbart i lutter Gemytlighed. Peter trykkede sin Næse mod Ruden for at udspejde Terrænet, men Stuen var saa opfyldt af Tobaksdamp og Dunst af Madvarer, at han ikke kunde skælne andet end en forvirret Mængde Skikkelser og — henne paa Skænken, lige under Lampen — noget dejligt noget, som lignede en stor, fed Flæskesteg og en dito Gaas, der med slige Delikatessers sædvanlige Indvirkning paa sultne Maver fik hans Tænder til at løbe i Vand, saa han var lige ved at faa ondt.

Men der var ikke andet for end at gaa derned. Oppe fra Gaden kunde han ikke med Sikkerhed se, om hans Fa'er

var der eller ikke. Saa strøg han ned ad Kjældertrappen og aabnede lempelig Døren, som om han var bange for at forstyrre det gemytlige Selskab ved Dørklokkens skrallende Signal.

Luften, der slog ham i Møde, var mættet med Dunsterne af slette Drikkevarer og daarlig Tobak, men den indeholdt tillige endel varm Madlugt, som han begjærlig indaandede. Han blev staaende nogle Øjeblikke henne ved

Døren, medens han krammede sin Hue i de valne Hænder og lod sit Blik glide omkring i Kredsen, der havde delt sig i Grupper omkring de firkantede Beværtningsborde; men da han ikke kunde faa Øje paa den, han søgte, nærmede han sig en af Gjæsterne, som han flere Gange havde set i sin Fa'ers Selskab.

Han vidste ikke, hvordan han bedst skulde udrette sit Ærinde, og nøjedes derfor med at blive ved at dreje paa sin Hue, indtil han blev skræmmet op ved det Spørgsmaal:

„Hvad er du for en Agurk?“

„Jeg er Svend Larsens Peter! Er der ingen af jer, der har set min Fa'er?"

„Din Fa'er, min Dreng? Tror du, vi gaar omkring og gjemmer din Fa'er i Buxelommerne? Er det kanske din Mo'er, der har sendt dig afsted efter Livsforsørgeren for at be' ham, om han ikke vilde være saa nysselig og liste hjem? Næ, du kan bande paa, min Gut, han ta'er sig hellere en lille Opstrammer paa Bevertingen, end han gaar hjem og spiser Julegaas med Mutter og Rollingerne!"

De andre Stamgjæster fandt aabenbart, at Taleren var umaadelig vittig; de lo af fuld Hals.

„Vi har ingen Gaas hjemme . . . ." sagde Peter forknyt.

„Saa har I maaske Flæskesteg, hva'?"

„Nej, det har vi heller ikke . . ." stammede Peter grædefærdig.

„Har I heller inte det! Saa skal du" — med en drøj Ed — „ha' en Dram og en Æbleskive her hos os, min Gut! Lang et Par Æbleskiver herover, Madam Jokumsen!" — De sidste Ord var henvendte til Værtshusmadamen, der havde travlt bag Skænken.

Drengens Øjne lyste ved den fristende Udsigt til en Æbleskive; han havde saa godt som ingen Ting faaet at spise hele Dagen. Men han glemte alligevel ikke sit Ærinde.

„Kunde en af jer ikke sige mig, hvor I tror, jeg kan træffe min Fa'er? De venter paa ham derhjemme . . ."

„Din Fa'er sidder s'gu' nok og faar sig en højhælet ude i „Smæklaasen", hvis du ved, hvor det er?" bemærkede en rusten Stemme, som ikke før havde blandet sig i Samtalen. „Det er ellers ude paa Christianshavn i Overgaden neden Vandet, kan jeg hilse og sige dig. Tror du, at du kan hitte derud?"

Det mente Peter nok, han kunde. Den Mand, han først havde henvendt sig til, huskede ham imidlertid paa, at han først skulde have „Ævleskiven" og Snapsen.

„Men Drammen først, forstaar du!" tilføjede han.

„Jeg tør ikke drikke Brændevin . . ." tillod Peter sig at indvende.

„Sludder og Vrøvl, saadan en lille Gibser gjør dig ingen Fortræd! Først ned med den, ellers faar du ingen Ævleskive!"

Manden var kaad, men mente ikke noget ondt med det.

Han greb fat i stakkels Peter og vilde tvinge Glassets Indhold ned i ham, men Drengen sled sig forskrækket løs og pilede ud af Døren, før nogen kunde holde ham tilbage.

„Hvad var nu ogsaa det for nogle Narrestreger!“ sagde en af de andre. „Knægten kunde maaske nok ha'e trængt til lidt at styrke sig paa. Lad ham faa sin Æbleskive!“

Et Par Stykker sprang hen til Kjælderdøren for at kalde Peter tilbage; men han var allerede forsvunden.

Han stod atter ude paa Gaden. Kulden var taget til; han skuttede sig i sine tynde Klæder; men der var ingen Tid at spilde, hvis han vilde helt ud til Christianshavn for at søge videre efter sin Fader. Saa gav han sig atter til at løbe, fandt omsider det opgivne Beværtningssted og oplevede et nyt Optrin af lignende Beskaffenhed som det i Jokumsens Kjælder, men med samme uheldige Resultat.

Gaderne var begyndte at blive mindre befærdede. Aftenens Højtid nærmede sig, og de lykkelige Mennesker, der havde været ude for at gjøre alle Slags Indkjøb, var for Størstedelen vendte hjem efter. Da Peter atter var kommen tilbage til Midten af Byen, var man hist og her i Færd med at lukke Butikerne, og den travle Færdsel var bleven afløst af festlig Stilhed.

Han frøs og var udmattet og stakaandet af den hurtige Gang. Og hvor skulde han nu gaa hen? Det var vel bedst at vende hjem; maaske var hans Fa'er kommen imidlertid. Men hvis han nu ikke var kommen? Hjemme sad hans Mo'er og den lille Søster og havde ikke en Bid at putte i Munden. Og han, Peter, havde saa rask paataget sig at gaa ud og søge Faderen op. Nej, det kunde ikke gaa an! Bare han vidste, hvor han skulde styre hen!

Hans Skridt var blevne tøvende og uvisse. Han vandrede omkring paa Maa og Faa, kiggede nu og da ned i en eller anden Beværtningskjælder, som han kom forbi, men uden at have Mod til at gaa derned.

Saa kom han, uden at vide af det, atter ud af Smaagyderne, travede gjennem et Par mennesketomme Gader i den nordlige Del af Byen og naaede derfra en aaben Plads. Han var efterhaanden begyndt at gaa ligesom i en halv Døs og vidste ikke længer, hvor han befandt sig. Lidt efter kom han forbi en stor Bygning. Der skinnede en Mængde Lys ud derfra, og han saa, at det var en Kirke.

Han nærmede sig Dørene, der stod paa Klem; derfra kunde han se ind i det store, oplyste Rum. Gudstjenesten var vistnok lige bleven forbi; han saa ingen Mennesker derinde; men oppe fra Koret lød nogle dæmpede Orgeltoner ud i den stille Aften. Det var Organisten, der prøvede Orgelet, før han gik hjem.

Drengen satte sig ned paa den brede Stentrappe, der førte op til Kirkens Portal. Han gav efter for en uvilkaarlig Indskydelse, en ubestemt Følelse af, at der var saa smukt og fredeligt her, og desuden var han saa skrækkelig

træt. Saa lænede han sin lille, sammenkrøbne Skikkelse op mod en af de mægtige Søjler, strakte Benene hen ad Stentrappen og stirrede op paa den blaa, frostklare Luft, hvor Stjærnerne blinkede saa stærkt, at han kom til at tænke paa, om det kunde være muligt, at de var levende. Og bag ved, inde i Kirken, lød endnu den sidste Klang af Tonerne fra Orgelet.

Hvor det var smukt altsammen! Han glemte sin Sult og Træthed; der paakom ham en besynderlig Fornemmelse af Velbehag; han lukkede uvilkaarlig Øjnene i og bildte sig ind, at han saa sin Mo'er og Søster derhjemme. Hans

Fa'er var kommen hjem; der stod en stor, stegt Gaas paa Bordet, og et Juletræ — meget større end det, Madam Sivertsens Kris'jan havde faaet — brændte midt paa Gulvet med saa mange tændte Lys, at han ikke kunde tælle dem. . . . Han kom pludselig til at huske paa et Æventyr, som Læreren havde læst for dem henne i Skolen — Æventyret om den lille Pige med Svovlstikkerne . . . Hun havde ogsaa siddet saadan og set saa mange dejlige Ting, som slet ikke var til i Virkeligheden. Men hvordan var det saa . . .? Hun var jo død, da de fandt hende! . . . Det var grueligt at tænke paa, og nu huskede han Æventyret saa tydelig, skjønt han kun havde hørt det den eneste Gang . . . Han anstrængte sig for at holde Øjnene aabne. Han turde slet ikke tænke paa Gaasesteg og Juletræ; men han saa det alligevel. Og der kom flere og flere Lys; Loftet i Tagkammeret hævede sig og blev til en stor, klar Himmel, fuld af Stjærner. Han syntes, at hans Forældre kaldte paa ham, men det var langt, langt borte fra, og det hjalp ikke, at han vilde rejse sig op, for han kunde ikke . . . Nu flyttede det sig altsammen længere bort; han kunde ikke længere huske Æventyret og heller ingen Ting se mere . . .

* *
*

Der kom et muntert Selskab travende tværs over Pladsen foran Kirken. Der var en tre, fire arbejdsklædte Mænd i Følge med hinanden. De lo og støjede og havde aabenbart „Blus paa Lampen".

„Du er en rigtig Kantøffel, Svend Larsen!" sagde den ene. „Du kan bande paa, at Mutter og de smaa hytter sig sgu' nok. Er det nu ikke bedre at holde en regederlig Jul med et Par gode Kammerater end som at sidde hjemme i Visselullekrogen og høre paa det Fruentimmerpræk! Kom nu med, gamle! Har vi først faaet Fyr paa, saa skal vi, lyne mig, ogsaa holde Blus oppe lige til den lyse Morgen. Eller er du kanske bange, at Mutter skal blive krasbøstig, naar du ikke møder paa Pletten!"

„Aa Sludder!" svarede den tiltalte. „I kjender vel Svend Larsen? Men ser I, det var smaat med Moneterne, da jeg gik hjemme fra i Morges, og jeg kan nu lige godt ikke li'e, at de ikke skal ha' det tørre Brød paa en Helligaften; ellers kunde det sgu' være lige meget med det hele.

Jeg har endnu en Tokrone paa Lommen — hva' siger I, om jeg slog et Slag hjem og lod Mutter faa sin Part; saa kunde vi andre jo muntre os for Resten . . .?"

„Jo Tak, min fine Ven, saa blev du nok pænt hængende i det med det samme! Jeg skal sige dig — inte lirke med Fruentimmerne — inte lirke med dem! Saa gaar Respekten fløjten. Kom nu med og gjør ingen Filurerier! Der bli'er Humør i Aften, forstaar du!"

„Naa, lad gaa! Det er vel heller ikke saa farligt derhjemme. Jeg kunde nok ha'e Lyst til en lille Basseralle endnu!"

De var komne midt ud for Kirken. Svend Larsen blev trukken afsted af sine Kammerater, der holdt fast i ham hver ved sin Side, for at han ikke skulde faa Tid til at fange nye Griller, og under den slingrende Gang stødte en af dem mod noget, der laa paa Kirketrappen.

Manden var ædru nok til at bemærke den pludselige Hindring, hans Fod var stødt imod, og med Udbruddet: „Hvad Fanden er det for en Gjenstand?" bøjede han sig ned over den.

„Det er jo et Barn!"

„Lad mig se!" sagde Svend Larsen.

Han bukkede sig ned og tog „Gjenstanden" op i sine Arme. De andre saa, at han lige med ét blev saa hvid i Ansigtet som en kalket Væg, og det gjorde dem allesammen helt ædru.

„Hvad Fanden er det?"

„Det er min Dreng — Peter!"

Han sagde ikke et Ord mere, men trykkede Drengen op til sig og løb tværs over Pladsen, saa hurtig hans Ben kunde bære ham.

De andre saa efter ham med et langt Blik. „Nu er han leveret!" mumlede en af dem, og dermed drev de langsomt videre.

Men Svend Larsen blev ved at løbe, som om Alverdens onde Aander var i Hælene paa ham.

„Hvis Drengen nu er død!" bruste og suste det i et væk for hans Øren. Han havde aldrig før tænkt nøjere over, hvordan han bar sig ad mod Kone og Børn. Han holdt af Svir og Lystighed og stolede paa, at al Ting nok klarede sig af sig selv. Men hvis Drengen nu var død! . . . „Saa har du — du slaaet ham ihjel!" vedblev han

at gjentage for sig selv. „Du har ladet dem sidde og sulte og fryse, mens du selv gik ud og svirede . . . Aa, Herre gode Gud — lad ham dog ikke være død!"

Og saa løb han med Drengen knuget op til sig, lige til han stod udenfor det høje, smalle Hus i den snevre Gade. Han vidste ikke selv, hvordan han kom op ad Trapperne, men tilsidst stod han inde i Kammeret, hvor man saa længe havde ventet paa ham.

„Jeg fandt — Peter!" sagde han noget hæst. „Han er vist syg . . ."

Konen vendte sig hastig om fra Sengen, hvor hun paany havde været i Færd med at pusle om den lille Pige.

„Gode Gud!" Mere kunde hun ikke sige. Men hun tog sig sammen, fik fat paa Drengen og begyndte at tumle med ham for at faa Liv i ham.

Og alt imens stod hendes Mand og saa til med et Ansigt saa mørkt og fortvivlet, at det næsten var blevet ukjendeligt.

„Hvor kunde du nænne det!" sagde hun ganske sagte. Og det var den eneste Bebrejdelse, der slap over hendes Læber.

„Jeg har baaret mig skjændig ad!" mumlede han. „Det er, ligesom jeg først nu forstaar det . . . Men jeg glemmer aldrig, hvordan jeg fandt min Dreng liggende ligesom død paa Trappen til Kirken . . . Faar vi Lov til at beholde ham, saa skal der fra denne Aften blive et nyt Menneske af mig . . ."

Konen havde nu tumlet saa længe med Peter, at hun omsider havde faaet Livet kaldt tilbage i hans stivfrosne og udmattede Legeme. Han slog Øjnene op, men det lille Ansigt var uhyggelig blegt, og der var store, mørke Ringe under Øjnene.

„Jeg hørte godt, hvad du sagde, Fa'er!" hviskede han. „Og Vorherre hørte det vist ogsaa — det var, ligesom jeg svævede højt oppe i Luften, mens du talte . . . Jeg er vis paa, at du vil holde, hvad du har lovet . . . Nu behøver du ikke at græde mere, lille Mo'er . . ."

Det var mærkeligt, hvor det livede op baade paa Peter og hans Søster, da de fik noget at spise. Svend Larsen

løb selv i Byen og gjorde Indkjøb for de to Kroner, han havde tilovers. Han kom i det sidste Øjeblik, før Spækhøkeren og Urtekræmmeren lukkede. Men af alle de glade Mennesker, som havde været ude at gjøre Juleindkjøb, var der ikke mange, der var i en mere festlig og bevæget Stemning end Svend Larsen, da han gik ned i Spækhøkerkjælderen for at kjøbe en dobbelt Portion Flæskesteg og otte Æbleskiver til sig og sin Familie. Ja, der var maaske ikke i hele Byen nogen Jul Mage til den, de holdt hos Svend Larsens i Duehandlerens Tagkammerlejlighed.

Tankekorn.

Stærke Karakterer har Mod til at indrømme det, naar de har gjort sig skyldig i en urigtig Handling, thi de har altid Villie og næsten altid Evne til at udsone den.

*   *   *

Man bør ikke forsage i Ulykken. Naar Gud lader et Træ hugge om, sørger han altid for, at hans Fugle kan bygge Rede i et andet.

*   *   *

Man bør altid have noget godt i Tankerne og holde sig for god til at gjøre noget ondt.

*   *   *

Morgenhilsen til Jubilaren.

(Efter Erik Henningsens Maleri.)

Naar en Mand holder Jubilæum — hvad enten han har været Borgmester eller Skomager i fem og tyve Aar — er det ikke mere end rimeligt, at hans Medborgere hædrer ham. Thi det er en god Ting at faa Lov til at blive ved sin Bestilling i saa mange Aar.

Et Jubilæum har ogsaa den gode Side, at det er til Fornøjelse ikke blot for Jubilaren, men ogsaa for den „Kreds af Medborgere", der har sluttet sig sammen om at fejre Dagen. Musikanterne faar noget at fortjene, og der bliver Traktement og Festmaaltid.

En særlig Udmærkelse er det at vække Jubilaren med en „Morgenhilsen", saaledes som det sker af de tre Landsbymusikanter inde i den gamle Gaard. Det er tidlig Morgen. Karlen er endnu ikke bleven færdig med at feje Gaardspladsen. Men et Dannebrogsflag er stukket ud, og Musikanterne har allerede givet Møde. Jubilaren er bleven vækket af sin sødeste Morgensøvn og kigger overrasket ud af Sovekammervinduet. Ah! Hvilken udsøgt Opmærksomhed at vække ham med Musik! Der nede staar Ole med Fejekosten i Haanden; han har i en Fart faaet Huen af, da han ser Jubilaren ved Vinduet. Og nogle af Byens Drenge er slupne indenfor Porten; de er mindst lige saa optagne af Begivenheden som Ænderne, der løber snadrende omkring, ude af Stand til at kunne begribe, hvad denne Staahej skal betyde saa tidlig paa Morgenstunden.

Nu intonerer Musikanterne „Der er et yndigt Land". Jubilaren er lige ved at faa Taarer i Øjnene. Det er dog en stor Lykke at kunne se tilbage paa en agtværdig og stræbsom fem og tyveaarig Virksomhed og i Dagens Anledning blive hædret og fejret af sine Medborgere! Jubilaren glipper lidt med Øjnene og raaber ned: „Ole! Sørg for, at Musikanterne faar en Bid Brød og en Dram, inden de gaar!" — —

Hele Dagen til Ende vil der være Feststemning i den gamle Gaard. Den eneste, som ikke tager Del deri, er Pasop. Den hyler, som den var besat, af den dejlige Musik. Men derfor bliver den Morgenhilsen, man bringer Jubilaren, ikke mindre vellykket.

Morgenhilsen til Jubilaren. (Efter Erik Henningsens Maleri).

Kanslerens Myndling.

Af M. Henckel.

(Med Illustrationer af Knud Gamborg).

Det var en Vinteraften i Aaret 1508.

Vinden strøg ind over Aarhus Bugt. Lige stik Paalandsvind var det, og Kattegattets Bølger brød fraadende og med hule Drøn ind mod Kysten, plaskende op over de store, slimede Sten og op ad det skrøbelige Bolværk nede ved Havnen, hvor de smaa Sildeskuder og Fartøjer, der laa fortøjede, tumledes omkring som Nøddeskaller, medens det hvide Skum stod højt i Vejret og sprøjtede omkring til alle Sider. Ind mellem Husrækkerne i de snevre, mørke Gader, med deres lerklinede Huse, banede den vrede Østenvind sig Vej og foer frem om Hjørnerne med vrede Hyl, trængende ind gjennem hver en Sprække og Revne og opførende en Koncert, der stadig syntes at tage til i Voldsomhed.

Omme i en af de smaa Gyder bag Domkirken, der førte ud til Skolegade, kæmpede en halvvoxen Knøs sig frem mod Vejret og Vinden, idet han en Gang imellem vendte sig og gik baglænds, af og til stod stille for at drage Pusten og samle sin sorte, noget luvslidte Kappe, der betegnede ham som en af de „latinske Drenge“, fastere omkring sig, og saa igjen skred videre med ludende Hoved og lange, drabelige Skridt.

Han var naaet frem til midt i Gaden og standsede nu ved et lille, lavt Hus, der laa tæt op til Skolebygningen — en yderst tarvelig, for ikke at sige ussel Rønne, som udgjorde den daværende Rektorbolig ved Aarhus lærde Skole.

„Naa, vel var det min Tro endelig en Gang at naa hjem!“ mumlede han ved sig selv med et Blik til et af de smaa, firkantede Vinduer, fra hvilket et enligt Lys blinkede frem — „Hu, ha — en drøj Tur at trave, næsten ud til Knud-Riis og tilbage igjen for at synge over en død Mand, som dog ingen Glæde har deraf! — Men hvad er det?“ afbrød han sig selv. Han havde allerede Haanden

paa Dørklinken og var lige ved at dreje den om, da han standsede og gav sig til at lytte. Det susede i Træerne

derinde i den lille Have, som vendte ud mod Skolebakken, og ude fra Havet lød det som rullende Torden i det fjærne;

men midt derimellem skælnede han tydelig en anden Lyd — en svag Jamren var det, en Klynken ligesom af et spædt Barn. Drengen saa sig om; det var altfor mørkt til, at han tydeligt kunde skælne Gjenstandene omkring sig, men det forekom ham sikkert, at der laa noget, som lignede en Pakke, tæt ved hans Fod, lige op ad Muren, og endvidere forekom det ham, at Lyden kom fra denne Pakke. Han bøjede sig og løftede den forsigtig op — jo, ganske rigtig! Pakken viste sig at være intet mindre end et Barn, et lille, levende, grædende Barn.

Maalløs stod Latineren og stirrede ned paa det lille, hjælpeløse Væsen, som han holdt i sine Arme, uden at vide, hvad han egentlig skulde gjøre dermed. Hvorledes var dette Barn kommen hid? Han saa sig om — ikke et Menneske var at øjne fjærnt eller nær, Naboens Kat strøg sig op ad hans Ben — det var det eneste levende Væsen, som var til at opdage. Saa aabnede han Husdøren og styrtede gjennem den lille, mørke Forstue ind i Stuen, hvor en Mand sad fordybet i sine Studier ved et Bord, der var ganske oversvømmet af Bøger og Papirer.

„Herre — Hr. Doktor — se, hvad jeg har fundet — lige ved vor Dør ude paa Gaden!"

„Et Fund, Søn — et sjældent Fund kanske?" udbrød den lærde og drejede sig langsomt rundt paa Stolen. „Og hvori kan dette bestaa?"

„Det er et Barn, Domine, et levende Barn — se her!"

„Jesus Maria og alle Helgene staa os bi, hvad betyder dette!" skreg den forfærdede Mand, Magister og Rektor ved Aarhus lærde Skole, Morten Børup i egen Person. „Hvis er dette Barn?"

„Om jeg kun vidste det, Domine! Det laa herude paa Gaden og klynkede, og saa tog jeg det op, men — jeg ved ikke, hvad vi fange an dermed."

Rektor og Discipel, den lærde og Drengen, stod lige raadvilde begge to og stirrede paa hinanden.

„Maren!" udbrød de saa paa én Gang. — „Maren faar hitte Raad." Og saa foer Knøsen ud i det lille Køkken bagved Stuen, hvor Husholdersken, en aldrende Kvinde med just ikke synderlig blide Træk, sad ved Ilden og rørte i en Gryde, og lagde uden videre Barnet i hendes Skød.

„Hellige Guds Moder!" skreg hun ikke mindre for-

færdet, end hendes Husbond nylig var bleven, „hvor kommer den Unge fra? Og hvad er hans Mening med den grove Spas, Mester Johan?"

„Det er slet ingen Spas, Maren, giv blot den lille Stakkel noget at drikke; den er jo lige ved at krepere af Sult og Nød og Kulde . . ."

„Noget at drikke!" raabte Husholdersken opbragt. „Hvad mener den uforskammede latinske Hvalp? Tænker han kanske, at jeg . . ." Men før hun kunde sige mere, havde Drengen snappet Skaalen med Kattens lunkne Mælk og sat den for Munden af Barnet, som drak med Begjærlighed, skjønt det halve rigtignok flød udenfor og ned i Skødet paa den vrede Maren, hvis Ansigt fortrak sig paa den sælsomste Maade.

„Naa, og hvad saa?" spurgte hun, da Barnet ikke vilde have mere og nu laa og saa sig om med et Par store, klare Øjne. „Er det kanske Meningen, at dette Barn skal fødes op her i Huset? Og hvem i Alverdens Rige tilhører den Skabning?"

Rektoren, der var kommen til, forklarede hende, hvad der var sket, og søgte at formilde hende saa godt, det lod sig gjøre, men det var ikke nogen let Sag. Skulde hun kanske passe dette Kræ — rimeligvis et Lastens og Skammens ulykfalige Barn? Og agtede hendes Husbond virkelig at beholde det et Øjeblik under Husets ærbare Tag? — Den gode Morten Børup saa et Øjeblik ganske betuttet og ulykkelig ud, medens han stod og kløede sig i Hovedet og stirrede fra den ene til den anden og saa igjen ned paa den lille, som øjensynlig følte sig vel ved Varmen efter at have faaet sin Tørst tilfredsstillet og nu laa og blinkede og smilede ad Ilden, hver Gang den blussede i Vejret. „Beholde det, Maren?" sagde han tilsidst paa sin rolige Maade, „ja til i Morgen allenfals, eftersom vi er kristne Mennesker og ej kunne forsvare for vor Samvittighed at handle anderledes. I Morgen faa vi vel Lys i Sagen, saa længe faar du tage dig af det lille, hjælpeløse Væsen."

„Den kan sove i min Seng," tilføjede Drengen ivrigt, „jeg lægger mig paa Slagbænken her. Aa, se dog en Gang, Maren, hvor det lille Pus nu ler — nu er der ingen Fare mere for, at den skal dø!"

„Visvas!" brummede Husholdersken, men slog sig dog

tiltaals med, at Morgendagen vilde skaffe hende af igjen med den ubelejlige Gjæst.

Det gjorde den imidlertid ikke.

Hvem det var, der havde lagt Barnet, en lille, omtrent tre Maaneder gammel Pige, udenfor Morten Børups Hus, blev aldrig opklaret. En Tjenestepige blev rigtignok paa samme Tid anklaget for lønlig Barnefødsel, men befandtes at være uskyldig, og alle Efterforskninger i den lille By førte ikke til noget. Den stakkels Rektor, der aldrig havde været synderlig klog paa denne Verdens Anliggender, vidste hverken ud eller ind. Han var selv Fattigmands Barn, en Bondesøn, der var løben bort fra Trældom og Hoveri i sin Hjemstavn, havde arbejdet og kæmpet sig frem i Verden og i sin Tid ligefrem tigget sig ind i den Skole, som han nu forestod med saa megen Dygtighed, og da det kom til Stykket nænnede han ikke, at den lille Pige skulde overgives til Fattigforsørgelsen, men erklærede, at han saa hellere foreløbig vilde beholde hende. En Vugge blev laant hos en af Naboerskerne, en godmodig, ung Kone, som var villig til at hjælpe med den Del af Plejen, som Maren ikke kunde eller vilde yde, og i det stille Hus i Skolegade lød nu Barnelatter og Graad — en stadig Kilde til Morskab for Byens Sladderhanke og vittige Hoveder, og ikke mindst for Disciplene i Latinskolen. Johan Friis, der efter tidlig at have mistet sine Forældre, Jesper Friis til Hesselager paa Fyn og Fru Anne Brockenhus, var bleven sat i Byens lærde Skole og i Huset hos Morten Børup, hvis flinkeste Discipel han var, havde aldrig været synderlig afholdt iblandt dem, eftersom han i Regelen holdt sig for sig selv og kun sjældent tog Del i deres Optøjer og gale Streger, og at kunne drille ham med „Pattebarnet" derhjemme var selvfølgelig en kostelig Spas for denne vilde Flok, der næppe har givet vor Skoleungdom noget efter i Opfindsomhed, naar det gjaldt at være paa Nakken af en Kammerat, hvem man nu en Gang havde udset til Syndebuk.

Men hvad brød han sig derom? Den lille Pige, som han havde funden og rimeligvis frelst fra at omkomme i den kolde Vinternat, var virkelig bleven som en Solstraale for ham i det triste Hjem, hvis Ensomhed, trods de kjære Bøger, mangen en Gang var falden ham tungt og trangt for Brystet, og hvor den lærde Rektor, den vrantne Husholderske og han selv sandelig ogsaa havde udgjort et

sælsomt Trekløver. — Nu var det, som om der var trængt nyt Liv og Solskin derind med det lysende Barnesmil, og den unge Adelsmand, Friisernes Ætling, tilbragte mangen en Time ved den lille ubekjendtes Vugge, der muligvis hørte hjemme paa Herreborgen, muligvis i Armodens usle Vraa — hvem kunde sige det? Medens hun sov, læste han, og var hun vaagen, legede han med hende; han var den første, efter hvem hun strakte sine smaa, buttede Arme; hans Navn var det første, som hun lallede paa sin næsten uforstaaelige Maade, og græd hun, var han den, som allerbedst kunde stille hende tilfreds — et sælsomt Baand syntes ligesom at knytte disse to sammen.

To Aar efter blev det imidlertid brat overskaaret. Johan Friis havde endt sin Skolegang og drog bort for at fuldende sine Studeringer, først ved Universitetet i Kjøbenhavn og senere i Köln, drog en rig og ærefuld Fremtid i Møde, og i Skilsmissen fra ham fik lille Anna sin første store, bevidste Sorg i denne Verden — en Sorg, der vel nok snart døde hen, men som dog efterlod et varigt Minde i Barnets vaagnende Bevidsthed.

Næsten sexten Aar var forløbne.

Igjen var det Vinter, en Vinter, der var kommen usædvanlig tidligt dette Aar med Sne og Frost. Novemberaftenens tidlige Mørke med Snetykning og Taage havde sænket sig over Kjøbenhavn — paa hin Tid en mørk, snever og indestængt By, som havde lidt altfor meget under Belejringen, da den var indesluttet af Frederik den førstes Hær, til at den igjen skulde have kunnet rejse sig. Endnu bestandig laa Bygninger og Huse paa mange Steder øde og i Grus, og dette i Forbindelse med den herskende Urenlighed i Gaderne gav den et alt andet end tiltalende Præg.

I et Hus paa Østergade tæt ved Højbroplads, et af de den Gang endnu temmelig sjældne Stenhuse, der kun ejedes af Adelen og enkelte fremragende Medlemmer af den højeste Gejstlighed, sad en Mand, bladende og skrivende i nogle store Bøger og Protokoller, der laa opslagne foran ham.

Det var Sekretær i Kong Frederik den førstes Kancelli, Theologen og Videnskabsmanden Johan Friis, der efter adskillige Aars Ophold i Udlandet og omfattende Studier

ved fremmede Universiteter, forrige Aar var vendt tilbage til sit Fædreland for at gavne det ved sine Kundskaber, og som allerede nu beklædte en saa høj og ansvarsfuld Post. Af den spinkle, forlæste Yngling var der bleven en kraftig Mand med et aabent og ret smukt Ansigt, hvis Udtryk paa én Gang var forstandigt og mildt, skønt det var præget af en Alvor, der for længe siden havde røvet dets Ungdommelighed og furet den høje, tænksomme Pande.

Der var tyst og stille i Værelset — ganske som der havde været i gamle Dage i den lille Stue ovre i Aarhus, naar Morten Børup og han sad og grublede over deres Bøger og kun en Gang imellem forstyrredes af Marens skingrende Stemme ude i Køkkenet. Saa gik Døren pludselig op, og hans gamle Tjener meldte Besøg — et helt besynderligt Besøg; der stod et Kvindfolk udenfor og begjærede ham i Tale — —

„Et Kvindfolk?“ udbrød Johan Friis. „Hvad kan hun ville?“

„Hun siger, at hun kommer langvejs fra og har et Budskab at bringe eder.“

„Saa lad hende komme, endog jeg daarligt har Stunder at tale med fremmede i denne Aften. Skynd dig at vise hende herop i Stuen, Klavs, og spild ej Tiden med at gjøre hende Spørgsmaal undervejs, saaledes som du ellers har for Skik — hører du vel?“

Gamle Klavs, hvis Skødesynd unægtelig var Snakkesalighed, adlød smaabrummende og kom lidt efter tilbage med en ung Pige, som frygtsomt og tøvende blev staaende henne ved Døren og saa' sig om med en Blanding af Ærbødighed og Nysgjerrighed, uden at ænse de opmuntrende Smaapuf, som den gamle Tjener tildelte hende for at faa hende til at gaa frem.

„Hvem er I, mit Barn?“ spurgte Johan Friis og betragtede hende opmærksomt. Hun var høj og velvoxen og havde et kjønt, friskt Ansigt med et Par store, klare, lidt forundrede Barneøjne.

„Ak Gud, jeg er jo Anna, ædle Herre, den lille Anna, hvem I en Gang samlede op fra Gaden!“

„Anna – liden Anna!“ udbrød den forbavsede Adelsmand og sprang op fra Stolen. „Krist og vor Frue signe dig, Pige — men hvorlunde er du kommen alene hid den

lange Vej over Vandet? Og hvor fandt du Vej herop til mig i Mulm og Mørke i den fremmede By?"

„Jeg spurgte mig for. Skipperen, med hvem jeg kom herover, og nogle Lastdragere nede ved Havnen havde givet mig nogen Besked først, og saa vovede jeg mig frem paa

Maa og Faa. I er da vel ikke vred over min Dristighed? Jeg har Bud til eder fra min Plejefader, Morten Børup — det vil sige ikke just fra ham, for han er død — og det er Maren med og — og der var ingen til at hjælpe og støtte mig — og saa mente jeg, der var ingen anden Udvej end . . .

at søge eder op ..." Her svigtede Stemmen og hendes Fasthed hende, og hun brast i en heftig Graad.

„Stakkels Barn, vær blot rolig!" Johan Friis tog begge hendes smaa Hænder og trykkede dem i sine, idet han saa hende ind i det lille, sorgfulde Ansigt. „Ja sandelig, nu begynder jeg at mindes disse Træk, Mundens Form og det lille Smilehul i Kinden — det er jo Barnets Ansigt, der dukker frem igjen og gjør den voxne Jomfru ej til en fremmed for mig, men til min fordums kjære, lille Søster og Legekammerat."

„Aa, hvor I er god — hvor I er god!" hulkede Pigen. „Jeg var saa bange for eder — for at I skulde vredes over mit Komme! Morten Børup sagde altid, at naar han var død, og jeg stod ene i Verden, skulde jeg søge jer op, I vilde sikkert ikke slaa Haanden af mig; han skrev en Gang et Brev til jer derom, men jeg ved ikke, hvor det blev af ...."

Johan Friis rystede paa Hovedet. „Jeg har visselig aldrig modtaget noget saadant, mit Barn! Det er mange Tider, siden jeg hørte fra min gamle Lærer; han var da bleven Præst ved St. Clemens Kirken, hvor han sikkert har virket med sin vanlige Nidkjærhed og været til Gavn og Velsignelse for sin Menighed. Men du maa sige mig, naar og hvorlunde den brave Mand døde, og hvi jeg ej blev underrettet derom?"

„Ak, han blev pludselig befalden af en heftig Krankhed, en slemme Sot, som rasede der i Byen. Maren og jeg plejede ham i fire Dage; saa var han død, og samme Dag faldt hun i den slemme Feber — paa tredie Dagen døde ogsaa hun. Strax efter min gode Plejefaders Død kom hans Frænder og lagde Beslag paa alle hans Ejendele og sagde, at jeg ingen Ret havde til at være der i Huset længer; jeg var kun et Hittebarn, som altfor længe havde tæret paa hans Godhed, og skulde nu kun se at komme fort saa snart som mulig. Jeg havde grædt, saa jeg fast ikke kunde se ud af mine Øjne, men tigge om at blive, det kunde jeg ej for nogen Pris i Verden. Saa pakkede jeg i Hast mine faa nødtørftigste Klæder i en Byldt og gik min Vej. Af Venner ejede jeg ikke en, til hvem jeg kunde ty i min Nød, thi vi havde stedse levet stille og indgetogent, og jeg kjendte kun saare faa Mennesker i den ganske By — desforuden var de alle bange for Smitten, der kunde klæbe ved mig. Jeg vidste

ikke, hvad jeg skulde fange an, og ønskede blot, at jeg kunde have lagt mig til at dø ligesom min Plejefader og Maren. Hvad havde jeg at gjøre i den Verden, hvor der ej var en Sjæl, som kymrede sig om mig, og hvor alle stødte mig fra sig? — Da faldt min kjære Plejefaders Ord om eder mig i Hu, og jeg tyktes, at der var ej andet for mig at gjøre end at søge eder op — I, som, skjønt en stor og fornem Herre, dog kanske end mindedes mig fra fordums Dage. Skipperen tog mig med for den ringe Betaling, jeg kunde give ham, og nu — ja, nu er jeg her, og gjærne vil jeg tjene eder som simpel Tjenestekvinde, om I blot vil unde mig Ly og ej jage mig ud i den store, fremmede, vildsomme Verden ..."

Her tav hun igjen, ligesom forvirret over sin egen Ordstrøm, og saa' ængsteligt bedende op paa den statelige Skikkelse foran sig, og han — hvad kunde han gjøre andet end forsikre det stakkels Barn, at hun var velkommen, og at han mindst af alt tænkte paa at sende hende bort? I sin overstrømmende Taknemmelighed og Glæde vilde hun kysse hans Haand, men han trak den til sig og klappede hendes rødmende Kind, greben af en sælsom Bevægelse — en Følelse, som han ikke havde kjendt i mange Aar.

Tryg og glad lagde den stakkels, venneløse Pige den Aften sit Hoved til Hvile under Johan Friis' Tag, men han selv sad oppe til langt ud paa Natten og grublede over, hvorledes han bedst skulde sørge for dette Barn, der for anden Gang af Skæbnen var bleven ført paa hans Vej og betroet til hans Omsorg.

At beholde hende i Huset hos sig, kunde næppe gaa an. Han havde viet sig til den gejstlige Stand og var som Følge deraf ugift, og det vilde sikkert vække Forargelse, om en ung Kvinde pludselig dukkede frem i hans Husstand, der ganske var indrettet paa Ungkarlevis, medens gamle Klavs næsten udrettede hele Husgjerningen. Rigtignok var Forholdet saaledes, at Anna nærmest vilde komme til at indtage en Datters Stilling hos ham, men han var jo dog i Virkeligheden ikke gammel nok til at være hendes Fader, og man kunde aldrig vide, hvad Folk i deres Taabelighed kunde finde paa at sige. — En ung Piges Rygte var jo nu én Gang som et Glar; det svageste Aandepust kunde sætte sit Mærke derpaa. Paa den anden Side kjendte han ikke nogen, til hvem han kunde betro denne

unge Pige, som ikke længer var noget Barn, men en voxen og — han kunde ikke nægte det — en fager Jomfru. Foreløbig maatte hun altsaa forblive under hans egen, og naar han, hvad oftere skete, kaldtes bort paa sit Embeds Vegne, under gamle Klavs's Varetægt. En Pige skulde fæstes til hendes Opvartning og Selskab, og han vilde bede sin Broderkone, Fru Genete Podebusk, som just paa denne Tid var i Staden, være behjælpelig med at forsyne hende med det nødvendige Udstyr til sin Person. — Senere — ja hvad saa skulde ske, herfor maatte vel Tiden og Forsynet raade; det nyttede ikke i Øjeblikket at tænke mere derpaa.

Da han først havde fattet denne Beslutning, følte den ensomme Mand en sælsom Glæde ved Tanken om, at den lille Plejesøster, hvem han en Gang havde baaret paa sine Arme og havt saa kjær, igjen hvilede under samme Tag som han og skulde forblive der — i alt Fald i nogen Tid.

Anna følte sig hurtig hjemme i de nye Omgivelser. Hun havde bevaret hele Barndommens Friskhed og Evne til at glæde sig over lidt, og da den første Undseelse først var overvunden, var hun munter som en Lærke og flittig som en Bi og paa Færde overalt i Huset for at gjøre sig nyttig. At hun var opvakt og vidste en hel Del mere, end man skulde vente af en ung Jomfru i hendes Alder, det mærkede Johan Friis snart. Den halvt lærde Opdragelse, som den brave Morten Børup havde givet hende, havde udviklet baade hendes Forstand og Tænkeevne, samtidig med at den havde bibragt hende Kundskaber, som Kvinder ellers ikke let tilegner sig. Johan Friis opdagede til sin Forbavselse og store Glæde, at han kunde føre lange Samtaler med hende om de Emner, der interesserede ham mest, og at baade hendes Svar og Spørgsmaal røbede Forstand og Indsigt forenet med Beskedenhed og Lyst til at lade sig belære. Aldrig var Tiden gaaet saa hurtig for ham som i denne Vinter, selv sine Bøger forlod han mangen en Time for at tilbringe den i sin Myndlings Selskab, han, der hidtil kjendte saa lidet til at færdes blandt Kvinder.

Og saa var hun saa smuk.

Det var ikke just denne regelmæssige Skjønhed, der blænder og henriver, men den fine, ubeskrivelige Ynde, noget elskeligt og ægte kvindeligt, som langsomt og sikkert baner sig Vej til Hjærtet og tager det helt og holdent i Besiddelse. For en to og trediveaarig Mand, der aldrig

har elsket før, var just en Kvinde som Anna farlig, og endnu inden han selv ret vidste det, havde hun opfyldt alle hans Tanker, hele hans Liv. Opdagelsen kom, da det var for silde.

Det var ud paa Foraaret, og Kongen drog som sædvanlig paa den Tid over til Gottorp. Johan Friis var med, thi han var nu saa godt som Frederik den førstes højre Haand, hans mest betroede Raadgiver, der snart skulde blive Rigets vigtigste Embedsmand: Kansler og Seglbevarer. Som sædvanlig var der mange Forretninger for ham at varetage, og han var saa at sige hele Tiden om Kongens Person, men en underlig Tomhed havde grebet ham, en Uro og Længsel, som han ikke vilde give Rum, men som dog bestandig vendte tilbage.

Først Gjensynet med hans Myndling, da de nogle Maaneder efter atter mødtes, lærte ham, hvad det var for Følelser, han var begyndt at nære for hende, og han grebes ligefrem af Harme mod sig selv. Han, den ikke længer unge, til Coelibatet viede Mand, hvis hele Liv hidtil havde været ofret Studier og alvorlige Sysler — han havde nu lig en anden elskovssyg Yngling Hovedet fuldt af slige taabelige Tanker — —

Men han vilde ikke give efter for denne Svaghed — en Fristelse sendt fra den Onde, og to Dage efter sin Hjemkomst lod han Anna kalde.

„Jeg formener næsten, at du nu har faaet nok af det triste Ophold her i Huset, mit Barn," sagde han og forsøgte at se oprømt ud. „Det er allenfals langt fornøjeligere for et ungt Blod som dig at leve sammen med dine Jævnaldrende, og jeg har derfor tænkt at bede min Frænke, Fru Genete, om at optage dig i sit Hus ..."

„I skikker mig bort – bort fra eder?" stammede Anna forskrækket og blev ganske bleg – „Ak, er I da vorden mig gram? Er I ej længer tilfreds med mig, og har jeg gjort noget, som har fortørnet eder?"

„Vist ej, Annalil, men ... jeg drager snart af Lande, ser du, en længere Rejse, og saa — du kan ej forblive her alene, Barn. Min Frænke vil tage sig af dig i alle Maader, det vil være til dit eget Gavn — tro du mig."

„Jeg tror alt, hvad I siger, og lider paa eder som paa intet andet Menneske i Verden. Men — I kommer jo dog tilbage? Vi skulle atter mødes, ej saa?"

Der var en bævende Angst i hendes Stemme og i det bønfaldende Blik, hun fæstede paa ham. Og hans Fasthed var lige ved at svigte ham.

„Jo, jo — vi skulle atter mødes, Anna — om Gud vil det saa."

„Og I er ikke vred paa mig?"

Vred! — Han knugede hendes Hænder inden i sine — et Øjeblik til, og Sandheden vilde maaske være undsluppen ham, men saa tog han sig med en voldsom Anstrængelse sammen, klappede hende smilende paa Kinden, saaledes som han ofte havde gjort i Begyndelsen, men aldrig i den senere Tid, og forlod hende saa med en Paamindelse om at holde sig rede, da Fru Genete vilde indtræffe en af de første Dage for at tage hende med sig.

Anna saa efter ham og trykkede Hænderne mod sit Hjærte. Ak ja, den Lykke havde været for stor at leve i hans Nærhed, ham, til hvem hun saa op som til det største og herligste af alle Mennesker, og hvem hun skyldte sit Liv, dette Liv, der var altfor ringe til, at det kunde have nogen Betydning for ham!

Aa Gud — hvor hun følte sig lille — saa knugende lille — og saa elendig! —

Fjorten Dage efter var hun Medlem af Fru Genete Podebusks Husstand, og Johan Friis var rejst. Han var draget til Kiel og Hamborg i Ærinde for Kongen og derfra Syd paa — ned til Wittenberg, hvor de tvende Reformatorers Optræden havde sat alle Sind i mægtig Bevægelse, og hvorfra et hidtil ukjendt Lys var begyndt at udstraale over Verden. Allerede paa en af sine tidligere Rejser havde Johan Friis været i Wittenberg og der lært Luther og Melanchton at kjende. Han, den skarpe Tænker med det frie, uhildede Blik, følte sig allerede den Gang tiltalt af den nye Lære, men Tid og Omstændigheder havde hindret ham i nærmere at fordybe sig deri. Nu traf han atter den djærve Forkæmper for en Sag, der havde vundet mere og mere Udbredelse, og han sluttede sig til ham og kastede sig for Alvor ind i Kampen — han, der aldrig gjorde noget halvt, vilde ogsaa her til Bunds i Tingene, vilde fremfor alt se at komme til Klarhed over sig selv.

Det var ikke noget absolut fornøjeligt Liv, den stakkels Anna kom til at føre i Fru Genetes Hus.

Rigtignok var der Døtre jævnaldrende med hende selv, og det gik efter Datidens Begreber temmelig muntert og frit til, men de unge Jomfruer var meget hovmodige og selvbevidste og lagde ikke Skjul paa, at de i Grunden saa denne fremmede unge Pige af ubekjendt Herkomst over Hovedet og ikke regnede hende for deres Lige. Hvad Adkomst havde hun, blot fordi hun var deres Farbroders Myndling, til at optages og leve i deres Midte? Hvad og hvem var hun, at de skulde bekymre sig om hende og gjøre Stads af hende? Deres Moder mente i sit Hjærte det samme, og det var kun den rigelige Betaling, hun modtog af sin Svoger som Vederlag, der havde bevæget hende til at tage denne unge Kvinde i sit Hjem. Havde Johan Friis vidst, hvor pinlig Annas Stilling maatte blive under disse Forhold, havde han sikkert ikke udsat hende derfor, men han kjendte for lidt til sin Broders Hustru og Børn til at kunne forudse, hvorledes deres Opførsel imod den venneløse Pige vilde blive.

Anna var altfor fintfølende til ikke at mærke, at hun kun var taalt. Hun var hverken Fugl eller Fisk — kun en Slags Paria mellem disse stolte, adelige Damer, der kun havde deres Fødsel, ingen virkelige Fortjenester at pukke paa. Men hun var tillige stolt, altfor stolt til at lade sig mærke med, at hun forstod eller ænsede det. Saa sluttede hun sig inde i sig selv, læste og syslede ved Haandvæven og sin Baldyreramme, grublede og tænkte — paa sin fraværende Beskytter og Ven.

Det var, ligesom han voxede gjennem Adskillelsen; jo mindre de andre forekom hende i deres Smaalighed og snevre Syn paa Livet, des større blev han. At kunne følge ham paa hans Tankers Flugt, dele med ham alt, hvad der forefaldt i det daglige Liv, baade af stort og smaat, være ham nær og føle, at hun var noget for ham, hvem hun skyldte alt, selv det, at hun var til og drog Livsens Aande, det havde været saa stor og rig en Lykke, at hun vel ikke turde begjære mere, men fik nøjes med at leve paa Stumperne! — Og saa gav hun sig hen i Minderne, mærkede, at det dog ikke var nok, naar Blodet ruller varmt og livskraftigt i Aarerne, og Hjærtet er fyldt med stærke Længsler og Krav, mærkede, at det Liv, hun herefter maatte leve uden ham, det blev Fattigmands Liv, hvorlunde de

ydre Kaar saa end maatte blive, og sank efterhaanden hen i en Tilstand af bitter Haabløshed og Tungsind, en Slags sløv Resignation, der kun spredtes, naar de sparsomme Efterretninger kom hende for Øre, der spurgtes om Johan Friis.

„Hun er ret en kjedsommelig Tværbider!“ sagde den ældste af Fru Genetes Døtre, den smukke Dorthe Friis, til sin Moder. „Ikke begriber jeg, hvad Farbroder ser i hende, og hvi der skal gjøres et sligt Væsen af hende. Hvad er mon egentlig hans Hensigt med hende?“

„Hm —“ Fru Genete trak paa Skuldrene, „det er ikke godt at vide, Barn! din Farbroder har alle sine Dage været sær og vanskelig at blive klog paa — hun har forkoglet ham, tror jeg.“

„Den Tiggerunge!“ udbrød Øllegaard, den yngste af Døtrene, og slog med Nakken. „Og saa skal hun vel oven i Kjøbet arve ham og snappe Pengene bort lige for Næsen af os.“

„Det forbyde Gud!“ raabte Fru Genete alvorlig. „Det vilde da være at gjøre sit eget Kjød og Blod den dyreste Uret . . .“

„Aa, det kunde ligne Farbroder Johan,“ mente Dorthe, „han har jo aldrig bekymret sig om nogen af os. Kanske han gifter sig med hende. Nu skal han jo være gaaet over til Lutherdommen, fortæller Bjørn Andersen, og saa er der intet til Hinder for, at han kan tage sig en Hustru. Det skulde for Sanden ikke undre mig, om han gjorde det!“

„Gifte sig! Nej, nu bliver det for galt!“ skreg Fru Genete i den største Ophidselse. „Og med sligt et ringe Kreatur, samlet op fra Gaden — kanske Rakkerens Barn! — Gud forlade mig min Synd, men hellere skulde jeg hugge min Haand af end se roligt paa det Syn. Dog — det kan heller aldrig tænkes, saa galen kan han ej være . . .“

„En kan saamænd aldrig vide det,“ lo Jomfru Dorthe, der nok kunde lide ved Lejlighed at drille sin kjære Fru Moder lidt, „det skulde more mig at se, hvorlunde hun vilde te sig som Frue og Husmoder paa Hesselager.“

„Paa Hesselager, som skulde være vor Ejendom og dernæst tilfalde Niels . . . jeg forbyder dig at tale slig — hører du vel? Gifte sig med Pigebarnet! — Nej, derfor skulle vi dog nok vide at sætte en Pind.“

Saa heftigt var den velbaarne Frues Sind imidlertid

kommet i Oprør ved den blotte Tanke om en saadan Mulighed, at hun næppe kunde styre sig overfor den stakkels Anna, men viste hende et saadant Medusa-Ansigt, at det kunde have forskrækket selv den modigste. At de tvende Gaarde, Hesselager og Borreby, efter hendes Mands Død var gaaet over til Broderen Johan, det havde allerede været hende en haard Nød at knække, men hun havde altid trøstet sig med, at da Svogeren var og maatte forblive ugift, vilde alt, hvad han ejede, efter hans Død jo igjen tilfalde Familien, deraf Størsteparten hende og hendes Børn, af hvilke Sønnen Niels endnu kun var en Dreng. Skulde hun kanske nu se sine Forhaabninger strande og roligt finde sig i, at et snedigt Kvindfolk forlokkede hendes Svoger til at indlade sig i Ægtestanden, og at de Arvinger, der muligvis fødtes ham, skulde fortrænge hende og hendes Børn fra deres Ret? — Nej, saa maatte hun visselig ikke have været den, hun var.

Ret længe varede det ikke, inden hun fik Bekræftelse paa, at Johan Friis virkelig taltes blandt Luthers Tilhængere og var gaaet over til den nye Lære. Skranken var saaledes falden, der skilte ham fra hans Myndling, dersom han virkelig skulde have i Sinde at ville ægte hende; men hvem kunde sige, om det nogensinde havde været i hans Tanke? Kanske hun gjorde sig unyttige Bekymringer, men siden hun en Gang havde begyndt at plage sig dermed, havde hun hverken Ro Dag eller Nat.

Overfor Anna havde hun helt forandret sin Adfærd. Hun var bleven venlig og indsmigrende, men trods al hendes Snedighed lykkedes det hende ikke at komme under Vejr med den unge Piges Følelser eller blive klog paa, hvilke Forhaabninger hun gjorde sig. — Anna var paa sin Post, tavs og ligesaa uimodtagelig for Venligheden, som hun havde været det for Kulden og Ligegyldigheden.

Paa det andet Aar efter hans Afrejse forløb det, at Johan Friis til Hesselager stod i Begreb med at vende tilbage for at indtage sin gamle Plads i Kongens Kancelli og ved Kongens Side. Samtidig var der indtruffen en tysk Bygmester, hidsendt efter hans Ordre for at tage fat paa Gjenopførelsen af Gaardens Bygninger, der var slemt medtagne af Tidens Tand og næsten ubrugelige — flere endogsaa helt nedrevne. Skulde det maaske betyde noget? —

Fru Genete fik travlt.

En smuk, mild Foraarsaften traadte hun ind i Stuen til Anna, der sad ved Vinduet og stirrede over Husenes Tage op mod den klare, blaa Himmel foroven, følgende nogle Svaler paa deres Flugt med sit tungsindige, drømmende Blik.

Fru Genete holdt et Brev i Haanden.

„Jeg kommer for at tale med dig en vigtig Sag angelangende, kjære Barn," sagde hun med sit sødeste Smil. „Jeg har havt Brev fra min kjære Frænde, som nu snarlig er ventendes tilbage."

Annas Kinder fik et Øjeblik en stærkere Farve. Hun bøjede Hovedet uden at svare.

„Han skriver til mig om dig, hvis Ve og Vel ligger ham saare stærkt paa Sinde, hvad vi — hm — alle vide. Skjønt han just ej udtaler det med rene Ord, kan jeg dog mærke, at han er i stor Forlegenhed med, hvad han skal fange an med dig, naar han vender tilbage. I hans Hus kan du begribeligvis ikke bo og være mere, og forblive her — ja, det kan du ejheller saa godt af flere Grunde — skjønt Gud ved, at jeg gjorde det gjærne for at hjælpe min Svoger, som alt forinden var ilde faren med et ungt Pigebarn som dig..."

Anna rettede sig. „Er det kanske eders Mening, at jeg er og har været ham til Byrde?" spurgte hun.

„Nu — siden du vil vide det — ja! Du maa vel kunne forstaa, kjære Anna, at det var et stort Offer, han bragte ved at tage sig af dig paa den Vis, han gjorde, og du kan heller ikke vente, at han skal fare fort dermed hele Livet igjennem, men du maa være belavet paa i Fremtiden at sørge for dig selv. Der gives mange Maader, paa hvilke en ung, rask Kvinde som du kan forhverve sig Livets Ophold og..."

„I behøver ikke at sige mere, Fru Genete; det er alt nok!" udbrød Anna med flammende Øjne. „Ikke en Time længer vil jeg forblive under eders Tag, under eders Frændes Beskyttelse. Det er ikke første Gang, jeg er stødt ud i Verden, og jeg skal gaa, vær forvisset herom..."

„Ikke paa den Vis, taabelige Pige," sagde Fru Genete koldt. „Aldrig var det saa min Frændes Mening, og ilde vilde du lønne ham for al hans Godhed, om du bar dig saalunde ad. At se dig vel forsørget i en Stilling, der sømmer sig for dig, det er hans Ønske."

„Hvad mener I? Hvad vil I, at jeg skal gjøre?"

„Du skal række den agtbare Mand, som har bejlet til dig, din Haand. Jørgen Ramsen er en velstaaende og anset Borger, og som hans Hustru vilde du faa gode Kaar ..."

„Aldrig, aldrig!" stønnede den stakkels Pige. „Jeg kan ikke ikke ægte ham, nej, nej!"

„Du sagde nys, at du intet længer vilde modtage af min Frændes Haand, og er det dit Alvor, at du ej længer vil ligge ham til Byrde, da grib Lejligheden og vis ham det. Tager du ej imod det Ægteskabstilbud, der er gjort dig, og som Johan visselig bifalder, da tvinger du ham til at fare fort med at sørge for dig — af Medynk! — For mig kan du gjøre, hvad du vil, men vil du lytte til en erfaren Kvindes Raad, Anna, saa gjør, som jeg siger, og vær fornuftig."

Og Anna var „fornuftig".

Af Medynk vilde han tage sig af hende, kun af Medynk, og en Byrde havde hun hele Tiden været for ham! — Giften, der var dryppet i hendes Øre, havde gjort sin Virkning. Ingen saa den lønlige Kamp i hendes indre, den bitre Vaande, under hvilken hun vred og krympede sig. Men nogle Dage efter var hun den skikkelige Jørgen Ramsens trolovede Brud og flyttede hen i Huset hos hans gamle Moder. Maanedsdagen derefter stod Brylluppet.

Fru Genete havde opnaaet sin Hensigt.

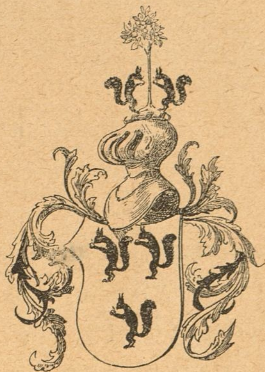
Ganske kort Tid efter kom Johan Friis tilbage. Han kom med Hjærtet fuldt af Kjærligheds Haab og Længsel, forynget af Sind som af Udseende. I over et Aar havde han nøje prøvet sig selv, og hans Beslutning stod fast. Den fattige, ukjendte Pige, som han havde fundet udenfor Rektorboligen hin Vinternat, og som i Aarenes Løb var bleven ham kjærere og kjærere — hun skulde være hans Hustru, nu da ingen Baand og Præstevielse længer hindrede ham i at lyde sit Hjærtes Stemme — om hun da selv vilde. Der var Øjeblikke, i hvilke han tvivlede om at kunne vinde hende, som hidtil havde vist ham næsten datterlig Ærefrygt, og af hvem han nu pludselig begjærede en ganske anden Følelse. Men saa mindedes han hendes Blik ved Afskeden, mindedes den dybe Sorg og Skuffelse, der ligesom havde gjennemrystet hendes Inderste og lagt det blot for ham, og saa svandt Tvivlen. De tilhørte hinanden de to — det kunde ikke være andet.

Skuffelsen var bitter — hvor bitter fik intet Menneske nogensinde at vide. Men han var ikke den Mand, som bukkede under i Kampen.

Johan Friis, Kongens Kansler og en af de navnkundigste og bedste Adelsmænd, Danmark har ejet, forblev for Verden den samme, han altid havde været. Rolig og uforstyrret gik han sin Vej gjennem Livet, en retskaffen Mands hæderlige, uplettede Vej. Rigt paa Omskiftelser og store Begivenheder, paa Hæder og Anseelse var dette Liv, og under tre Konger tjente og gavnede han sit Fædreneland. Historien om hans Kjærlighed til sin unge Myndling, dette enkelte Blad af hans Livshistorie er forlængst glemt og vejret hen, men hvad han var og virkede for sit Land og sin Konge, staar skrevet i Historien med gylden Skrift og skal aldrig glemmes.

Sin Fædrenegaard Hesselager, som han lod opbygge paa det prægtigste, og som skulde have huset hans unge Brud, staar endnu som et herligt Fortidsminde blandt vore gamle Herregaarde — selv tog han aldrig Bolig der. Men skjønt han var og blev en ensom Mand alle sine Dage, var hans Alderdom dog ikke uden Lys og Solskin. En lille Pige voxede op i hans Hjem, et moderløst Barn, hvis Smil lyste op som en Solstraale omkring ham, og hvis datterlige Kjærlighed fulgte ham til hans Død — —

Det var hendes, liden Annas Barn — Arven, der var efterladt ham af den eneste Kvinde, han nogensinde havde elsket, og hvem han aldrig havde glemt.

J Noddegangen stod de —

(Med Originaltegning af Carl Thomsen).

J Noddegangen stod de, dybt i en dunkel Krog,
og kysſedes saa varmt og saa tæt.
Han tog og hun gav — og han gav og hun tog:
en aande-, en endeløs Duet.

De tisked og hvisked og svor en evig Pagt
trods Faers og Moers og Tanternes Ban.
Han sagde: os skiller ingen menneskelig Magt!
og hun — svor det samme som han.

Da lød der Trin i Haven, og temmelig nær;
forfærdet fra hinanden de sprang.
„Skynd Dig — over Gærdet!“ — hun snapped efter Vejr —
„Faer kommer, jeg kjender hans Gang“.

Rap som en Pil igjennem Hækken han fløj —
en glimrende, lynsnar Sortie!
Han knækked et Par Grene og mased en Levkøj —
men Faren — Faren var forbi.

Nu hørte hun, han sprang over Naboens Stakit,
der knaged, da i Brædderne han tog.
Naa, Gud være lovet — hun aanded atter frit,
den Skræk var da ovre — — og dog —!

Hun stod et Par Sekunder, hun vidste ikke ret —
hun syntes, der var noget, som brast.
At lade hende staa, var det ogsaa honnet?
— og saa, denne rasende Hast!

Ja vist, hun havde selv bedt ham skynde sig derfra,
men han, som Mand, som Kavaler,
han burde netop blevet og taget mod Papa,
burde viist, at han havde Karakter!

Med sænket Hoved stod hun og med rynkede Bryn,
saa retted hun med Et sin Person;
Hænderne var knyttede, og Øjnene skød Lyn —
hun raabte det næsten: Kujon!

„Os skiller ingen jordisk, ingen menneskelig Magt —“
og saa — i den samme Minut! —
Hun tørred sig om Munden og netted paa sin Dragt —
„nej Tak! mellem os er det slut!“

Einar Christiansen.

Tankekorn.

Fattigdommen trænger til meget, men Gjerrigheden til alt.

*   *   *

Af Flidens Bistader bryder man let Rigdommens Honning.

*   *   *

Fristelsen er Menneskets Prøvesten, ved hvilken man erfarer, hvor vidt man er kommen; den, som er god, bliver derved endnu bedre.

*   *   *

Ærgjerrighed er ofte en smuk Følelse, men den gjør sjælden et Menneske lykkeligt.

*   *   *

Naturen lyver aldrig, og den fordømmer den Kunst, som lyver.

*   *   *

Der lever flere misundte end misundelsesværdige Mennesker.

*   *   *

Man tilstaar ofte sine Fejl med den Bagtanke at minde om de med dem forbundne Dyder.

*   *   *

Lykken vozer bedst ved vore egne Arnesteder og kan sjælden plukkes i fremmede Haver.

*   *   *

Gamle Mo'er.

Et Rejseminde fra Schweiz.

Det var i Interlaken. Frem og tilbage ad Promenaden bølgede en Menneskemasse fra alle Verdens Hjørner; alle Tungemaal blev talte, og man kappedes om at fremvise Elegance, Skjønhed og Rigdom. Det brogede Skuespil vexlede hvert Øjeblik som et Kaleidoskop. Bjærgene rundt omkring dannede en underlig, alvorlig Ramme om dette livlige Billede. Langt fra lyste „Jungfrau“ i sin umaadelige Højde og saa' rolig og ligesom beskyttende ned paa Myrerne, der kravlede ved dets Fod. Dag efter Dag det samme Skuespil. Mit Hotels lille Verden afspejlede den store, fuld af Intriger og Koketteri, fuld af smaalig Strid og Misundelse.

Til sidst kunde jeg ikke længer holde det ud. Jeg vidste paa en Prik, at Fru Commerceraadinden havde fem udmærket gifte Døttre, den ene lykkeligere end den anden, og at Fru Gehejmeraadinden derimod havde tre ugifte dito; at den tykke Bankier desuagtet var dødelig forelsket i den unge Enke, der sædvanligvis var hans Borddame; at bemeldte unge Enke var en fuldstændig Circe, og at man sikkert en Gang vilde faa noget besynderligt at høre om hende. Jeg kjendte til Punkt og Prikke de fire Miss'er Phelps's utroligt skrigende Toiletter; Dagen før havde de vist sig ved Dineren i ærtegrønt Battist, besat med majsgult, og jeg forudsaa med en Profets Blik, at den unge, engelske Præst snart vilde udkaare sig den ældste ærtegrønne og sætte hendes Moder i den fornøjelige Stilling at rejse omkring paa Fastlandet med kun tre ærtegrønne, besatte med majsgult. Endelig kunde jeg Menuen paa mine Fingre, og da Hoteldirektøren smilende præsenterede mig Ugeregningen, og da jeg paa den saa', at jeg havde at betale for elektrisk Lys 5 Francs, for Elevatoren 5 Francs og for fem Flasker Øl ogsaa 5 Francs, saa havde jeg faaet nok, jeg snørede min Ransel og sagde Farvel til Hoteldirektøren og hans Lammekotteletter, Fru Gehejmeraadinden, de fire ærtegrønne og det elektriske Lys.

Og nu sidder jeg her. — Hvor? — Ja, det kan være lige meget. Det er i en himmelsk Ensomhed. Rundt om-

kring mig brede smaragdgrønne Græsplæner sig, ligesom overdryssede med smaa Træhuse. Smaabækkene risle melodisk; Duften af nyslaaet Hø trænger ind gennem Vinduet, og paa Bordet med dets stærke, vævede Dug staar en Kæmpebuket Alperoser. Ikke købte, nej bevares, jeg har selv plukket dem i Morges tidlig. Uden Dødsfare forstaar sig — jeg vil ikke prale. De voxe tæt, paa en jævn Skraaning; jeg kan ligge ned, saa lang jeg er, og plukke Haandfulde af dem. Min Værtinde, en nydelig ung Værtinde, med blændende hvide, linnede Ærmer og sort Fløjls Livstykke, bager en fortræffelig Æggekage og dækker op for mig med Honning og duftende Mælk, og i Stedet for det elektriske Lys kommer Maanen, stor og rødgul, op bag de høje Bjerge og belyser Wetterhorns tre skarpe Tinder.

I mange Timer sidder jeg gjærne paa Kirkegaarden. Et underligt Sted for en lystrejsende, men den drager mig til sig. Ikke for den storartede Udsigts Skyld til Fjældene rundt omkring mig; nej, det er selve Stilheden i de dødes Have, som har tiltrukket mig. Midt paa Pladsen staar den lille, hvidmalede Kirke med sine løgformede Taarnhatte, rundt omkring mig ligge de sammenfaldne Grave. De enkelte smaa Gravsten taler et gribende Sprog.

„Her hviler i Herrens Fred Andreas Achleitner, 26 Aar gammel, nedstyrtet fra Wetterhorn“ o. s. v. o. s. v.

„Her hviler Christoffer Güri, som blev knust af en Lavine i sit 32te Leveaar.“

„Her hviler Støvet af Hans Schwandner. Han styrtede ned i en Revne paa Wetterhorns Gletscher og blev tolv Dage efter funden af sine trøstesløse Slægtninge.“

Og Wetterhorn rækker hoverende sin Kæmpefinger mod Skyen og staar for mig som en mørk, blodtørstig Morder.

Paa den anden Side af Kirkegaarden har jeg endnu ikke studeret Indskrifterne, men hver Dag har jeg set en gammel Kone sidde derovre. Et stort, sort Tørklæde indhyller den ludende Skikkelse, og jeg kan kun se et lille, rynket Ansigt og to skælvende Hænder, som holder en Rosenkrans og en Bønnebog. Hvor tidligt jeg end kommer, sidder hun paa sin Plads, mumler og nikker uafladeligt. Jeg vil ikke forstyrre hende. Hvem ved, for hvilket Barn, Barnebarn eller Barnebarnsbarn hun læser sine Bønner. Jeg kommer til at tænke paa et Par Verslinjer, som ikke vilde gaa mig af Minde. Naar jeg sidder ved Kirkegaards-

muren lige overfor den bedende gamle, lyder det uophørligt inde i mig:

Dødsklokken klinger. En Sjæl nu maatte fly;
bed, Moder, bed, mens Dag og Timer ile.
Den dybe Smerte sætter Ar paany;
bed, Moder, bed, til Solen gaar til Hvile!

Hvilken Smerte gjemmer vel ikke den gamle dér henne som Ar i sit Hjærte! Det er jo, som hun sidder og venter paa Døden her mellem Gravene!

Bed for hver fattig Sjæl, som heden gaar,
bed for enhver, som føler Sorgens Ferle,
bed for det Barn, som Savn til Arv kun faar;
bed, Moder, bed til Kransens sidste Perle!

Mon hun i sin Sorg tænker paa andre, beder for andre? Mon —?

Just i samme Øjeblik rejser hun sig op, den gamle, og tripper tungt hen til mig og tiltaler mig med Schweizertyskens dybe Strubetoner:

— Hvorfor sidder Herren saa længe blandt de døde? Det er ikke Stedet for Ungdom.

— Jeg sidder gjærne her, Morlille. Undertiden er der bedre blandt de døde end blandt Menneskene.

Hun nikker livligt.

— Ja, ja, han har Ret, den unge. Men saadan skal De ikke sige endnu og heller ikke tænke.

— Men De selv da, Morlille? De sidder jo hele Dagen blandt Gravene.

— Ja, ja, her er min Plads. Jeg sidder hos mine Drenge. Ser De, Herre, det kunde jeg ikke før. Da maatte jeg arbejde for det daglige Brød; men nu gaar det ikke; naar man er 82 Aar, kan Hænderne ikke mere. Sogneraadet giver mig Understøttelse, og saa kan jeg sidde hos dem. — Hun nikkede igjen. — Fem Drenge, Herre, fem kjønne, prægtige Drenge, alle i Tyveaarsalderen, — dér ligge de ved Siden af hverandre.

Jeg følte mig underlig til Mode.

— Fem?

— Ja, alle fem har Bjerget dér taget. — Hun pegede paa Wetterhorn. — Det har taget to paa én Gang. De drog ud om Morgenen, friske og sunde, med Jodlen og

Sang, og kom aldrig igen. De steg op med to Engelskmænd, fæstede til hverandre med et Tov, og den ældste snublede og styrtede ned med de to Englændere. Hvorledes det gik til, ved ingen, men min anden, Xaver, som gik sidst, maa være kommen levende ned. — Han havde lagt sin Jakke over de andre og begyndt at klatre op igjen. Men da han var kommen et Stykke op, kunde han ikke mere. Saa fandt de dem. Efter fem Dages Forløb, Herre, efter fem Dages Forløb! De var 29 og 28 Aar, og ikke en eneste Dag havde de gjort mig Sorg og Bekymring. Det var den Gang ti Aar siden, at jeg havde begravet deres Fader; nu maatte jeg lægge Drengene ved Siden af ham.

Jeg tav bevæget. Hvad skulde jeg vel sige? Et Øjeblik efter begyndte hun igjen:

— Saa varede det tre Aar, og i den Tid var min tredie, Heini, fyldt 28 Aar. Det var den kjønneste Knøs i Egnen, og Pigerne kiggede efter ham, hvor han gik og stod. Men han brød sig kun om én. Hun tjente bag Bjerget hos en Bonde og var om Sommeren oppe paa Sæteren hos Kreaturerne. Jævnlig gik han med Blomster til hende, og naar ingen anden vidste, hvor der blomstrede Edelweiss, saa vidste han det. Men det blev hans Død. De fandt ham med Blomsterne i Haanden; ikke en Gang i Døden havde han villet give slip paa dem. Han var sønderslaaet og blodig, kun hans smukke Ansigt var sig selv ligt.

— Du skal faa at se, Mo'er, at Bjerget tager mig med, — sagde min Rudi, da de kom hjem med min døde Heini. Og han spaaede rigtigt. Knap et Aar efter knustes han af en Lavine paa et Sted, som ellers altid ansaas for sikkert; og saa var ogsaa Rudi borte.

To store Taarer trillede ned ad hendes gamle, rynkede Kinder, men saa tog hun fat igen:

— Jeg troede, at Gud skulde have nøjedes med dem. Thi hvad det vil sige at miste fire Sønner, det ved kun en Moder. Nu havde jeg kun min yngste, Rainer, tilbage. Han var altid stille og sagtmodig, og klogere var han end andre Børn. Allerede ved den første Ulykke havde han sat sig i Hovedet, at han vilde være Præst og bede sine Brødre fri af Skærsilden, thi dér maatte de pines, eftersom de var gangne heden uden Dødssakramentet. Og for hver ny Sorg, der kom, blev han frommere og frommere. Saa blev han viet til Præst her i Kirken og holdt en højtidelig Messe

for sine Brødres Sjæle. Ak, han var allerede den Gang saa forklaret, som om han ikke hørte hjemme her paa Jorden. Og efter et halvt Aars Forløb fik jeg da ogsaa Brev fra Basel, hvor han opholdt sig, at han var syg, og at Doktoren havde ordineret Bjergluft, og saa kom han hjem til mig. Jeg vidste allerede, at jeg ikke en Gang skulde beholde min yngste. — Ser du Mo'er — sagde han ofte — jeg længtes altid efter dig og Bjergene. Det var Hjemveen, der gjorde mig syg, og nu er jeg saa syg, at jeg aldrig bliver rask mere. Brødrene vilde have mig med derop.

— Saaledes gik det ogsaa. En Morgen udslukkedes hans Liv som et Lys. Nu er det 28 Aar siden, og i 28 Aar har jeg ensomt bedt ved mine 6 Grave.

Hun trippede hen til de sex Gravsteder.

Sex smaa Stene i Rad, hver med Navn og Dato, og foran hver en lille Buket Alpeblomster, havde i 28 Aar været hendes Verden.

— Er det for Deres døde, De beder hele Dagen, Morlille?

Hun rystede ivrig paa Hovedet.

— Nej, nej, jeg beder ikke for mine Drenge. Rainer sagde jo for vist, at han skulde bede dem ud af Skærsilden. Nej, nej, mine Drenge er hos Gud i Himmelen. Dér bede de for mig. Nej, nej, der er andre Ting at bede for.

— Andre Ting?

— Ja vist. Hver Morgen drager der jo saa mange unge Mennesker op paa Bjerget. Skulde jeg saa ikke bede, at de maa komme hjem igjen, friske og sunde? Og mange Mødre er bekymrede for deres Børn. Jeg ved, hvorledes det er; for dem maa jeg bede. Og der er saa mange syge, og saa mange døde, som behøve Fred ... Saa mange Hjem, saa mange Kors, siger man. Der findes unge Folk, som ikke har været gifte ret længe; i ét Hjem er der et lille Barn, i et andet skal der snart komme et til Verden — for alt dette behøves der Bøn ... Ser Herren, Folk har fuldt op at bestille fra Morgen til Aften, de har ikke Tid til at bede. Men min Tid er min egen, og saa er man endda til nogen Nytte her i Verden.

Hun satte sig ned mellem Gravene og nikkede endnu en Gang til mig.

— Nej, for mine Drenge behøver jeg ikke at bede, de

er i Himlen. Gaa med Gud, Herre, gaa bort fra Kirkegaarden. De er for ung til at sidde her!

Jeg gik. Endnu en Gang vendte jeg mig om og saa' paa hende. Dér sad hun stille, med Blikket rettet mod Wetterhorn, som havde taget hendes Børn fra hende. Hendes Læber rørte sig mumlende, og hendes Fingre flyttede Rosenkransens Perler under Bøn for andre:

Bed for hver fattig Sjæl, som heden gaar,
bed for enhver, som føler Sorgens Ferle,
bed for det Barn, som Savn til Arv kun faar,
bed, Moder, bed til Kransens sidste Perle!

Historier.

En Irlænder i Indien har opfunden en ny Maade at fange Tigre paa. Han bærer foran sig et Brædt, som er gjennemhullet, og paa hvilket der er malet et Menneske. Saa snart han er kommen i Nærheden af Tigerens Hule, banker han paa Brædtet med en Hammer. Støjen vækker Tigeren, der springer hen imod Brædtet og slaar Kløerne i eller rettere gjennem dette. Manden bag ved slaar nu ganske rolig Kløerne fast i Brædtet med sin Hammer, og Tigeren er fangen.

* * *

I en engelsk Provinsby opførtes „Richard den tredie“, i hvilket Skuespil Kongen som bekjendt udbryder: „En Hest! Mit Kongerige for en Hest!“ — En Bondemand, som havde overværet Forestillingen, indfandt sig den næste Morgen hos Theaterdirektøren og sagde, at hvis den Herre, som den foregaaende Aften ønskede en Hest, endnu ikke havde faaet en saadan, saa havde han adskillige Klepperter hjemme i sin Stald, og saa vilde han med Fornøjelse sælge dem for en rimelig Betaling.

* * *

God Forklaring. A.: „Hvad bestiller De der? Jeg tror min Sandten, De tillader Dem at fiske i min Aa!“ — B.: „Om Forladelse! Hvem har sagt Dem, at jeg fisker? Jeg vil bare drukne den Flue, jeg har paa Medekrogen!“

* * *

Blandt Sundheds- og Renlighedsforskrifterne i en Skole forekom ogsaa følgende: „Vask dine Øren omhyggelig udvendig, og indvendig saa langt, som du kan se ind i dem.“

* * *

En ung Pige, der skriver et Brev.

(Efter Chr. Dalsgaards Billede).

Hvor hun er ung og kjøn! Solen skinner ind paa hende gjennem det aabne Vindue, og Solskin er der over hendes Ansigt, skjønt hun vel ikke er saa grumme øvet i at

føre Pennen. Lykkelig den, som hun skriver til — især om det skulde være et Kjærestebrev! Vi vil ganske sagte bøje os over hendes Skulder og se ad:

„Min kjære Ven!

Nu vil jeg skrive til dig og lade dig vide, at vi alle er raske og have det godt. Ane Kristine var inde hos mig i Søndags og vilde have mig med til Dans hos Morten Jensen; men jeg svarede hende og sagde, at saa længe du, min kjære Ven, var i Kongens Tøj, skulde jeg ikke træde Dansen med nogen anden, og ej heller brød jeg mig den bitterste Smule derom. Thi alle mine Tanker ere hos dig, min elskede Ven, og jeg længes inderligen efter, at du skal komme tilbage. Høsten er gaaet godt fra Haanden, og al Sæden har vi faaet kjørt ind. Men denne Gang kunde jeg ikke synge og le ved mit Arbejde, som jeg ellers har for Skik, thi hvor jeg gik og stod, tænkte jeg paa dig. Moder vil sende dig en frisk Bøtte Smør og en halv Ost, og to nye, uldne Trøjer faar du ogsaa, at du ikke skal fryse til Efteraaret, naar Vejret bliver koldt . . . Morten Jensens Sofus er ret en afskyelig Knægt og et galt Spektakel. Forgangen Dag, da vi var i Marken, havde han puttet en levende Mus i min Madkasse, og ikke en Bid kunde jeg røre af Maden, men jeg havde maattet sulte lige til Nadver, om jeg ikke havde faaet et Stykke hos Ane-Kristine. De siger, at Sofus' Søster skal ind og tjene i Hovedstaden, og de har ogsaa sagt, at jeg skal vare mig vel, at hun ikke snapper dig fra mig, naar I to Byesbørn nu træffer sammen derinde. Men jeg gjør mig ingen Betænkeligheder i den Sag, men lader dem kun snakke; thi jeg stoler trygt paa dig, min kjære Ven, som aldrig kan svige mig. Og hver Aften, naar Solen gaar ned, vandrer jeg ud til Kirkebakken, hvor jeg kan se Kongevejen sno sig langt, langt bort mellem Markerne, og saa sender jeg alle mine Tanker ind til dig i den store By og ønsker, at du aldrig maa glemme mig eller faa nogen anden Pige kjær. Hvilket jeg nu ogsaa skriver til dig med godt Mod, eftersom jeg kjender dig som en ærlig Karl. Og skulde du træffe Sofus' Søster i Hovedstaden, kan du godt lade hende vide, at hun gjør sig spildt Ulejlighed, eftersom du intet vil have med hende at bestille, men har din egen Kjæreste, som er den, der underskriver sig

din evig tro og elskende

Inger-Lise."

Krybskyttens Juleaften.

Af Børge Janssen.

(Med Illustrationer af Axel Thiess.)

Ude bag Skovbrynet laa Jørgen Kolles Hytte.

Og Jørgen Kolle var en skikkelig og stræbsom Mand, der hersede med sin Hedelod for at skaffe Føden til sig selv, til Konen og til de smaa Koller, der trivedes godt og blev runde og tykke, saa den gamle Kresten Skovfoged oppe

ved „Røde Led" mere end én Gang havde bemærket, at det havde været rigtigere, om Vorherre havde kaldt Jørgen Kolle for Jørgen Bolle, saa Børnene var blevne smaa Boller i Stedet for smaa Koller.

Kresten Skovfoged var nemlig vittig, og Kresten Skovfoged drak, og naar han drak meget, blev han ondskabsfuld.

Til andre Tider traadte baade Vittigheden og Ondskabsfuldheden i Baggrunden for filosofiske Betragtninger, og han bemærkede da tidt og mange Gange til Folk, der gad høre paa det, at det dog i Grunden ligegodt var ganske mærkværdigt, hvad de smaa Koller kunde blive Boller af, for naar man nu f. Ex. saa' paa Jægermesterens Søn oppe paa Gaarden, saa var han saa tynd og runken som et gammelt Madæble, mens de smaa Koller var røde og runde som de dejligste Graastenere, og hvad fik saa saadan nogle Skrog af Unger at fylde sig med, ja, det var jo bare Kartofler og Meldyppelse, mens Jægermesterens Søn kunde proppe sig med Fedevarer fra Morgen til Aften — „Ja," sluttede han, mærkeligt er det, men tilforladeligt er det, skjønt a itte ka' begribe ded; men der er jo for Resten saa meget, man itte kan begribe i denne mengelerede Verden."

Og Skovfogden havde Ret; mærkeligt var det, hvor de smaa Koller fik deres Tykkelse fra; thi Fedevarer vankede der ikke mange af i Hytten ved Skovbrynet.

Om Sommeren gik det endda, især i Høstens Tid, for saa var der altid Arbejde oppe paa Gaarden, men om Vinteren kneb det tidt, saa havde de kun deres Kartofler at holde sig til.

Især kunde det være haardt nok at se de lækre Dyr strejfe rundt om Huset, haardt var det at tænke, hvor nær man kunde være ved saadan en lækker Steg, der uden videre skulde spadsere Ens Dør forbi, uden at man kunde faa saa meget som en Bid af den.

Nu havde Jørgen en gammel Bøsse, der stod og rustede op i en Krog, og han kunde ikke nægte for sig selv, at det tidt ligesom havde kriblet i hans Fingre, naar han saa' disse levende Dyrestege strejfe om hans Hus.

„Men nej," havde han tænkt, „Jørgen Kolle er en ærlig Mand, og Jørgen Kolle skal ikke have noget af at gaa paa Krybskytteri."

Og selv om han ikke havde tænkt saa redeligt, saa skulde Skovfogdens Historier nok have taget Modet fra ham;

thi det var rent utroligt alle de Krybskytter, som den Skovfoged havde slaaet helt eller halvt ihjel og givet Gendarmerne i Vold.

Men en Aften paa Vejen hjem var Jørgen Kolle falden ind til Skovfogden, vel nærmest i Haab om en Snaps, der kunde varme lidt op i de indvendige Dele, og den Aften havde Jørgen faaet et noget anderledes Syn paa Sagen.

Da han traadte ind, sad Skovfogden og hældte en Pægl Brændevin paa en Klukflaske.

„'Daw, Skovfoged!" sagde Jørgen.

„'Daw, Jørgen!" sagde Skovfogden.

Og saa blev der en Pavse.

„Hvad er det, du laver?" spurgte Jørgen.

„A hælder paa Dunken, Jørgen, ded er itte det værste, der kan hændes et kristeligt Menneske!"

„Nej, saamænd," indrømmede Jørgen og slikkede sig om Munden.

„Sku' det være en bitte Dram?" smiskede Skovfogden.

„A siger Tak!"

Og saa klinkede de.

Saa sad de en Stund tavse og saa' paa de tomme Glas — da faldt der med ét et Skud langt henne i Skoven, og Kresten Skovfoged rettede sig i Sædet.

„Hvem kan ded være, der skyder?" spurgte Jørgen.

„Ded kjender man itte, a hørte itte nouet!"

„Hørte du itte nouet, det tykkes mig da ellers, ded var tydelig nok."

„Ja, men a er nu saa skidt paa Høreredskaberne i de senere Aar!"

„Men du ga' da et Spjæt, da du hørte Skraldet!"

Skovfogden missede med Øjnene og saa' stift paa Jørgen.

„Hør du," sagde han med dæmpet Stemme, „a skal sige dig jen Ting, og ded er, at det har sine Ubehavelig- heder for en gammel Mand, der er stødt i Haserne, saadan at rende gal baade efter den ene og den anden — da jeg var en ung Knejt, da var ded nouet andet, forstaar du, da slap der ikke en Krybskyttetamp levende fra mig —"

„Levende — du slog dem da vel itte ihjel?"

„Jow!" tordnede Skovfogden og slog i Bordet, „levende kom ingen fra mig..."

„Du husker vist galt, Skovfoged?"

„Nej, om a gør — Krybskytter er Krybskytter, og Krybskytter skal ha' paa Skrinet!"

„Ja, men saadan at slaa dem ihjel, ded er da syndigt ..."

„Syndigt — du taler jo, som du selv var en af de Tyvetampe!"

„Tøv nu lidt, Skovfoged, du skulde vare din Mund!"

„Min Mund! — du skal vist itte lære Kresten Skovfoged, hvad a skal, og hvad a itte skal!"

„Saa—saa, Skovfoged, lad nu vær' med de Barnestreger!"

„Barnestreger, sa' du Barnestreger, Jørgen?"

„Ja, ded sa' a, og det vil a staa ved paa Godskantoren!"

„Saa det vil du!" foer Skovfogden op, men dæmpede dog Tonen lidt ved Tanken om Godskontoret, hvor han vidste, de havde et Horn i Siden paa ham og hans Klukflaske.

Da Jørgen mærkede den Virkning, hans Ord havde gjort, benyttede han sig af Lejligheden til helt at formilde den vrede Mand.

„Hør du," sagde han, „inden a gaar, kunde du lige godt fortælle mig lidt om, hvordan ded var, du trakterede de her Krybskytter, da du var yngre end som nu."

Det kunde Skovfogden ikke staa for, og efter at de i et Par Snapse havde drukket Forlig, begyndte han at fortælle løst og fast om alle de forfærdelige Bedrifter, han havde udført rundt om i Skovene.

Da han var færdig, spurgte Jørgen, om han nu aldrig mere gik paa Jagt efter Krybskytter.

„Jow, en Gang imellem kan det træffe," sagde han og saa' stift paa Jørgen, „man har jo sine Instrugser at gaa efter, forstaar du, og saa har man jo sin Pretumkaal, som man skal skrive alle Sagerne op i, men man er jo itte nouen Knejt længer, forstaar du, og kan man knibe yden om, saa kniber man yden om — forstaar du!"

„Ja, men hvad siger de saa paa Kantoren?"

Det gav et Sæt i Skovfogden. Hvorfor skulde Jørgen stikke ham det Kontor i Næsen? Vilde han drille ham med det? Ja, det vilde han naturligvis, men saa skulde han drille igjen, skulde han, og nu var han ikke bange, for den ottende Snaps var naaet.

„Kantoren her, og Kantoren der, a bryder mig Fanden om Kantoren, for naar a gør min Pligt, saa gør a min Pligt, og saa kan de itte sige noget paa Kantoren."

„Ja, men de siger jo, ded er din Pligt at fange Krybskytterne!"

„Ja, ded er min Pligt, men du skal itte lære Kresten Skovfoged, hvad der er hans Pligt, forstaar du, for han har vist gjort sin Pligt, før end som du var kommen ud af Ægget, forstaar du!"

„Du bruger altid saadan Mund, Skovfoged."

„Ja, ded gør a, og ded er a itte bange for, forstaar du!"

„Naa, ja, ja, Skovfoged, men nu maa a hjemefter!"

„Ja, gør du ded, men hvad der er min Pligt, ded er min Pligt, og den skal a nok sørge for, forstaar du!"

I det samme lød der igjen et Skud, og det gav et Sæt i Jørgen, mens Skovfogden lod som ingen Ting.

„Hørte du Skraldet, Skovfoged?" spurgte Jørgen og trak Huen ned over Ørene.

„Nej, a hørte itte nouet — men hvad der er min Pligt, ded er min Pligt, og den skal a nok sørge for, forstaar du!"

„Ja, ja," smaalo Jørgen og rakte Haanden frem til Farvel, men Skovfogden vendte sig om og gik hen i den anden Ende af Stuen.

Saa gik Jørgen uden at sige et Ord, men næppe var han udenfor Døren, før Skovfogden tog sin Bøsse ned fra Væggen, mens han mumlede:

„Hvad der er min Pligt, ded er min Pligt, og a skal nok fange baade den ene og den anden."

Saa bandt han et Tørklæde om Halsen, kaldte paa Hunden, knappede Frakken godt til, prøvede Hanen, laasede Døren efter sig, og afsted gik det ud gjennem Skoven i den Retning, de to Skud var faldne.

Solen var allerede gaaet ned. Ude bag Skovbrynet lyste et brandrødt Skær, og frem over den hvide Jord og frem over Træernes snetyngede Grene laa et mildt, rødmende Lys, der svandt og svandt, til Glansen slukkedes derude, og Stjærnerne kom frem.

Og der var ganske stille i Skoven, Stammer og Grene stod som stivnede i Vinterens Kulde, ej en Gang Lyden af Fodtrin naaede igjennem Stilheden.

Og dog var der friske Fodspor i Sneen, og det var Jørgen Kolles Spor.

Nu var han snart ved Skovbrynet, kun et lille Stykke havde han tilbage, og dog varede det længe, inden han naaede derhen.

For Vejen var tung, og hans Tanker var tunge.

— — Naar Fadet var tomt derhjemme, var det da saa slemt at tage et Dyr i Skoven — jo det var, for det var Jægermesterens Dyr, men Herre Gud, han havde jo Dyr nok — men nej, det var dog syndigt, man maa ikke tage Næstens Gods, det skal der jo være Straf for, baade her og hisset — her — ja, men Kresten Skovfoged kan jo ikke høre længere, siger han — hisset, ja, men Gud er jo en barmhjærtig Gud, siger Præsten, og naar han nu ser, at Ungerne derhjemme maa sulte paa hans egen hellige Julefest, saa kan man jo dog aldrig tro, at han kan tage det saa nøje med et Dyr, bare ét eneste, og saa for den ene Gangs Skyld. — — —

Nu var han ved Skovbrynet; der henne laa hans Hytte; det var haardt nok at komme hjem og se paa al den Elendighed. Havde de endda blot havt lidt Kartofler, men de var rent slaaet fejl i Aar — og bede nogen om noget, nej, det skulde Jørgen Kolle ikke have noget af. I det samme saa' han noget mørkt fare forbi sig, han standsede og fulgte det med Øjnene, det var et Dyr, et af — Jægermesterens Dyr.

Langsomt gik han hjemad, og hele Natten kæmpede det inden i ham. — Herre Gud, det var dog saa haardt at sulte i den hellige Juletid.

Men samtidig var Kresten Skovfoged ude at gjøre sin Pligt, det vil sige, det var ikke alene for Pligtens Skyld, han vovede sig ud i Kulden, nej, der var noget, der hed Skydepenge, som han fik fra Godset, og det var bedre at fange en Krybskytte end at skyde en Daahjort. Taxten var højere, og mens han vadede frem gjennem den dybe Sne, gik han og omsatte Dusøren i Kirsebærbrændevin og Bitter.

Den Aften havde han imidlertid ikke Held med sig. Ganske vist fandt han et Spor i Sneen, men om det nu var, fordi Aftenen var saa mørk, eller fordi han netop i Dag havde faaet Brændevin hjem fra Kjøbmanden, nok er det, at han den Gang hverken fandt Krybskytte, Bitter eller

Kirsebærbrændevin, saa han endelig forfrossen og gnaven styrede Vejen hjemefter, mens han stadig smaamumlede:

„Ja, ja, min gode Jørgen Kolle, dig skal a nok faa Færten af, det kan du være forbandet paa, kan du, forstaar du — Tyras — isisk — Tyras — isisk, Tyras, dit Bæst, isisk!“

Hunden kom farende, og snart var baade den og dens Herre i Hus, mens den stille Frostnat hvilede over den tavse Skov, hvor Sneen fik grønlig Glans af den blanke Maane, der tindrede højt i den kolde, klare Luft.

Det var tidlig paa Morgenen Juleaftens Dag.

En tæt Rimtaage drev frem over Skov og Hede, saa Nat og Dag gled over i hinanden, uden at Solen havde Magt til at vise Dagen Vej.

I Hedens Lyng og i Skovens Træer hagede Rimnaalene sig fast, tættere og tættere, saa Kvistene blev tykke som Grene, og Grenene tykke som Stammer, der hvide og uldne strakte sig frem gjennem den klamme Taage.

Saa hen paa Formiddagen begyndte det at lysne. Slør efter Slør gled bort fra Himlen, stærkere og stærkere skinnede det blaa igjennem, til Solen med ét samlede al sin Magt og brændte sig Bane i det graa Øde, der længst ude klamrede sig fast ved Banker og Bakker.

Men Solen vilde frem, og den tændte Glans i de graa Taager, der svandt og svandt, til et Hav af funklende Farver vældede frem over den hvide Skov og den hvide Hede, som lyste og gnistrede. Ogsaa Luften glimtede med tusende smaa, blanke Naale, der jog afsted, til de fangedes i Grenenes Næt.

Ude langs Skovbrynet blev Træerne som skinnende Guld, men længere inde laa Skyggerne dybe og blaa over Tykningen, der fik Farve som af Staal og Silke.

Timerne gik, og Solens Magt blev større.

Hist og her tændtes blinkende Draaber blandt Kviste og Grene, et kort Minut blev de hængende, funklende, glimtende, saa rystede Grenene dem af sig, og de dalede mod Jorden med bristende Blink.

Og ramte de en Gren paa deres Vej, da dryssede de tusind hvide Naale med sig i Faldet, og hver Naal glimtede, og hver Naal lyste.

Paa Himlen var Skyer og Skygger veget for Solens Glans, Sneen lyste, Himlen lyste, Solen lyste, alt var Glans og Lys — det var Julevejr.

Skovens Krager holdt Koncert, og i deres Julesang blandede der sig Kaneklokkers Klang og Lyden af Latter og glade Stemmer.

Thi Jægermesteren holdt Kanefart for sine Julegjæster, og lydløst gled Kælkerne frem over den jævne Sne; om Hestene stod dampende Skyer, der lyste i Solen, som tændte Glans i Seletøjets spraglede Haarduske og Kaneklokkernes Sølv, der klirrede og ringede, saa Kragerne skræmte satte til Vejrs mod de højeste Kroner, der dryssede Rimpudder over det glade Tog.

Nær Jørgen Kolles Hytte svingede det ud af Skoven, og da Jørgen hørte Kaneklokkernes Klang, gik han til Vinduet, og dér blev han staaende, til Toget var helt af Syne.

Saa gned han Hænderne mod hinanden for at holde Varmen, og langsomt gik han hen og satte sig paa sin Plads ved Væggen.

Stuen var lille og lav; i den gamle Bilægger laa lidt Gløder og ulmede og oste, varme gjorde de ikke — gjennem Vinduer og Dør skar Kulden ind i den tunge Luft.

Jørgens Kone sad sammensunken henne paa Sengekanten, og Børnene var lagte til Sengs for at holde Varmen. Der var halvmørkt derinde, de smaa Ruder var frosne helt til, og ingen Sol trængte ind i Jørgen Kolles Stue — ogsaa det var Julevejr.

„Hvad var det, du var til Kjøbstaden efter i Gaar, Jørgen?" spurgte hun med ét.

Han svarede ikke, men stirrede frem for sig.

„Hvad var du til Kjøbstaden efter i Gaar?" spurgte hun igjen.

„Aa, ded var itte nouet."

„Jo, nouet maatte du vel gaa efter."

„. . . Du skal nok faa Redelighed paa ded en anden Gang!"

Hun rejste sig langsomt og gik hen imod ham.

„Hør nu, Jørgen," sagde hun med en underlig mild, bedrøvet Klang i Stemmen, „nu har vi to levet tilsammen i ti Aar, og aldrig har vi holdt nouet hen for hinanden, og saa er ded itte kjønt af dig, Jørgen, at begynde paa den Slags . . ."

Han saa' urolig omkring sig, men hun lagde sin Haand paa hans bøjede Hoved og sagde:

„Herre Gud, Jørgen, sig mig det nu!"

„Ja, men kjære, bitte Karen det er itte nouet af Betydenhed!"

„Hvorfor maa a da ikke kjende det?"

Med èt løftede han Hovedet, greb hendes Haand og søgte at sige i en lystig Tone:

„Nu skal du kjende det, bitte Karen, ded er nouet, a kjøbte til Juleaften."

Hun saa' tvivlende paa ham og sukkede:

„Herre Gud, Jørgen, vi har jo knap til det daglige Brød, hvad kan du saa kjøbe til Juleaften?"

Men Jørgen sagde ikke mere, hvor meget hun saa bad; men Dagen igjennem spøgede det i hendes Hoved, hvad det kunde være, Jørgen havde kjøbt til Juleaften.

Saa randt Tiden til hen paa Eftermiddagen, Karen gik mistrøstig og saa' skiftevis til de tomme Fade og til de sovende Børn; men nu og da lyste det op i hendes sørgmodige Ansigt, og det skar Jørgen til Marv og Ben.

En Gang, da Karen var gaaet ud i Køkkenet, greb han Bøssen henne i Krogen og stillede den ud bag en Tjørnebusk i den lille Have foran Huset. Derefter gik han en Tid urolig frem og tilbage i Stuen, til Mørket faldt paa.

„A skal bare et Stød over til Skovfogden", sagde han med ét og rev Huen ned fra Knagen.

„Til Skovfogden — er I da bleven gode Venner igjen?"

Det gav et Sæt i Jørgen, men han tog sig hurtig sammen og sagde:

„Ja, a troede, at du vidste ded... Farvel, bitte Karen, a kommer strax igjen!"

Hun vilde standse ham, men han var allerede ude af Døren.

Længe stod hun og saa' forundret efter ham. Hun saa, han lagde Vejen forbi Tjørnebusken; hun syntes, han bukkede sig ned, men hun lagde ikke videre Vægt paa det; hun saa', han vendte sig om og svingede Huen, og tilsidst saa' hun ham forsvinde i Halvmørket nede i Hulvejen.

Langsomt gik hun ind og satte sig ved Børnenes Seng.

Og mens det mørknede mere og mere inde i den kolde Stue, svandt det sidste røde Skær ude bag den snedække Hede.

Inde i Skoven laa Skyggerne tæt, og hen mod dem styrede Jørgen sin Gang. Skjønt det næsten var mørkt, saa' han sig dog ængstelig om, som var han bange, nogen skulde se ham.

Da han var naaet over Stænten, slog han ind paa en Sti, der førte gjennem en Grantykning, og dér satte han sig paa en Tue, mens han lagde Bøssen fra sig og tog noget frem af Lommen. Det var det, han havde hentet i Kjøbstaden — Hagl og Krudt.

Det gik langsomt med at faa Bøssen ladt, Fingrene var valne, og Hænderne rystede.

— „At det skulde gaa saadan — men Herre Gud, vi skulde dog ha' lidt til Julenadver — Julenadver — fy, Jørgen — er det ret at tage til Hellignadver paa den Manér — og kommer Kresten Skovfoged paa Sporet, og kommer a i Arresten — aa Gud — ded er en stræng Ting at være en fattig Mand . . ."

Længe sad han og saa' frem for sig, Kulden bed og brændte, og rundt om var der saa underlig dødsstille.

Hvad var det? . . . Der var noget, der raslede mellem Grenene — nej, nu blev al Ting stille, dødsstille — tys — nu igjen, det jog igjennem ham, han stampede Bøssen ned i Sneen. Han lyttede. Nærmere og nærmere raslede det, nu var det ganske nær — nu bøjedes Grenene til Side — han følte, han blev ganske stiv af Skræk — et Par Øjne stirrede paa ham — han turde ikke røre sig — var det Skovfogden; havde han fundet hans Spor, havde han set Bøssen — han var fortabt!

Og frem af Mørket kom en Skikkelse imod ham, nu var den helt ude af Tykningen — han skottede over Skulderen — det var en Daa — nu bøjede den Halsen, nu skrabede den med Klovene i Sneen — Jørgen listede Haanden ned i Sneen efter Bøssen, og før Daaen havde løftet Hovedet, drønede et Skud gjennem Stilheden, Daaen sank i Knæ, gav saa et højt Spring og satte afsted ind i Underskoven.

Jørgen stod først et Øjeblik som maalløs og lyttede efter Ekkoet, der svandt langt henne. Saa sprang han op; han saa', der var Blodspor efter Daaen, og han fulgte dem næsten krybende langs Jorden i den høje Sne.

Nu og da standsede han og lyttede skræmt; men han hørte ingen Lyd, og afsted gik det i Daaens Spor.

Et Stykke henne førte det ind i en tæt Tykning, hvor han brød igjennem Grene og Kviste; tæt foran sig hørte han en Lyd som et stille Suk, han standsede og lyttede — tys — han syntes, det raslede bag ved ham, men strax efter blev det stille, og langsomt og forsigtigt listede han fremad.

Dèr ligefor ham laa den anskudte Daa.

Han kastede Bøssen, trak sin Kniv og sprang frem for at støde til.

Da raslede det bag ved ham, han vilde løfte Hovedet, men i det samme følte han en Haand tage et voldsomt Tag i hans Skulder, og han hørte Kresten Skovfogeds Stemme:

„God Daw, Jørgen Kolle, naa ded er dig, som gi'r Dyrene Fangst — nu bliver det nok dig, der kommer paa Godskantoren!“

Jørgen søgte ikke at rive sig løs; han løftede ikke en Gang Hovedet, men Skovfogden mærkede, at han rystede over hele Kroppen.

„Vi havde ikke Brød i Huset . . .“

„Og saa vilde du nøjes med Sulet — kom nu, Jørgen, nu skal vi to op paa Gaarden, dèr kan vi tale om Sagerne!“

Med et voldsomt Ryk rev Jørgen sig løs, men Skovfogden greb ham i Brystet og raabte:

„Ingen Barnestreger, du bli'r her — kom hid med Bøssen!“

Viljeløst rakte Jørgen ham den, mens han stirrede mod Jorden.

„Det er Juleaften,“ sagde han dæmpet, „og vi havde ikke det tørre Brød . . .“

Skovfogden slap sit Tag i Jørgen og sagde:

„A gjør kun min Pligt, og ded skal man jo gjøre, Jørgen Kolle!“

„Meld mig ikke — du maa ikke melde mig!“ klagede Jørgen og faldt paa Knæ i den høje Sne.

„Man skal gjøre sin Pligt, Jørgen Kolle!“

„Skovfoged, tænk paa dem derhjemme, a bliver en brændemærket Mand, meld mig ikke, a kommer i Arresten — for Vorherres Skyld, meld mig ikke!“

„Man skal gjøre sin Pligt!“

Jørgen Kolle brast i Hulken, mens han jamrede:

„Skaan mig, Skovfoged — skaan mig!“

Hans Hulken blev til stille Klynken, der skar gjennem

Dødstilheden, mens Skovfogden rank og høj stod og stirrede mod den sammensunkne Skikkelse i Sneen.

Han listede en Flaske frem af Lommen og drak.

„Gaa, Jørgen, gaa!"

Jørgen sprang op og greb efter Skovfogdens Haand, men i det samme fortsatte Kresten:

„Gaa, Jørgen, gaa — i Morgen skal du høre fra os, nu gaar a op paa Gaarden!"

Jørgen klynkede og bad, men Skovfogden havde intet andet Svar end:

„Man skal gjøre sin Pligt, ded har du selv lært mig, Jørgen Kolle!"

Lidt efter gik de hver sin Vej, Skovfogden hjem til sit, hvor Julemaden ventede, Jørgen hjem til sit, hvor der var koldt, og hvor Fadene var tomme.

Hjem — ja, hvor kunde han gaa hjem; hvad skulde han svare Karen paa hendes Spørgsmaal, hvordan kunde han sige hende, hvad Dagen i Morgen vilde bringe — aa Gud, ja, hvad vilde den bringe — de vilde hente ham til Kjøbstaden, til Arresten, æreskjændet vilde han komme tilbage til Spot for ærlige Folk, til Spot for Karen, til Spot for Børnene — Børnene, ja, hvem skulde sørge for dem, naar han var borte – aa Gud, han vilde, han maatte hen til Skovfogden og tigge ham om Skaansel; men nej, det var for sent, han var vel allerede paa Gaarden, han havde meldt ham — meldt ham — meldt — aa Gud — han sank sammen ved Vejkanten, rakte Hænderne mod oven og klagede stille.

Men henne bag Skoven stod Maanen op, og den sendte mild, rolig Glans over de hvide Snemarker, over Skoven og over den sammensunkne, bedende Mand ved Vejkanten.

Nu rejste han sig langsomt og gik hen mod Hytten, men kun et kort Stykke kom han, saa standsede han, som om han betænkte sig, vendte om og gik langsomt tilbage samme Vej, han var kommen.

Og saadan gik han Time efter Time. Hver Gang Hytten dukkede frem af Maanetaagen, vendte han om og gik tilbage igjen.

Han var bange for at komme hjem.

Bange — ja, han følte, at Angsten steg og steg, jo nærmere han kom Huset, og saa med ét blev Angsten ham for stærk, og han flygtede. — Bange — ja, han var bange,

bange for at komme hjem til hende, hjem til Børnene, som han altid før havde længtes saadan imod. Hvor mangen en Aften i Høstens Tid havde han ikke skyndt sig hjem fra Arbejdet for at kunne være sammen med dem, som havde delt godt og ondt med ham i de mange, mange Aar — og nu — ja, nu var han bange for at se dem i Øjnene — hvad var det da, der var sket med ham, var han ikke den samme mere — ikke den samme — nej, nej, han følte det, det ligesom skar igjennem ham, ikke den samme, han var Synderen, Forbryderen, ham, der skulde hentes i Morgen —.

Tys, hvad var det — der lød et Raab!

Han standsede og lyttede.

„Jørgen — er det dig, Jørgen?"

Det var Karens Stemme.

Som en Støtte blev han staaende. Deroppe paa Vejen saa' han en Skikkelse komme frem i det lyse Maaneskin.

„Jørgen, Jørgen — er det dig?"

Han svarede ikke; men Skikkelsen kom nærmere og nærmere. Nu var hun ganske nær ved ham.

„Jørgen, svar dog — er det dig?"

Han svarede ikke.

Højt paa Bakkekammen stod hun i det klare Maanelys; rundt om var der dødsstille.

„Det er mig — ja, Karen, det er mig."

Hun gav et Skrig og løb ned imod ham.

„Hvor har du dog været, Jørgen — det var en bitter Juleaften."

Han nikkede tavs, og langsomt fulgtes de Side om Side.

„Jørgen, hvad er der dog med dig, hvad er der hændet? — Og a, som vented og vented, det var saa bitterlig haardt for mig — har du været hos Skovfogden? . . ."

„Ja — det har a, stakkels bitte Karen, stakkels bitte Karen . . ."

Hun standsede og greb hans Arm.

„Hvad mener du Jørgen — hvad har du gjort?"

Et Øjeblik tav han, saa greb han krampagtig i Lommen og trak en Haandfuld Hagl frem.

„Se her," sagde han, „de brænder som Ild . . ." Og saa slyngede han dem bort i Sneen.

Hun brast i Graad og hulkede:

„Jørgen, Jørgen, det var det, du var til Kjøbstaden om — det var det, du kjøbte til Juleaften!"

„Og i Morgen saa henter de Krybskytten ..."

Ganske sagte, næsten uden Lyd, kom de sidste Ord, men Karen forstod dem saa skærende klart, og dog kom intet Bebrejdelsens Ord over hendes Læber; hun græd kun stille, mens han med sænket Hoved fulgte hende gjennem Hyttens Dør.

Og derinde var koldt og mørkt; men udenfor lyste Maanen — og da den sank, og da Dagen gryede, saa kom de og hentede Jørgen Kolle.

Tankekorn.

Modtag Lykkens Gaver uden Stolthed og tag Afsked med dem uden Sorg.

* * *

Naar man kaster Pengene ud af Vinduet, kommer Fattigdommen ind ad Døren.

* * *

I det Øjeblik en Mand er altfor tilfreds med sig selv, er som oftest en anden utilfreds med ham.

* * *

Glem den Uret, der er tilføjet dig, og husk de Velgjerninger, man har vist dig. Gjør du nogen en Tjeneste, saa glem det.

* * *

Den lille Rekonvalescent. (Efter Prof. J. Exners Maleri.)

Den lille Rekonvalescent.

Jeg ser det for mig, jeg husker det alt,
Det samme, som Maleren har fortalt;
Jeg føler endnu, hvad det dengang gjaldt
I Dage med Nød og Møje;
Og mens jeg mindes de Tiders Skræk,
Kan jeg gjenfortælle hvert enkelt Træk
Ved det, jeg har her for Øje:

Det hang, det lille Liv, i en Traad;
Menneskeklogt vidste lidet Raad;
Der var tyst ved Sengen; der hørtes ej Graad,
Men desto mer var ivente;
Selv fatted ej Barnet, hvordan det stod,
Men laa kun med Kinden rød som Blod
Og Blik, som af Feber brændte.

Og mer og mer tog dens Flamme fat;
Saa kom omsider den værste Nat,
Da det saa ud, som den dyre Skat
Hvert Nu kunde glide af Hænde; —
Den fulgte et trøstefuldt Morgengry,
Da Livet var som begyndt paany
Og Sygdommen halvt tilende.

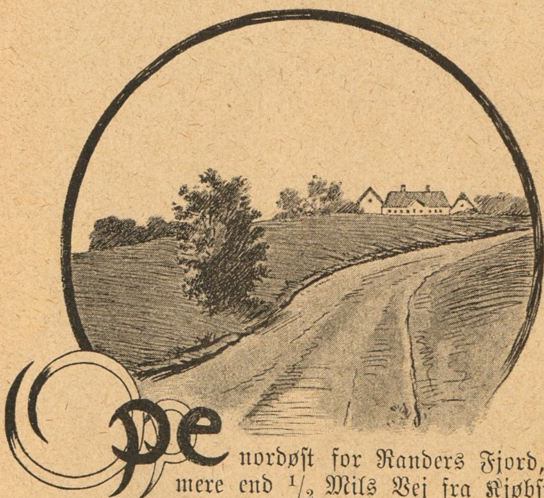
Nu er Vinduet aabnet for Solens Skin;
Med Foraarsblomster og Foraarsvind
De glade Ansigter titte ind —
Før var de forviste næsten.
Det knugede Bryst kan nu aande frit:
Naar først det engang er kommet saavidt,
Gjør Ungdom og Sol nok Resten!

Ernst v. d. Recke.

Niels Dragon.

En Fortælling af P. Fr. Rist.

(Med Illustrationer af Alfred Schmidt.)

Oppe nordøst for Randers Fjord, men ikke mere end $^1/_2$ Mils Vej fra Kjøbstaden, ligger en stor, rig Bondegaard. Den ligger i en Egn, som i mangfoldige Aar har været bekjendt for sine gode Heste, og endnu den Dag i Dag tjener de velhavende Bønder, især Øst for Randers, langs med Fjordens fede Enge, mange Penge ved at sælge deres svære, kraftige Dyr til Opkjøberne for de tyske og franske Sporvejsselskaber. Den Gaard, jeg taler om, laa dog ikke nede ved Fjorden, men oppe paa Bakkerne ved Vejen ad Støvringgaard til; dens Agre var veldyrkede, Engene frugtbare, Bygningerne store og gode.

Vangegaard ejedes af en formuende Enke, der med sin første Mand havde en Søn, der hed Niels, som hun maatte skifte med, da hun giftede sig anden Gang med en velhavende Mand paa den anden Side Fjorden. Niels fik saa Gaarden, men den skulde, til han blev myndig, bestyres af hans Farbroder, der tog Ophold paa Gaarden.

Men denne var lettere at styre end Drengen; thi han var altid bleven forkælet hjemme og var nu en vild og ustyrlig Knøs, som ikke vilde lære noget og ikke var til at holde til stadigt og ordentligt Arbejde. Da han var bleven voxen, drev han den hele Dag omkring i Mark og Skov, snart travende paa Ryggen af en af de unge Heste ud ad Vejene over til Oust Mølle, til Klausholm og Fousing Sø eller til Laxegaarden ved Frisenvold eller afsted paa den anden Side Støvringgaard; snart tog han Bøssen paa Nakken og forsvandt i Skovene eller mellem Hedebakkerne og Moserne ved Læsten, eller han stak ud paa Fjorden i en lavbundet Pram over paa Sydsiden, hvor han forputtede sig mellem Rørene for at fange Fisk og Fugle. Der var ingen Ro paa den vilde Dreng, der næppe havde Tid til at spise sin Mad for alle de Krav, som Livet stillede til ham, og alle de Fristelser, den store Natur bød ham med gavmild Haand.

Hans Farbroder, som boede paa Gaarden hos ham, vilde saa tage ham med Strenghed, men den første Gang, han truede ham med Prygl, gjorde den stærke Knøs Front imod ham, strøg det lange, lyse Haar fra Øjnene, greb en Plejl og gik løs paa ham og de andre. Saa veg de for ham. Undertiden kunde han tage fat, naar han saa, at der var Travlhed paa Gaarden, men pludselig, som han rolig gik efter Plovhestene, kunde saa en Fugl flyve op, en Hare kunde springe frem — og havde han saa sin røde Hoppe for Ploven — den, som var falden efter Hingsten paa Bistrup, et ligesaa stærkt som let og viltert Blod — slog han Skaglerne fra i en Hast, svang sig paa Ryggen af Dyret, og væk var de begge to. Der var ingen Ting at stille op med dem. Det rolige Landliv saa lidt som en borgerlig Næring havde Tillokkelse for ham; Venner og Fjender havde han mange af og alle lige erklærede og lige aabne; han søgte hverken at vinde de første eller besejre de sidste, vild og gal som han var, snart her, snart der, jagende, skræmmende, leende, syngende hen over Markerne, eller listende, lokkende og lurende bag Træer og Siv.

Saa kom Krigen 1848.

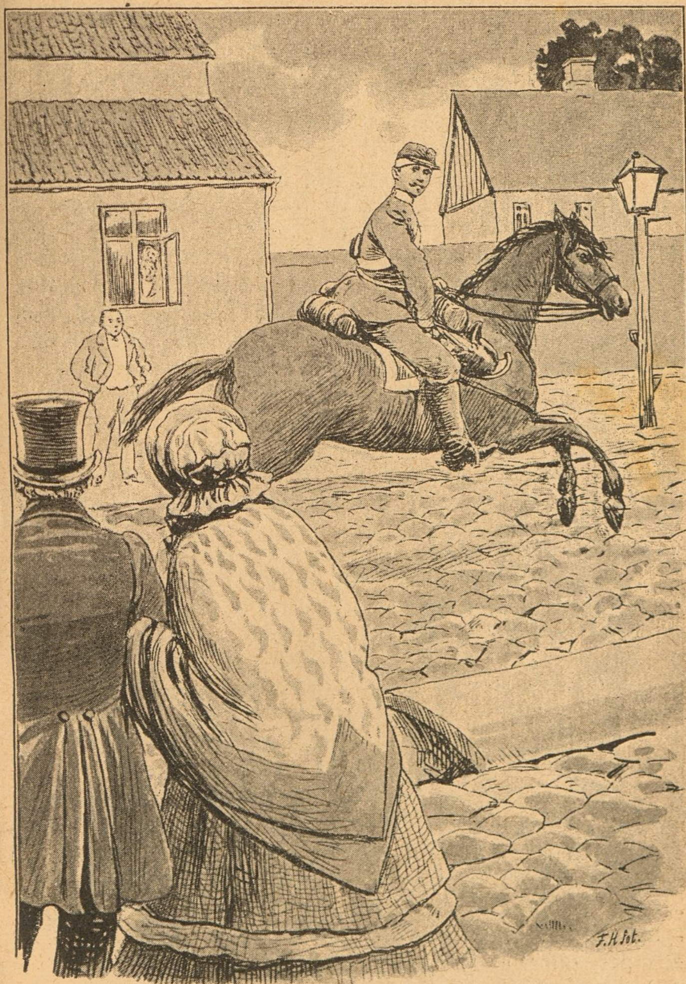
Rygterne om Oprøret nede i Holsten udbredte sig med en vidunderlig Hurtighed til de forskjellige Byer i Jylland, og alt som de forplantede sig fra den ene til den anden, voxede og formerede de sig, udsaaede Skræk og Forfærdelse

for pludselige Overfald af udbrudte Slaver og fyldte alle Sind med den stærkeste Spænding. Allerede den 23de Marts kom Rygtet til Randers om Oprørets Udbrud og Rensborgs Overrumpling, og Byens Borgere gik til Regimentschefen og bad ham lade Tøjhusvagten, der bestod af holstenske Artillerister, afløse af Borgervæbningen. Det gjorde han da, og der var Jubel og Begejstring i Borgernes Sind; dertil føjede sig vel ogsaa en ubestemt Angst for Fremtiden, men hverken Raadvildhed eller Fejghed. Tropperne begyndte at afmarschere fra Garnisonerne i Viborg og Aarhus, Dragonerne havde travlt, og man indkaldte Mandskab og Heste. Mange Frivillige meldte sig, især til Fodfolket, men ogsaa til Rytteriet drev den stærke patriotiske Stemning mange unge Landmænd, Forvaltere, Godsejere og Forstmænd, som man dog ikke alle strax kunde give Heste. Hele Folket stod i Begreb med at væbne sig, og Regeringen maatte holde igjen for ikke at overvældes af denne Storm af Landets unge Sønner, der raabte paa Vaaben for blot at tilbyde Fædrelandet deres Arme.

Saa fik Randers Dragoner Ordre til Afmarsch, og Dagen efter savnedes Niels paa Vangegaard. Han havde i den sidste Tid været meget borte hjemme fra, og han var tidt bleven set inde i Byen: det blev fortalt, at han havde siddet sammen med Underofficererne, og at den røde Hoppe havde været staldet op paa Kasernen, naar han havde været ridende til Byen. Hvorom al Ting var, en skjønne Morgenstund havde han sadlet sin Hest, var redet ud af Gaarden, havde raabt: „hils hjemme!“ til en af Pigerne, han mødte ved Aaen, og borte var han. Farbroderen skikkede et Par Dage efter Bud til Moderen, men da han heller ikke var der, og da Rygtet gik, at han var redet bort med Dragonerne, meldte han det inde paa Herredskontoret; thi — tænkte han — hvis Niels virkelig var gaaet med i Krigen og muligvis ikke mere kom hjem igjen, saa var der jo Sandsynlighed for, at den gode Gaard en Gang kunde gaa over til ham. I lang Tid vidste ingen, hvor Niels havde taget Vejen, men saa kom der Meddelelse fra Herredsfogden, at han ganske rigtig befandt sig som Frivillig ved Dragonregimentet.

Saa gik der nogen Tid. Hæren rykkede frem; saa stod Træfningen ved Bov, Dannevirkestillingen blev besat; der var Jubel og frejdigt Mod i det hele Land. Saa kom Slaget

ved Slesvig, Hæren gik med Hæder tilbage, de stolte Foraarsdage nede ved Sundeved fyldte alles Sind med Haab

— saa kom den stille Sommer, og man talte om Vaabenhvile og Fred.

En skjønne August Aften kom saa en rank Dragon travende sydfra ind i Randers op igjennem Storegade, saa at den toppede Stenbro knaldede under den røde Hoppe, der svingede ned ad Slotsgade østpaa og videre ud ad Landevejen.

Folk stod og saa efter ham; han nikkede til dem og lo, men svarede ikke paa deres nysgjerrige Tilraab. Hjælmen hang og dinglede ved Saddelknappen, og han havde et Bind om Panden. Dragonen red lige ud til Vangegaard. Da der ingen viste sig i Gaarden, steg han af, satte den støvede Hest ind i Stalden, skubbede en Favnfuld Hø hen for den, gik saa lidt omkring og saa sig om i Lo og Lade, indtil han tilsidst gik ind i Huset ganske som En, der var hjemme. Men det var han jo ogsaa; thi da han traadte ind i Stuen, hvor de sad og spiste til Aften, og han strøg Huen af Hovedet, saa de alle — trods hans raske, lille Overskæg og det vældige blodrøde Ar, som han havde tværs over Panden — at det var Niels, der var kommen hjem.

„Her er din Plads, Niels, og velkommen hjem!" sagde Farbroderen og rejste sig fra Enden af Bordet. „Nej," svarede han, „jeg kommer kun til Gjæst hos mig selv." Og nu fortalte han, at han havde ligget paa Lasarettet et Par Maaneder efter et Sabelhug, som han havde faaet ved Husby. Nu havde han Orlov et Par Maaneder eller tre for rigtig at komme sig. Men det var ikke hans Hensigt at blive hjemme ved Gaarden. Alt, som han spiste af Hjærtens Lyst og drak dertil, fortalte han om det raske Soldaterliv, han havde levet. Naar han nu rigtig var kommen sig, drog han afsted igjen; se, Underkorporal var han allerede bleven, og han havde Løfte paa engang at blive Vagtmester, naar han skikkede sig vel, for det havde han Lyst til. Farbroderen skulde bare blive ved at holde Hus og styre, som han plejede, saa kunde de altid snakkes ved om Gaarden.

Derefter gik han ud til den røde Hoppe, striglede og vaskede den, som det sømmede sig, trak saa Uniformen af, bankede og luftede den, polerede Knapperne og havde saa travlt og var saa ivrig og stadig ved sit Arbejde, at de alle var fulde af Forundring og stod rundt om ham i en Klynge og hørte ham fortælle, medens han passede sine Ting. Især fortalte han om Slaget ved Slesvig. Han havde næsten slet ikke været ved Randers Dragoner, nej —

han var strax, da de kom til Sønderjylland, bleven kommanderet til det fynske Regiment, hvor de manglede Befalingsmænd, og paa den Maade var han kommen til Ritmester Würtzens Eskadron, da den gjorde det vældige Chok ved Husby, da de red Fjenden overende og reddede Kanonerne — og han selv var kommen tilbage liggende som død paa Hesten med Hovedet flækket og Blodet drivende ud over sin røde Hoppe.

Ja, den Hoppe, den Hoppe — den var hans Tanke Dag og Nat. Han gned og striglede den, til dens Lød skinnede som det blanke Guld, og naar han rørte den henad Vejen og ind til Randers By, hvor han i Ridehuset red den i Volter og Sving, saa' mange smukke Øjne efter den raske Rytter med det lyse Overskæg og det røde Ar under Huen. Niels Dragon var nu ogsaa en hel anden end i gamle Dage; han førte sig med Alvor og Ro, lyttede til, naar de gamle talte, og fortalte gjærne selv. Han erkjendte dog ingen over sig undtagen Pladskommandanten inde i Byen i den tomme Kaserne. Heller ikke tog han Del i Arbejdet paa Gaarden, end ikke i den travleste Tid, men pudsede sine Vaaben, røgtede sin Hest og læste Aviserne for at høre Nyt fra Krigen. Saa fik han en Dag et stort Brev fra Regimentet om, at han, naar han var helbredet, kunde faa Tjeneste som Korporal. Sjæleglad slog han til strax og længtes blot efter at komme afsted.

Men den nye Korporal fik dog snart andet at tænke paa. Da Høsten var forbi, og Gilderne begyndte, var han med alle Steder. Pigerne havde jo et godt Øje til ham, som rimeligt var, men han holdt sig tilbage, da han ikke kunde dandse — det havde han ikke tænkt paa forhen, da han foer om som en vild og gal Dreng. Han gik dog altid med til Gilderne, men lod sig nøje med at snakke lidt med de gamle Bønder eller med at se paa de andre og høre paa Musikken.

Som han saa en Dag var til Høstgilde i en Gaard tæt inde ved Byen, stod han i Lodøren i sin lyseblaa Vaabenfrakke med den høje, røde Krave og saa rolig paa Dandsen. Men lidt efter lidt blev denne vildere og vildere, Violinen skreg og Fløjten peb, Karlene raabte, og der stod en Støv og en Varme ud imod ham, som hidsede ham og gjorde ham ør. Blodet steg ham til Hovedet, og da i det samme en smuk Pige med sorte Øjne rakte Haanden ud

imod ham, greb han den og var pludselig med i den vildeste Sextur. „Se Niels Dragon!" raabte Pigerne, og han dandsede med som den gæveste af dem alle. Men den Haand, han havde grebet, slap han ikke. Det var den smukke Lise Skovlunds Haand. Faderen ejede en lille Studegaard mere Nord paa; men hun selv var kommen i Huset hos den rige Garver Hassing i Randers. Han slap ikke hendes lille Haand, og fra nu af saa man altid den smukke Lise og den raske Soldat sammen. Nu vilde han hverken være Korporal eller Vagtmester; nu talte han ikke mere om Krig og om Heste eller Würtzens Chok ved Husby — nu vilde han blot gifte sig og bo i sin egen Gaard med den smukke Pige.

Men først maatte han dog have sin Afsked. Hen paa Efteraaret var hans Hoved da helt rask igjen, men nu var det Hjærtet, som var sygt; dog, det brød Regimentet sig ikke om, og han maatte afsted. Lise og han gav hinanden deres Tro, og han sagde rolig: „Farvel saalænge, jeg kommer snart igjen." Men han kom ikke saa snart igjen; thi det var ikke saa nemt at slippe ud af Tjenesten som at slippe ind i den. Niels maatte blive Vinteren over ved de fyenske Dragoner og gaa Skolen igjennem, og Skolen var endnu ikke endt, før Krigen brød ud igjen. Da saa det Aar, han havde forpligtet sig til at tjene, var løbet ud, mente han dog ikke at kunne svigte Fædrelandet, som netop i 1849—50 trængte til alle sine Sønner.

Saa gik der Aar og Dag. Hjemme fra hørte han ikke noget. Den Gang var Folk ikke saa godt lært som nuomstunder. Niels havde forsømt at lære at skrive i sine vilde Drengeaar, han læste daarligt nok, og Landsmænd havde han ingen af ved de fyenske Dragoner. Lise hørte han heller ikke noget fra; kun èn Gang kom der et Brev, hvori hun bønligt bad ham om strax at komme hjem, men det kunde han jo ikke. Saa hørte han ikke mere fra hende, men alt som Tiden gik, længtes han desto mere. Først da man talte om Fred efter Slaget ved Isted, fik han sin Afsked.

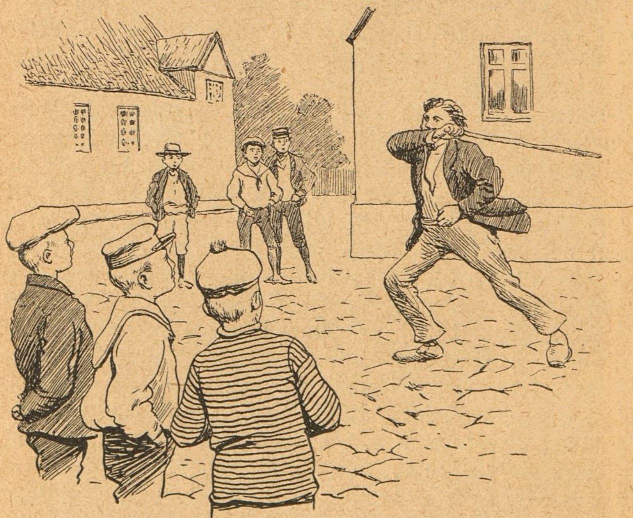
Nu kom han da igjen tilbage til Randers paa sin gode Hest. Da han red igjennem Byen og hjem til sin Gaard, sang og fløjtede han og var ligesaa glad og overvættes lystig, syntes han selv, som den Gang, da han i sin vilde Tid havde føjtet om. Han strøg sig om sit lyse Skæg

og saa sig fornøjet og lykkelig omkring, men den, han tænkte paa, saa han ikke.

Han havde ikke talt mange Ord med dem derhjemme, før han fik d e t at høre, der ligesom med et skarpt Snit dræbte hans Livs Lykke; der ligesom med et haardt Slag knuste hans Livs Lys og Glæde. Den smukke Lise havde ikke kunnet modstaa sin Moders Bønner, sine Søstres og Slægtninges Overtalelser og Formaninger. Hun havde allerede for et Aar siden giftet sig med den rige Garver Hassings Søn, der havde arvet Garveriet, og som ejede langt flere Penge og langt mere Gods end den forløbne Dragon, der aldrig lod høre fra sig, og som altid havde været en saa forviltret og uregerlig Person — nu tænkte Lise Hassing kun paa sin lille Datter og havde vel glemt ham for længe siden.

Niels Dragon stod tavs og hørte til med et graablegt og ligesom forstenet Ansigt; kun det store, røde Ar i Panden brændte som en Flamme — saa vendte han sig kort om uden at sige et Ord og forlod Gaarden. Da han ikke vendte tilbage, gav man sig til at søge efter ham, og det varede mange Dage, inden man fandt hans Spor langt ovre ad Viborg til. Dér traf man ham da, men man kjendte næppe den unge, smukke Soldat igjen. Udhungret, i lasede Klæder, bleg og forstyrret var han. Hans vilde Tale og vilde Blik viste alle Tegn paa Vanvid. Da han ikke vilde følge med det gode, og man vilde tage ham med Magt, steg hans Vanvid til Raseri, og man maatte tilsidst overmande og binde ham. Saaledes blev den stolte Karl ført hjem til sin Gaard. Her blev han spærret inde i et lille Kammer, og Lægen vilde have ham ført til Hospitalet, men saa faldt han i en haard Sygdom. Under Feberens Rasen udtømtes hans store, legemlige Kræfter i Ustyrlighed og Vildhed, og da han atter kom paa Benene, var han mat og svag som et Barn. Han var rolig og medgjørlig, men hans Sinds fulde Fornuft vendte ikke tilbage. „Det er Saaret i Hovedet, som har ødelagt ham,“ sagde Lægen, men Pigerne der omkring mente, at det var Saaret i Hjærtet. Han gik stille og sørgmodig, tavs og ligegyldig om, uden at tage sig noget for. Uden at svare dem, der talte til ham, drev han langsomt om i Mark og Skov, kunde længe blive staaende og se ud over Agrene eller over Fjorden og lod ganske til at have glemt Fortiden. Han

bekymrede sig ikke mere om sin Hest eller sin Gaard, og man hørte ham aldrig nævne den smukke Lise med et Ord. Han skyede de Steder, hvor han kunde træffe Folk, og mødte han nogen paa sin Vej, vendte han om eller drejede af og forsvandt. Det var kun meget sjældent, at han, uden at man vidste Grunden dertil, pludselig kunde blive saa vild og rasende, at ingen kunde styre ham, hvad enten det nu var, at Minderne om den Skuffelse, han havde lidt, pludselig kaldtes frem i hans forvirrede Sind, eller det var, fordi man drillede ham eller gjorde ham vred. Da kunde det hænde, at han foer afsted ligesom i hans Ungdoms

første Tid, og han stormede da støjende og raabende ud over Markerne, ja endogsaa helt ind til Byen, hvor han ellers aldrig viste sig. Da flygtede alle for den vilde Skikkelse med det flagrende Haar og den lange Stav i Haanden, og kun Gadens Drenge samlede sig hujende og skrigende og fulgte efter ham. Men havde han saa løbet sig træt, kunde han tilsidst kaste sig ned i Græsset med Ansigtet mod Jorden, og det saa da ud, som han hulkede af Graad. Hvis Drengene da havde holdt ud og fulgt ham i hans Løb, kunde de paa forsigtig Afstand tidt høre og se et underligt Skuespil. Thi naar han havde hvilet sig ud,

rejste han sig ofte og talte til dem, først med vrede og bidende Ord, men derpaa greb han sin Stav og udførte med den hele Kavallerihugningen, ligesom om han havde en Pallask i Haanden, idet han først lod de sex forberedende Hug suse og hvine igjennem Luften, og saa fulgte de andre Hug, Parader og Stød med en Kraft, Behændighed og Færdighed, der fik Drengene til gysende og beundrende at stirre paa ham, medens de forfærdede lyttede til, hvorledes han i høje Raab og Udbrud fortalte om Würtzens Indhug ved Husby, idet han tydelig nok selv mente at være midt i Kampen og slog omkring sig med det samme blinde, rasende Vildskab, hvormed dette berømte Angreb blev udført. Pludselig kunde han saa standse med et Ryk og blive ganske stille; han saa sig da omkring med bedrøvede Øjne og gik langsomt bort. Ingen Dreng raabte da efter ham; ingen spottede ham; de stod i en Klynge og saa efter ham; opfyldte af det, de havde set, stirrede de efter ham, til han forsvandt oppe i Skoven eller langt ude bag Bakkerne.

Saaledes gik det ene Aar efter det andet, og der var ingen Forandring med Niels Dragon.

Hans Moder var det imidlertid gaaet daarligt Manden havde sat al Ting til, og da hun blev Enke anden Gang, var hun saa forarmet, at hun stod hjælpeløs med sin halvvoxne Dreng. Hun vilde da ty til sin ældste Søn, der ejede den store Gaard, som Farbroderen bestyrede, men Sorg og Græmmelse kastede hende paa Sygelejet, og kort efter døde hun. Hendes halvvoxne Søn, Johannes, kom da en skjønne Dag fattig og forladt til Vangegaard, hvor hans Moder før havde levet i Velstand med sin første Mand, for at opsøge sin rige Halvbroder. Men Niels hverken saa eller hørte paa ham, og da Farbroderen kom til, lod denne ham vide, at der ikke var nogen Plads for ham der paa Gaarden; det var dyrt nok, at Niels gik omkring uden at bestille noget; nu skulde der ikke forsørges flere og ligge Gaarden til Byrde; han var jo stor og stærk nok og kunde vel finde sig en Plads et andet Sted. I Tidens Løb var Farbroderen bleven mere og mere paaholdende, og han var bange for, at nogen skulde gjøre ham Rangen stridig og faa Part i Gaarden, som han allerede i mange Aar havde betragtet som sin egen Ejendom.

Johannes gik da bort og søgte længe forgæves at finde sig en Plads, indtil endelig Lise Hassing tog sig af

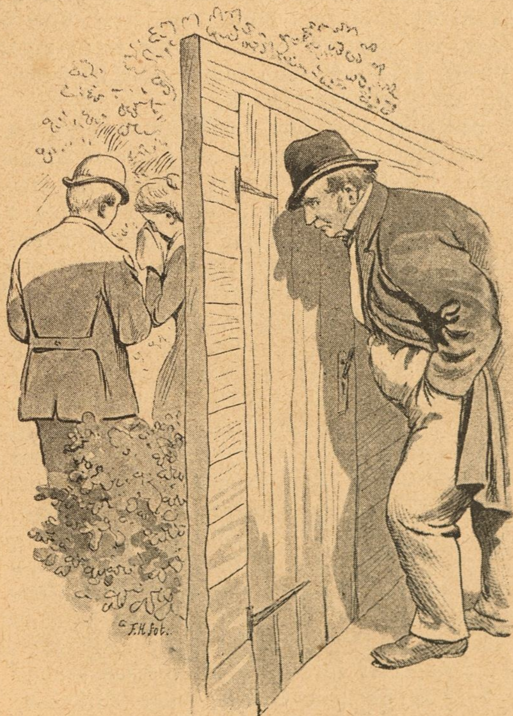
den stakkels Knøs. Hun har vel havt en Følelse af, at hun derved kunde sone lidt af sin Skyld imod Broderen; thi hun fik sin Mand til at tage sig af ham. — Den store, svære Garver Hassing var en vanskelig og opfarende Mand, der havde ondt ved at komme ud af det med sine Folk, som han tidt overdængede med Skældsord og Slag, naar noget ikke var ham tilpas. Men Johannes vidste imidlertid lidt efter lidt at komme til Rette med ham, og da han, alt som han voxede til, blev meget dygtig og paalidelig til sit Arbejde, vidste han tilsidst helt at vinde sin strænge og grove Herre, der gjorde ham til sin Avlskarl. Johannes blev en kraftig Yngling, der mindede meget om Niels. Lise saa med en vis Glæde, men ogsaa med Frygt, at han og hendes unge Datter, der havde voxet sig meget smuk, lod til at fatte Kjærlighed til hinanden. Naar hun hørte dem le og tale sammen i Haven eller Gaarden, smilte hun vemodig, og hun nænnede ikke at skille dem ad, men gik ind i sit Kammer og tog fat paa sit Arbejde. Hun holdt af Johannes, fordi han lignede Niels og dog — for denne nærede hun en rædselsfuld Angst. Naar han en sjælden Gang kom springende gjennem Gaderne med sit vilde Følge, skjulte hun sig i Husets mørkeste Krog og græd bitre Taarer.

Men ogsaa Garveren mærkede snart, hvorledes det stod til med hans pur unge Datter og hans dygtige Karl, som han efterhaanden gav næsten hele sit store Landbrug at styre. Han kunde ikke undvære ham, men han havde paa den anden Side større Planer for med sin Datter end at give hende til en saadan Stodder, som kun ejede lidt sammensparet Løn, og han var derfor helt betænkelig ved, hvorledes han skulde forholde sig.

Saadan stod Sagerne, da Krigen stundede til i Slutningen af Aaret 1863, og der en skjønne Dag var stærk Uro i Byen, da Mandskab og Heste til Dragonregimentet gav Møde. Der var ikke den samme Begejstring hos Befolkningen og ikke den stærke Kjærlighed til Fædrelandet som i 1848, men de unge Karle var dog raske paa det, mødte med god Villie, og da de traf deres gamle Kammerater fra Skolen, drak de mangt et Bæger paa et godt Udfald af det forestaaende Felttog.

Garver Hassing var ikke i godt Humør. Flere af hans Folk var blevne indkaldte, og det vilde komme til at

skorte paa Arbejdskraft. Det var jo godt nok, at han havde Johannes, som endnu ikke var værnepligtig, naar blot han kunde lade være at sætte hans Anna Fluer i Hovedet; han vilde ogsaa gjærne forhøje hans Løn, arbejde kunde han jo for to eller tre, det vidste han — — Og han gik over i Baggaarden, hvor de store Garverkuler fandtes for at tale alvorligt med Johannes. Da han ikke fandt

ham og vilde gaa tilbage til Forhuset, hørte han Stemmer inde fra Haven, hvor der sjælden kom Folk paa den Tid af Aaret. Den svære Mand stod stille og lyttede, men det, han hørte, var ikke godt; thi hans store, tunge Ansigt undergik en mærkelig Forandring. Han hørte Anna og Johannes tale sammen inden for Plankeværkets Dør. Anna græd, og Johannes bad: han vilde gaa med i Krigen, —

hvad kunde det hjælpe til, at han blev her hjemme — de kom dog aldrig sammen — der var jo ingen Udsigt for ham, der kun var en fattig Karl; Anna græd og bad ham om at vente — de var jo saa unge endnu, — — men inden hun fik talt ud, var Garverens Taalmodighed forbi; han sparkede Døren op, og saa overvældede han de unge Folk med Skældsord og Trusler, saa at det gjenlød over hele Gaarden. Men da Johannes rolig og tavs tog Anna ved Haanden og vilde føre hende forbi ham, blev han som rasende, greb en gammel Lægte, og der vilde vistnok være sket en Ulykke, hvis der ikke i samme Øjeblik havde lydt et højt Skrig om Hjælp ude fra Porten.

Det var Lise, som kom ilende imod dem fra Huset, fulgt af den gale Niels Dragon og i nogen Afstand af en Flok Drenge og indkaldte Karle. Garveren blev endnu mere opirret og foer med den store Lægte løs paa den ulykkelige, men Johannes sprang til, greb ham om Armen og raabte: „Mig kan du slaa, jeg skal vel vide at forsvare mig, men ikke skal du krumme et Haar paa min Broders Hoved — du, som har bragt Ulykken over ham!“ Men Niels Dragon var pludselig standset, ja, han stod som rodfæstet i Jorden ved Synet af Anna, som var løbet til ved Moderens Skrig og dristig var traadt hen imod den vilde Mand. Synet af den smukke Pige, der lignede sin Moder saa meget, kaldte pludselig dybe, slumrende Minder frem i hans forvirrede Sind. Han strøg det lange Haar bort fra Øjnene og stirrede stivt og forstenet paa sin Elskedes Datter. Da gik hun og Johannes hen til ham, tog ham i Haanden og talte beroligende og venligt til ham, og pludselig bredte han Armene ud, tog Anna i sin Favn og trykkede hende til sig, medens tunge Taarer vædede hans Øjne for første Gang i mange, mange Aar. Tavs og rolig lod han sig saa af sin Halvbroder føre ud af Garvergaarden.

Da de kom ud paa Gaden, vilde Tilfældet, at de lagde Vejen hen ad Kasernen til, en Vej, som Niels Dragon altid havde skyet, og i samme Øjeblik kom et stort Kobbel unge, stærke Heste dandsende og trampende op ad Storegade, førte ved Tøjlerne af Dragoner, der lige var komne i Tøjet. Hestenes Hove knaldede mod Stenbroen, Underofficererne raabte, og ud fra Kasernegaarden lød Regimentsmusiken. Trompeterne øvede sig, og de skingre Toner smeldede raske og jublende ud af den aabne Port. Alt dette greb Niels'

allerede rystede Sind med en underlig Magt; han rettede sig, løftede Hovedet som en gammel Stridshingst og stod rank og høj udenfor Kasernen som den Dag, da han for mange Aar siden fuld af Livskraft og Ungdom var vendt tilbage fra Felten. Hans vilde Blik blev roligt og fast, og til Broderens Forbavselse gik han sikkert og afmaalt hen til den gamle, hjulbenede Vagtmester Holtermann, som stod i Porten. „Jeg melder mig, Hr. Vagtmester!" sagde

han med høj og fast Stemme. Men den gamle maalte ham med et Blik og rystede medlidende paa Hovedet. „Det er godt, min Ven," sagde han og vendte sig fra ham. Niels Dragon studsede, en dyb Rødme fløj op i hans Kinder, da han pludselig saa ned af sig, og hans Blik faldt paa hans daarlige og forsømte Dragt og hans nøgne Fødder i de gamle Sko. Han vendte sig rask om og uden at bryde sig om de Folk, der havde samlet sig om ham, gik

han hurtig sin Vej ud af Byen. Kun Johannes fulgte ham; han havde jo ingen andre Steder at gaa hen, nu da hans Herre havde jaget ham bort, og da han saa, at Broderen teede sig saa fornuftigt og stille, vilde han hjælpe og støtte ham.

Niels Dragon gik i dybe Tanker hjem til sin Gaard; først da han var kommen ind i sit lille Kammer, vendte han sig om til Johannes: „Nu flink!" sagde han. „Kom her! Tag fat!" Og nu maatte Johannes klippe hans Haar og rage hans Kinder og Hage. Da han saa havde vasket og tvættet sig, saa' Johannes med Forundring, hvilken velvoxen og senestærk Mand Broderen var. Men denne smilte, da han saa sig i Spejlet, og gav sig saa til at lede i sin Kiste og sine Skuffer. Lidt efter lidt trak han frem sine gode Uniformsstykker fra gamle Dage, og se, da han trak dem paa, passede de hans kraftige Legeme næsten lige saa godt som før.

I samme Øjeblik kom Farbroderen ilende ind i Stuen. „Hej du, Niels!" raabte han, „hvad er det for Streger, du nu finder paa, jeg maa nok spærre dig inde igjen og binde dig!" Niels svarede ikke, men Johannes sagde: „Lad ham blot være, han gjør jo ingen Fortræd". „Hvad vil du her?" raabte den haarde Mand, „herud med dig! Det kan ikke nytte, du lægger an paa ham for at lokke hans Ejendom fra hans Fædreneslægt, som har skjøttet og plejet den i saa mange Aar. Her har du intet at gjøre!"

Da saa' Niels Dragon ganske forundret fra den ene til den anden, og tilsidst stirrede han stivt og alvorligt sin Farbroder ind i Øjnene med et saadant Blik, at denne forstod, at den gode Gud havde givet hans Myndling hans Forstand igjen. Han slog beskæmmet Øjnene ned og vilde begynde at tale, men Niels Dragon vendte sig om til Johannes og spurgte: „Er du ikke min Moders Søn?" „Jo," svarede Johannes, „jeg er din Halvbroder," og han fortalte ham nu om sit Liv og sin Skæbne. Da gik Niels Dragon ud i Gaarden, hvor alle Husets Folk var samlede, ja, endogsaa nogle fra Nabogaardene var komne til, og de kjendte næsten ikke den stakkels vanvittige Niels i den rolige, ranke Skikkelse, som traadte ud. Men denne vendte sig til sin Farbroder og sagde i alles Paahør: „Giv mig nu strax Gaardens bedste Hest; thi min Røde er vel død og borte. Det er den sidste Besvær og Møje, jeg skal gjøre

dig. Siden skal du overgive mig al min anden Ejendom, og saa skal du faa Løn og Tak for alt, hvad du har gjort for mig." Alle, der hørte ham, var forbavsede over hans fornuftige Tale, og mange fulgte efter ham, da han atter med faste Skridt gik ind til Byen.

Da der henad Aften blev holdt Appel inde i Kasernegaarden, og den gamle Vagtmester Holtermann var færdig med at raabe Mandskabet op og netop havde ladet dette træde af, kom en høj og kraftig Dragon i en lidt gammeldags Uniform ind ad Kaserneporten, og idet han skød de vrimlende Soldater til Side, gik han rask igjennem Klyngerne hen imod Vagtmesteren. Han rettede sig foran ham, lagde Haanden til Huen og sagde: „Jeg melder mig, Hr. Vagtmester!" Den gamle Underofficer studsede, saa' opmærksomt paa ham og sagde: „Min Sjæl og Salighed — er det ikke min gamle Kammerat, Korporal Vangegaard?" „Jo, det er mig," sagde denne og rakte ham Haanden. „Jeg har været haardt syg, siden vi saaes, og er jo nu bleven gammel, men endnu kan jeg vel ride min Hest og føre min Pallask, hvis man trænger til mig." Vagtmesteren stod lidt og saa paa ham: „Kom med op til Ritmesteren," sagde han og nikkede.

Rygtet om Niels Dragons underlige Færd havde bredt sig i Byen. Mange var gaaet efter ham paa Gaden, og de søgte at udspørge Johannes, der trofast havde fulgt Broderen og nu stod i Porten og ventede paa ham. Men han besvarede ikke deres mange Spørgsmaal, og han vidste jo heller intet; thi Broderen havde været tavs og stille, da de gik til Byen, og havde ikke talt et Ord om, hvad han havde i Sinde.

Der gik en rum Tid; Folk gik, men flere kom til. Da saa' Johannes sin fordums Herre, Garver Hassing, komme gaaende, tyk og stønnende, idet han bred og mægtig støttede sig til sin Stok, — men i samme Øjeblik kom Niels ud af Kasernen.

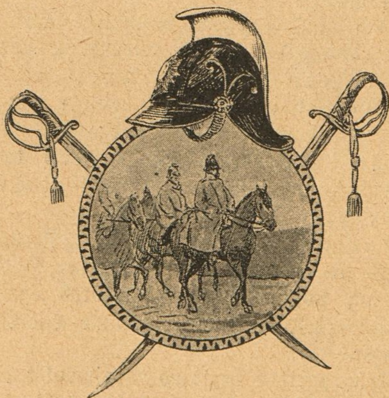
„Paa Fredag rider jeg med Regimentet til Grænsen," sagde han til Johannes, men dog saa højt, at alle hørte det. „Saa gaar jeg ogsaa med i Krigen," svarede den unge Knøs, „det har jeg længe tænkt paa." „Det skal du kjønt lade være, min lille Bror," sagde Dragonen, „hvem skal saa styre min Gaard? Det skal fra nu af ingen

uden du, — og kommer jeg hjem, skal al Ting dog være dit, jeg vil kun have en Plads til mig selv og min Hest."

„Slaa til, dit Dummerhoved," lød en Røst fra de omstaaende, „saa skal du en Gang faa Anna til Kone!" — det var Garveren, der talte; han havde allerede haardt savnet sin dygtige Forvalter. Da Niels Dragon saa ham, flammede endnu en Gang et forvirret, hadefuldt Lyn i hans Øje.

„Kom!" sagde han til Johannes og trak ham med sig, „dette vedkommer kun dig og mig."

Dagen efter overdrog han lovformeligt al sin Ejendom til Halvbroderen, og en tidlig Morgen kort efter drog han bort med Regimentet. Senere har ingen hørt noget til ham. Han blev savnet paa Retræten fra Dannevirke og er rimeligvis falden under Bagdækningens Kamp med Fjenden. Og det blev Johannes' og Annas eneste Sorg i mange Aar, at han ikke vendte tilbage.

Husholderske søges.

(Efter Cilius Andersens Billede.)

Det er ikke godt at være Pebersvend! Han har prøvet, hvad det vil sige, og kunde Fejlen rettes, gjorde han det gjærne; men han synes, det er for sent.

Han er Fuldmægtig paa et Kontor og af Alder, hvad man kalder en midaldrende Herre. For en halv Snes Aar siden arvede han en lille Kapital; nu havde han nok havt Raad til at gifte sig; men Modet var borte. Han var bleven for gammel, tænkte han. Mellem de halvtreds og treds, det er ingen god Alder til at tage Frierskoene paa.

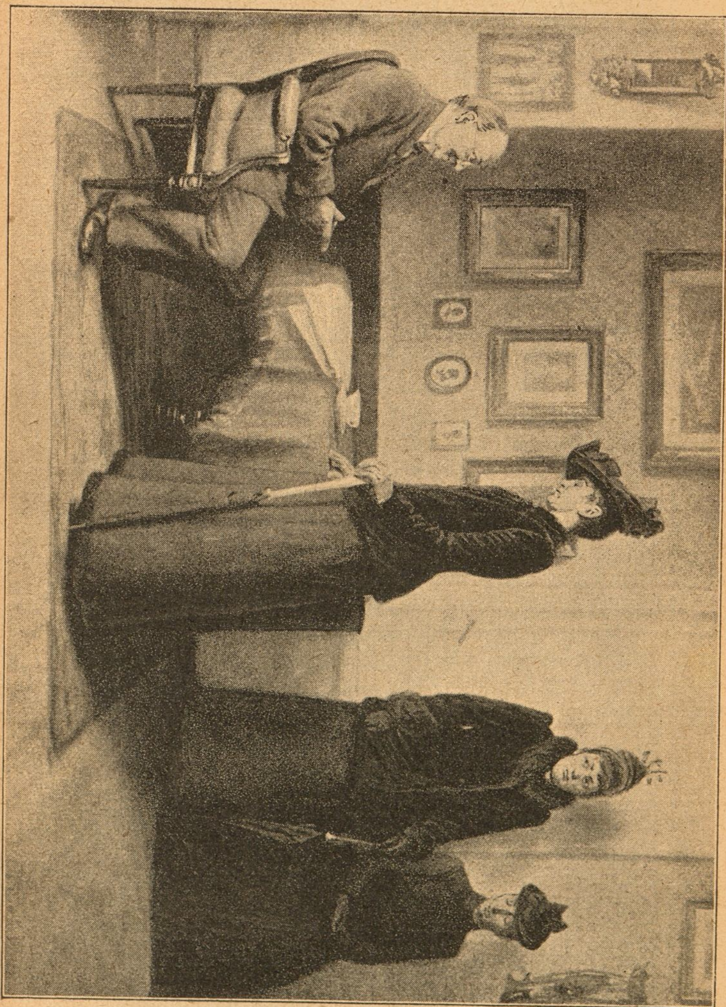
I over tredive Aar har han spist paa Restaurationer, skiftet fra den ene til den anden, men aldrig fundet sig rigtig tilfreds — i hvert Fald højst den første Maaned. Aldrig har han kjendt et Hjems Hygge. Han har selv maattet gjøre Ild i Kakkelovnen, naar han kom hjem efter Middag, selv lave sin The, naar han da ikke spiste ogsaa sin Aftensmad ude. Og var han forkølet og skulde have Havresuppe eller Kamillethe, maatte han selv staa op af Sengen og tænde Ild paa Spritapparatet.

Tilsidst er han bleven kjed af det, og efter Ugers og Maaneders Betænkning har han indrykket et saalydende Avertissement i Avisen:

„Husholderske søges.

En midaldrende, formuende Embedsmand, der savner Hygge i sit Hjem, søger en yngre, hæderlig Jomfru eller Enke, som mod passende Vederlag vil styre hans Hus. Man henvende sig osv.“

Det er kort og godt, men det lille Avertissement synes at eje en magisk Tiltrækningskraft paa alle yngre, hæderlige Jomfruer og Enker. Først glæder Fuldmægtigen sig ved at læse sin vel stilede Bekjendtgjørelse, medens han drikker sin Morgenthe; men op ad Formiddagen, da det ringer paa Entrédøren, og den første Ansøger til Pladsen indfinder sig, kommer der en underlig, ængstende Uro over den lille Mand. Han maa formelig give Audiens. Thi det nøjes

ikke med at ringe én Gang; fem Minuter efter ringer det igjen; det er en ligefrem overvældende Mængde af Ansøgerinder, der melder sig, og alle sammen forsikrer de med samme Overbevisningens Styrke, at de egner sig saa udmærket netop for denne Plads. Der er Ansøgerinder i Alderen mellem 20 og 60. Der er kraftige, matroneagtig udseende Kvinder, der ser ud, som om de vilde skænke den lille Fuldmægtig den moderligste og kjærligste Omhu, og der er magre, gamle Jomfruer, der ser ud, som om de allerede spekulerede paa, om der er Udsigt til, at de kunne komme til at arve Fuldmægtigen, naar han en Gang lægger sig til at dø.

I Begyndelsen modtager den lille Fuldmægtig de kvindelige Ansøgere med kjendelig Forlegenhed, og han tænker ved sig selv, at det næppe kan være synderlig vanskeligere at tage sig en Hustru end fæste sig en Husholderske. Men lidt efter lidt vænner han sig til sin Rolle, og betænksomt smilende modtager han endogsaa tre Ansøgerinder paa én Gang.

Det er jo næsten, som de frier til ham! Og den lille Fuldmægtig ler, ikke i Skægget — thi han har ikke noget Skæg — men i sit glat og omhyggelig barberede Ansigt. Og ser det ikke ud, som om Nr. 2, der staar ret op henne ved Væggen, med en vis Skinsyge betragter Nr. 1, der netop krydsforhøres af den smilende Fuldmægtig, medens Nr. 3 af Ansøgerinderne sidder taalmodig ned, med fromt nedslagne Øjne.

Ak, om den lille Fuldmægtig i dette vigtige Øjeblik var Menneskekjender! Om han kunde se ind i Hjærtet paa disse yngre Jomfruer og Enker, hvem af dem der havde den bedste Evne og den redeligste Vilje til at varetage hans lille Husholdning, give ham god og velsmagende Erstatning for Restaurationsmaden, holde hans Manksetskjorter og Flipper i Orden og bringe ham med taalmodig Haand Kamillethéen og Havresuppen, naar han har forkølet sig.

Men desværre — den lille Fuldmægtig er aldeles ikke nogen Menneskekjender, skjønt han maaske selv tror, at han er det. Og det er ikke uden Uro, man maa imødese Resultatet af, at han har iværksat sin store Beslutning: at avertere efter en Husholderske. Maaske han er lige ilde faren, hvad enten han vælger den forlegne Nr. 1, som han netop taler med, den kjønne Nr. 2, der interesseret lytter

til Samtalen, eller den taalmodig ventende Nr. 3, der maaske er en rigtig Havgasse trods hendes resigneret=fromme Mine. — —

Kunstneren, som har malet dette Motiv, har taget Situationen lige paa Kornet og ført den igjennem med ikke ringe Lune; det er blevet et fortræffeligt Billede, grebet ud af Virkeligheden, og det vil med ét Slag skabe den fremadstræbende unge Kunstner en smuk Plads mellem vore Genremalere.

Gode Raad.

Gult Vox kan gjøres hvidt, naar man hælder det i Vand og derpaa breder det ud i tynde Skiver, udsat for Luft og Lys. Dette gjentages, indtil den gule Farve er forsvunden.

* * *

Følgende Opskrift til Vognsmørelse er patenteret i England: 60 Dele Paraffinolie, 60 Dele Harpixolie, 60 Dele Talg og 30 Dele Oliesyre. Talgen opløses ved Opvarmning i Olierne, og derefter tilsættes 15 Dele fint pulveriseret brændt Kalk og 6 Dele Natronlud.

* * *

Smudskede Baand renses paa følgende Maade: De vaskes i koldt Sæbevand, blandet med Alkohol; renses derpaa i rent Vand, i hvilket et Stykke Gummi-arabicum er blevet opløst, og vindes saa om en Glasflaske for at tørres. De maa ikke stryges.

* * *

Lampevæger af Filt har forskjellige Fortrin fremfor de almindelige af Bomuld og egner sig godt til Petroleum. De brænder meget sparsomt, skydes let op og ned, afgiver en rolig, ensartet Flamme og er kun halvt saa dyre som de almindelige Væger af Bomuld.

* * *

Oliepletter fjærner man fra Stuegulve, Træborde og andre Gjenstande af Træ ved at besmøre dem med grøn Sæbe, og først efter 24 Timers Forløb vaskes dette af med Vand. Fedtpletter paa Papir fjærner man ved en Blanding af Vand og Magnesia, hvormed man bestryger Pletten; naar det paastrøgne er tørt, fjærner man det med en Kniv eller en stiv Børste. Er Pletten ikke forsvunden, maa man gjentage denne Fremgangsmaade.

Svigermo'ers Brev.

(Til sin nygifte Datter).

„Mit kjære Barn!

Jeg har længe tænkt paa at skrive til dig for at tale lidt med dig om din Mand og give dig nogle moderlige Raad, som kunne være dig til Nytte i dit Ægteskab. Det glæder mig meget at se i dine Breve, „hvor lykkelig du er", „hvor meget du og din Axel holder af hinanden" o. s. v. Men, mit kjære Barn, Kjærligheden er blind, som Ordsproget siger, og du ser endnu ikke alle et Ægteskabs Skyggesider, som man først efterhaanden kommer under Vejr med, naar man maaske er mindst belavet derpaa. Som Moder anser jeg det derfor for min Pligt at forberede dig paa Ting, om hvis Tilværelse du endnu ikke har nogen Anelse.

Du forstaar nok, at jeg hermed ikke vil sige noget ondt om din Mand, men alle Mænd ligner hinanden! Din salig Fader var dog — takket være mine Anstrængelser — en Undtagelse fra Reglen.

Kjære Barn! Jagttag nøje din Mand, saa at du rigtig kan lære ham at kjende! Dette er det første Raad, jeg giver dig. Rimeligvis er han ligesom alle Mænd en selvisk Natur, der kun tænker paa sit eget kjære Jeg, uden at tage Hensyn til dine Ønsker og Tilbøjeligheder. Dette maa du absolut vænne ham af med. Opdrag ham til at gjøre Opofrelser for din Skyld.

Ryger han, saa bed ham om at holde op dermed, eftersom du ikke kan taale Lugten af Tobak, og bed ham i Stedet for, hvis han nødvendigvis maa hengive sig til saadanne Laster, at tage et Stykke Lakritsrod eller noget lignende i Munden, naar han absolut skal have noget at suge paa. Det er langt billigere og smager ham maaske saa ubehageligt, at han helt bortkaster den Slags Uvaner.

Jeg formoder, at din Mand er et saa nogenlunde exemplarisk Menneske, at han ikke har hengivet sig til den forfærdelige Uskik at drikke en Snaps til sin Aftensmad.

Men skulde Forholdet være det modsatte, maa du øjeblikkelig skride ind, hvis du ikke i Fremtiden vil se dit Hjem forvandlet til et Værtshus. For at give din Mand Afsmag for stærke Drikke, ved jeg intet bedre Raad, end at du nu og da, som ved en Fejltagelse, hælder Petroleum i Stedet for Akvavit paa Karaffen.

Jeg formoder, at Axel endnu ikke har givet dig Anledning til Skinsyge! Men alligevel er der altid Grund til at være mistænksom. Undersøg derfor jævnlig hans Lommer, lad ham ikke engagere kvindelige Medhjælpere paa sit Kontor og, fremfor alt, fæst aldrig andre end grimme Tjenestepiger!

Jeg formoder, at din Mand maaske allerede nu finder Hjemmet mindre hyggeligt end Opholdet uden Døre, paa Konditorier og Restaurationer. I saa Fald bør du hurtigst muligt føre ham tilbage til hans Pligt. Jeg foreslaar derfor, at du hver Dag lader ham gjøre Rede for, hvad han har taget sig til. Bliver han ude nogen Aften efter Klokken ni, bør du ved hans Hjemkomst klage over heftigt Ildebefindende, Hjærtekrampe eller lignende. Det kan muligvis gjøre ham bange, saa at han en Tid lang foretrækker at blive hjemme om Aftenen.

Som passende Sysselsættelse for din Mand i Hjemmet anbefaler jeg, at han saver Brænde, bringer forviklede Garnnøgler i Rede og deslige.

Din kjærlige Moder.

Tankekorn.

At være sin egen Slave er det haardeste Slaveri.

* * *

Hvis vi elskes af vore Omgivelser, kan vi bære hele den øvrige Verdens Fjendskab.

* * *

En Søn mistror hellere to Gange sin Faders Forstand end én Gang sin Moders Hjærte.

* * *

Fiskere paa Skagens Nordstrand.

(Efter C. Neumanns Maleri).

Vil man til Gavns lære Danmarks Fiskerbefolkning at kjende, skal man rejse til Vestkysten og allerhelst til Skagen. Det er ikke „Søndagsfiskere“, man træffer deroppe; men vejrbidte, hærdede Skikkelser, Folk med Mod i Brystet, Hjærtet paa rette Sted.

For de, der synes, at Slægten er gaaet tilbage, er det helt velgjørende at opholde sig en Tid lang mellem denne Befolkning. Den er i det mindste ikke vanslægtet. Brede og kraftige ser de ud, trohjærtede og retskafne er de i deres daglige Færd, og de har det sejge og udholdende Mod, som aldrig giver sig af med at maale Faren, men kun med at overvinde den.

Og hver Dag er deres Liv i Fare. Ikke blot i Storm og Uvejr, naar Redningsbaaden skal ud for at bjerge en fremmed Skibsbesætning, og det hænder endda saa jævnlig ved disse Kyster. Men ogsaa deres daglige Dont er fuld af Farer. Ingensinde ved de, naar de gaar ud, hvordan Vejret bliver, inden de atter kommer i Land. Der kan pludselig rejse sig en Storm, og Revlerne, som de skal over, er da deres farligste og mest truende Fjender. Der skal et sikkert Øje og en rolig Haand til at styre Baaden over disse farlige Punkter. Men Skagens Fisker tilbagelægger den farlige Vej hver eneste Dag eller Nat, og det falder ham aldrig ind at tænke paa, at han øver nogen heltemodig Bedrift derved. Der er i det hele kun lidet Brask og Bram ved ham. Faamælt og sindig af Naturen passer han sit Arbejde med en egen Stilfærdighed. End ikke Budskabet om en Stranding bringer ham ud af hans støtte Ligevægt. Han ved præcis, hvad der skal gjøres, og han gjør det uden mange Ord; han sætter Livet i Vove for sine Medmenneskers Skyld som noget, der nu en Gang hører med til hans Gjerning.

Vil man træffe en Befolkning, som endnu rummer nogle af vore Forfædres bedste Dyder, skal man rejse til Vestkysten og Skagen. Det er Folk, som det er lige fornøjeligt at stifte Bekjendtskab med, hvad enten man ser dem gaa til Søs i haardt Vejr, eller de færdes paa Stranden ved deres Fartøjer og Næringer.

Fiskere paa Skagens Nordstrand. (Efter C. Neumanns Maleri.)

Paa Mississippi-Damperen.

Af K. Jerome.

En Passager, der for første Gang i sit Liv sejlede op ad Mississippi-Floden, fik Tilladelse af Kaptajnen til at tage Plads ved Siden af Rorgængeren, en bister, gammel Søulk, der gjorde sig til af, at han aldrig, saa længe han havde levet, havde talt andet end Sandhed.

„Er der mange Krokodiller her i Floden?" spurgte Passageren, da han havde set sig lidt omkring.

„Ikke saa mange nu for Tiden, siden man er begyndt at skyde dem for Hudens og Spækkets Skyld," lød Svaret.

„Var her da mange i tidligere Tid?"

„Jeg vil ikke snakke derom, fremmede!" svarede Rorgængeren med et Suk.

„Og hvorfor ikke?"

„Fordi De gjærne kunde tro, at jeg stod her og løj for Dem, og det er noget, som jeg aldrig gjør. Jeg spiller Kort og drikker Whisky og ryger daarlig Tobak — men se: lyve det gjør jeg ikke ..."

„Der var altsaa mange i gamle Dage, sagde De?" bemærkede Passageren.

„Jeg er næsten bange for at tale om det, Sir; men jeg har regnet elleve hundrede Krokodiller paa hver engelsk Mil mellem Vicksburg og ned til New Orleans. Det er flere Aar siden, før nogen endnu havde løsnet et Skud paa dem ..."

„Ja, det tvivler jeg ikke om!" sagde den fremmede.

„Og en Gang talte jeg 3,459 Stykker paa en eneste Sandbanke," vedblev Rorgængeren. „Det lyder meget, naar man snakker om det, men vi havde en Toldkontrollør med om Bord, og han skrev dem op, efterhaanden som jeg talte dem."

„Det tvivler jeg aldeles ikke paa," ytrede den rejsende og trak Vejret dybt.

„Det glæder mig at høre, Sir! Der var dem, som kunde tro, at jeg stod her og løj, skjønt jeg taler den rene

Sandhed. Her var tidligere et rigtigt Paradis for Krokodiller, og i Mellemstunder kunde her være saa tykt af dem omkring Skuden, at Hjulene i Gjennemsnit dræbte ni og fyrretyve Stykker for hver Mil, vi kom frem ..."

„Virkelig?"

„Det er saa sandt som Præstens Amen, Sir! Jeg havde næsten helt ondt af de ulykkelige Dyr, for de plejede at skrige ligesom menneskelige Væsener. Vi dræbte, som sagt, en Mængde af dem, og endnu flere saarede vi. Jeg sejlede med en Kaptajn, der altid havde en Tusind Flasker Balsam og Salve med sig, og det kastede han ud til de saarede ..."

„Gjorde han det?"

„Saa sandt som jeg lever, gode Herre! Jeg tror aldrig mere, jeg træffer et saa godhjærtet Menneske. Krokodillerne blev helt forliebte i Balsam'en og endnu mere i Kaptajn Tom, og de vænnede sig til at svømme frem og vifte med Halen og titte op og prøve paa at smile ..."

„Virkelig?"

„Det er den rene, skære Sandhed, Herre! Og da vi en Gang løb paa Grund paa en af Sandbankerne, og vi havde en af det konkurrerende Selskabs Baade lige bag efter os, saa flokkedes Krokodillerne sammen, stak ind under Skuden og fik hende flot i en Haandevending. Det kan maaske lyde som en opdigtet Historie, men jeg har endnu aldrig løjet og tænker heller ikke at gjøre det. Jeg vilde ikke sige en Løgn, om man saa bød mig alle de Penge, som findes om Bord i denne her Skude."

Der opstod en pinlig Pause. Men lidt efter vedblev Norgængeren:

„En Gang slap vort Kul op for os, og da tog nogle Krokodiller Bugserlinen og bugserede os fem og halvtresindstyve Mil op imod Strømmen, lige til Vicksburg. Og da det blev kjendt langs med Floden, at Kaptajn Tom var død, bestrøg hver eneste Krokodille sit venstre Øre med sort Dynd til Tegn paa Sorg, og mange af dem tæredes hen og døde ..."

Passageren forlod lidt efter Norgængeren med den Bemærkning, at han aldeles ikke tvivlede paa disse Fortællingers Paalidelighed. Den gamle Søulk tog et Tag i Rattet og svarede:

„Ser De, er der noget, jeg ikke gjør for Penge, saa

er det at lyve. Jeg er bleven opdragen af en god Mo'er, og jeg vil holde mig til Sandheden, om jeg saa aldrig skulde se en Cent af den Hyre, jeg har tilgode!"

Historier.

Fruen til sin Tjenestepige: „Marie, jeg kan ikke lide, at du underholder dig med din Kjæreste i Køkkenet!" — Marie: „Det er meget kjønt af Fruen, men Sagen er, at han er fra Landet, og jeg er rigtignok bange for, at han er altfor kejtet i sine Manerer, til at Fruen skulde synes om at faa ham ind i Dagligstuen."

* * *

Forleden Dag steg en Mand op bag paa en Sporvogn og betalte strax sine 20 Øre. Lidt efter kom en Dreng løbende efter Vognen og raabte til ham: „Jensen! Jensen! Deres Kone har faaet et nyt Anfald!" — Jensen saa sig et Øjeblik om med en forvirret Mine, men derpaa raabte han tilbage: „Nu er det for sent! Jeg har betalt mine Penge, og jeg har ikke i Sinde at forære Sporvognsselskabet noget — om det saa kun var en Øre!" — Og Drengen maatte løbe hjem med uforrettet Sag.

* * *

„Fa'er," spurgte en lille Dreng, „er Kannibalerne Folk, der lever af andre Mennesker?" — „Ja, min Dreng!" — „Jamen, Fa'er, saa maa jo Onkel Peter være en Kannibal, for Mo'r siger, at han lever af sine Medmennesker!"

* * *

I Restaurationen. „Men hvor i Alverden kan De spise og læse paa én Gang!" — „Aa, det er den letteste Sag af Verden — jeg læser med det ene Øje og spiser med det andet!"

* * *

En amerikansk Dommer afgav nylig i Anledning af, at en Advokat i Retten udspurgte en Dame meget skarpt om hendes Alder, den Kjendelse, at en Dame var berettiget til at være, af hvilken Alder hun selv syntes, thi ingen vilde alligevel tro hende, selv om hun opgav sin virkelige Alder.

Tankekorn.

Der er intet i den hele Natur, der mere viser et legemligt Billede af Livets hellige Mysterier end det store, herlige Hav, der som Himlen omslutter den hele Jord og viser det uendelige i sin rolige Flade. Kjærlighed er ogsaa et Dyb som Havet, i hvis Grund Livet og Døden bygger, medens Haabet lader sine rigtladede Snekker flyve fra Kyst til Kyst.
H. C. Andersen.

* * *

Søg altid at tvinge dig selv uden at lægge Tvang paa andre.

* * *

Den, der søger at gjøre sig nyttig overalt, vil alle Vegne føle sig hjemme.

* * *

Fuldendt Fred er en Umulighed, selv i det mest tilbagetrukne Liv. Der er altid en eller anden Ulv, som finder Vej selv til den fredsommeligste Faareflok.

* * *

Arbejde og Kjærlighed er Menneskets Legeme og Sjæl.

* * *

Vanen er vor anden Moder; det staar til enhver at sørge for, at den bliver ham en god Moder.

* * *

Enhver opfyldt Forhaabning afføder et nyt Ønske. Saaledes gaar vi fra Forhaabning til Forhaabning lige til vor Grav.

* * *

Altfor ofte er det Tilfældet, at vi i Stedet for at trøste vore Venner i deres Ulykke forklarer dem, paa hvilken Maade de havde kunnet undgaa den.

* * *

Ønsket om at sige noget klogt kan undertiden bevirke, at vi kommer til at sige noget meget dumt.

* * *

Der er Mennesker, som ved Valget af deres Venner lader sig lede mere af Forfængelighed end af Sympathi. Men de gjør Uret deri.

* * *

I den store Nød bør man ikke spilde sine Kræfter med Klage.

Julesang.

Nu ringe alle de Klokker om Land,
thi Julen hun ganger for Dør.
Godt Budskab hun bringer til store og smaa,
til gyldene Borg og til armeste Vraa
et Budskab, der kjendtes ej før. ,
Det synger om Jul, det hvisker om Jul
fra Skyen den høje til dybeste Skjul.

I skinnende Klædebon er hun svøbt,
Mor Jul, den livsalige Gæst!
Det blinker og tindrer, hvor hun triner frem,
hun bær til de mange, de tusende Hjem
en Hjærternes solglade Fest.
Hun bær ned det Bud til den faldne Jord:
Guds Kærlighed er saa uendelig stor.

Hun drager sin Vej i kvældende Stund
under kimende Klokkers Klang.
Hendes Aasyn som Solen har lysende Glans,
om Hovedet hvælver sig Stjærnernes Krans,
paa Læben er Fredstoners Sang.
Hvert jublende Barn, hver Kvinde, som tror,
de fanger et Glimt af den højbaarne Mor.

Mildt er hendes Øje, rigt hendes Sind,
hun Gaver strør ud for sin Fod.
Og titted hun ind i et sorgtynget Hjem,
hvor Døren for hende stod sparsomt paa Klem,
en Trøst hun tilbage dèr lod.
Hun rakte en Skærv af sin Kærlighedsskat
— en varmende Gløð i den sorgklamme Nat.

Nu ringe alle de Klokker om Land,
de ringe saa vidt over Ø.
Mor Jul drager om i sit skinnende Skrud,
at melde for Døre Guds Kærlighedsbud,
det Budskab, som aldrig skal dø. —
Det synger om Jul, det hvisker om Jul
fra Skyen den høje til dybeste Skjul.

Anders J. Eriksholm.

En Fiskerkone, der venter sin Mands Hjemkomst.

(Efter Professor A. Dorphs Maleri.)

Thekjedlen snurrer paa Bordet. Aftensmaden venter. Og det samme gjør hun selv, den unge Kone, der kaster et længselsfuldt Blik ud gjennem Vinduet. Den lille i Vuggen sover nok saa trygt og ved slet ikke, at Fa'er er paa Søen.

Men det er Magsvejr, og der er med Guds Hjælp ingen Fare. Alligevel er en Fiskers Hustru aldrig rolig, mens hendes Mand er paa Søen. Hun er saa vant til det; Dag efter Dag gaar han ud med sin Baad for at røgte Garnene og bringe Fangsten hjem. Men det hænder saa tidt, at han bliver længere borte, end man har gjort Regning paa. Det afhænger ganske af Vejr og Vind. De kan gaa ud ved Daggry i det herligste Vejr, og det kan blæse op til Storm inden Middag. Det træffer sig ogsaa, at Vinden bliver gunstig, saa de søger ind til den nærmeste Søkjøbstad for at afhænde Fangsten med det samme.

Og alt imens sidder Hustruen hjemme og bier paa Hjemkomsten. Thekjedlen snurrer. Aftensmaden venter. Hans Kofte ligger parat over Stoleryggen, for at han kan bytte om, naar han kommer hjem.

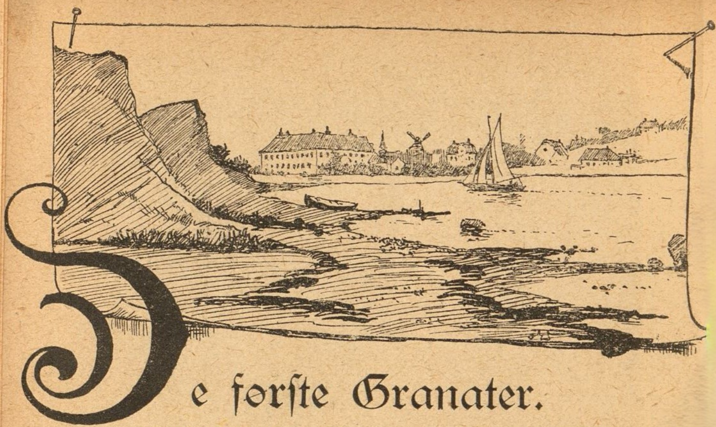
Hendes Hænder sysler flittig med Naal og Traad, men hvert Øjeblik maa hun se ud gjennem Vinduet, om han dog ikke skulde komme. Hun kjender hans Baad langt borte, og hun bliver først helt glad og let om Hjærtet, naar hun ser den styre ind mod Fiskerlejets Havn.

Klokken var knapt to i Morges, da han gik ud. Nu er det henimod Aften. Saa længe plejer han sjælden at blive paa Søen. Men maaske han er sejlet helt ind til Kjøbenhavn for at afsætte sin Fangst. Vinden har jo været god. Eller maaske han har drevet lidt Kadrejeri med det samme; det er nu en Gang Skik og Brug der ved Kysten. For sine Fisk, eller hvad Forraad han har med om Bord af Brød, Brændevin og Tobak, faar han enten Tovværk eller rede Penge af de fremmede Skippere. En fattig Fiskermand maa hjælpe sig, som han kan. Ved Sjællands Øst=

kyst er det smaat med Fiskeriet nu til Dags. Kan hænde, det er de mange Dampskibe, der har jaget Fisken bort.

Kommer han ikke snart? . . . Hun ser et Sejl dukke op derude. Hun kjender hans Baad. Gud være lovet! Ventetiden er til Ende. Og hendes Fiskermand skal faa en hjærtelig Velkomst!

De første Granater.

En Erindring fra 1864 af **Erik Bøgh.**

(Med Illustrationer af Alfred Schmidt.)

Det var en af de mørkeste Dage under vor sidste sørgelige Krig, at jeg kom til Sønderborg.

Samtidig med, at den udmattede Armé, der havde gjort den forfærdelige Tur fra det forladte Dannevirke, rykkede ind i Byen, gik jeg i Land fra Dampskibet „Dania“, der skulde hente syge og saarede, og jeg blev saaledes Vidne til al den Elendighed, Tilbagetoget havde fremkaldt hos de dødtrætte Krigere, al den Forbitrelse, som Opgivelsen af den store Stilling havde vakt hos Mængden, og al den Forvirring, det voldte at skaffe den indmyldrende Hær Føde og Kvarter.

„Hvad i Alverden vil De her i denne Jerusalems-Forstyrrelse?“ spurgte den elskværdige Doktor, hos hvem jeg søgte Raad som Husvild i den af Indkvartering overvældede By.

„Jeg er rejst hjemmefra for at skrive Korrespondancer fra Krigsskuepladsen og havde haabet at kunne gjøre det i Slesvig. Det var baade mod min Vilje og mine Beregninger, at den er rykket os saa meget nærmere. Men hvad skal jeg gjøre? — „Folkets Avis“ har 18,000 nyhedsgraadige Abonnenter, der smægter efter enhver Meddelelse herovrefra, og da ingen af Bladets Medarbejdere kan rykke i Marken, saa maa Redaktøren devovere sig“ — svarede jeg.

Den gode Doktor saa' lidt forundret paa mig. „Har De virkelig betænkt at vove Deres Liv for at tilfredsstille Deres Læseres Nysgjerrighed?“ spurgte han.

„Nej! Et saadant Overmaal af Tapperhed og Selvopofrelse har jeg dog ikke taget med mig“ — forsikrede jeg og forklarede, at jeg hverken agtede at lade min Iver som Referent udsætte mig for at blive skudt som Spion, eller at opstille mig som Skive for Fjendens Riffelskytter. Det vilde jo kun være en Dumhed!

„Det mente jeg heller ikke. Men sæt f. Ex., at Preusserne tager Dybbøl og overdænger Byen med Bomber og Granater! . . .“

„Saa vilde jeg som Nonkombattant opsøge mig en Stilling udenfor Skudvidde, og der er da ikke større Sandsynlighed for, at en af de første Granater skulde ramme en bestemt Person, end for, at et Stormvejr skal kaste en Skorsten ned i Hovedet netop paa ham. Kan jeg blot opdrive et nogenlunde beboeligt Rum paa et Loft eller i en Kjælder, saa flytter jeg ikke derfra, førend jeg enten hører den første Granat knalde eller ser sort paa hvidt for, at Tyskerne er rejste hjem!“

Da jeg havde afgivet denne Erklæring, kom der pludselig et livligt Udtryk over Doktorens alvorlige Ansigt. „Nu vil jeg gjøre Dem et Spørgsmaal paa Ja og Nej“ – sagde han. „Er det bestemt, at De vil rejse tilbage den første Dag, Tyskerne skyder paa Byen?“

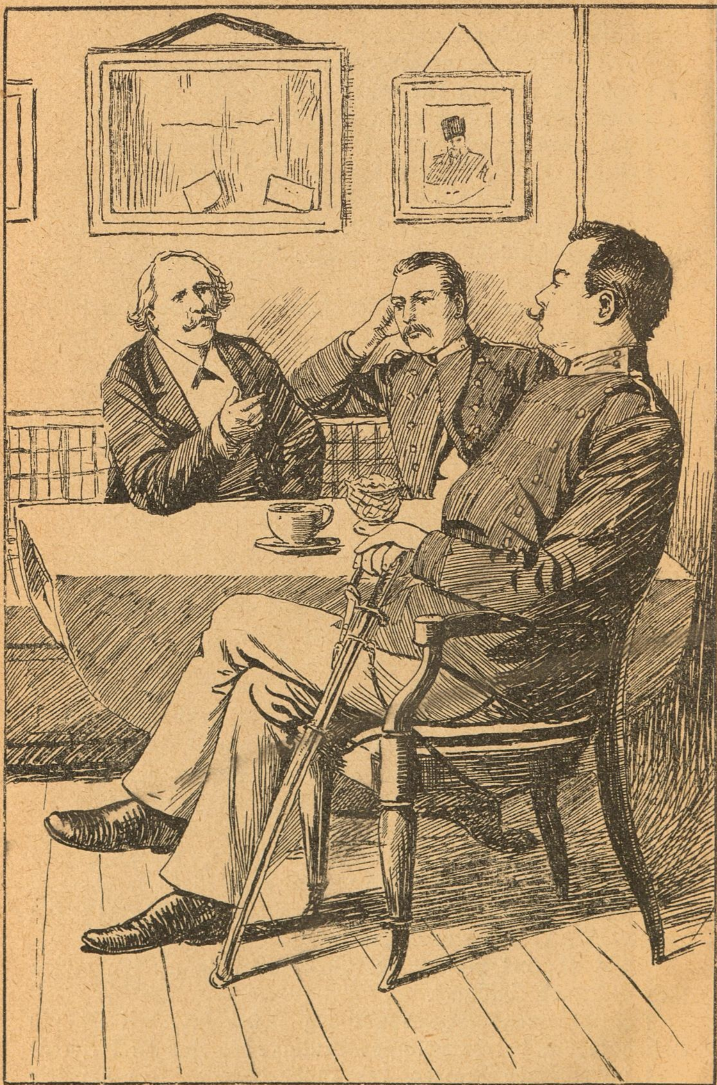
„Ja!“

„Godt! Saa vil jeg gjøre Dem et Forslag. Byen er for Øjeblikket saa overfyldt med Indkvartering, at her næppe er et Hønsehus, som ikke er belagt, og det vil derfor omtrent være umuligt at skaffe Dem et Logis, som De nogenlunde kan være tjent med, men naar De den Dag, da de første Granater bliver sendt herind, vil følge min Familie til Kjøbenhavn — jeg selv maa jo blive her paa Embeds Vegne! — saa skal De faa Husly hos mig saa længe. Er vi enige om det?“

Det var det bedste, jeg kunde ønske, og jeg tog altsaa med Tak mod Tilbudet.

I Doktorens Hus fandt jeg under hele mit Ophold i Sønderborg det hyggeligste, venligste og for en Referent mest interessante Kvarter, der kunde tænkes. Jeg var ikke blot havnet hos den elskværdigste Familie, men havde til

3*

midlertidige Husfæller et Par vakre unge Officerer, og ved Middagsbordet traf jeg sammen med Overlægen og hele hans medicinsk-kirurgiske Stab, der altid kunde rapportere Dagens Nyheder fra de forskellige Lazaretter, hvor man i Reglen fik de første Underretninger om Resultaterne af Forpostfægtningerne og Kanonaderne.

Jeg fik her i Løbet af kort Tid et helt andet Syn paa mange Sider af Feltlivet, end jeg havde medbragt hjemmefra.

Det første, jeg lærte, var: hvor forskjellig Kurs man sætter paa Menneskeliv i Krig og i Fred. Budskaber om Dødsfald af Venner og bekjendte, der under sædvanlige Forhold vilde have fremkaldt Sorg og Forstemthed under en hel Sammenkomst, blev man saa vant til at høre, at man efter et let Suk, et Øjebliks Tavshed og maaske et Par anerkjendende Ord om den faldne kunde „gaa over til Dagsordenen" og tale om de næste Nyheder. Det hed omtrent:

„Er der kommet nogle saarede ind paa Lazarettet i Dag?"

„Ja, Løjtnant N. N."

„Haardt saaret?"

„Han døde strax efter Ankomsten."

„Herregud! — Glad ung Mand! — Eneste Søn af den gamle Justitsraad! (Lille Pavse.) Ingen flere?"

„Jo, to Menige, der havde faaet Splinter af samme Granat."

„Farlige?"

„Nej! Kjødsaar blot — og saa har der meldt sig to smaa Pneumonier og en Mumps *)."

Dermed var det Samtaleæmne udtømt. Et andet, som derimod syntes uudtømmeligt, hvor ofte og hvor længe det endogsaa kom under Behandling, og med hvor megen Iver det end blev behandlet, var den ubegribelige og ubeskrivelige Godmodighed og Skaansomhed, der var vist og bestandig blev vist mod den forræderske, tysksindede Del af Befolkningen.

Især var der en lille Klikke af Officerer, af hvem jeg stadig blev manuduceret i dette deres Yndlingskapitel i Krigshistorien.

---

*) Lungebetændelser og Faaresyge.

Jeg erindrer en Samtale mellem to af disse Ivrere i Anledning af de hyppige Desertioner fra vore Forposter.

„Hvorfor skyder man ikke efter disse fordømte Overløbere, naar Patrouillen tydelig ser, at de er paa Vej over til Tyskerne, og hvorfor hænger man dem ikke, naar de opmuntrer deres Kammerater til at „stikke af" den første Gang, de kommer paa Forpost?" udbrød den ene.

„Hvorfor?" svarede den anden spottende. — „Fordi det er Synd at fortænke en Sydslesviger i, at han faar Hjemve. Man maa desuden være konsekvent i sin Skaansomhed. Hvad blev der gjort ved den Fyr, som, mens vi laa nede i Slesvig, blev grebet paa fersk Gjerning i at skrive Breve, hvori han opfordrede sine Kammerater til at gjøre Opstand? — Ingen Ting naturligvis. Saadanne Sager skal man helst dysse ned. Selv skal vi vogte os for at irritere „vore tyske Brødre", og derfor var det i sin Orden, at man for et Aarstid siden forbød de danske Soldater at synge „Den tapre Landsoldat"; men naar derimod en Flok af den halvtyske Indkvartering i Kastellet trækker igennem Nyboder skraalende „Schleswigholstein meerumschlungen", som de gjorde for nylig*) midt under Krigen, saa skal vi være glade over, at Brostenene ikke foer op af Gaden efter dem, og at Tagstenene ikke fløj ned i Hovederne paa dem . . ."

„Saaledes som jeg vilde have gjort i deres Sted" — faldt den første ham i Talen. „Jeg forstaar ikke, at de kunde undgaa at blive stenede. Ulykken maa være, at man ved fra forrige Krig, at man ustraffet kan vove alt overfor de Danske. Vi amnesterede dengang løst og fast. Vi lod de af Oprørsregeringen indsatte Embedsmænd beholde de Stillinger, hvorfra de havde fortrængt deres pligttro Forgængere. Vi gjenoptog Officerer, der var løbne over til Oprørerne, i den danske Hær og regnede dem det Avancement til gode, som de havde opnaaet ved at kæmpe mod deres Fædreland — ja, kort sagt: vi gjorde alt muligt for at opmuntre Fremtidens Insurgenter. Kunde man ikke have ønsket, at han, den store Konge, der i sin Tid sad fangen derovre paa Sønderborg Slot**), var staaet op af Graven og havde taget sig af Oprøret paa sin Manér?

---

*) Den 6te Februar 1864.
**) Kristian den anden.

Et Par Hundrede Daler, anvendte til Galger i 1848, vilde have sparet os Millioner i 1864, og en Snes hængte Landsforrædere vilde have frelst Tusinder af brave Mænd fra Døden paa Valpladsen og i Lazaretterne."

„Lad os ikke tale om de Fromheder, der blev begaaet for 15—16 Aar siden, men lad os holde os til Nutidens Nænsomhed. Hvorfor river man ikke den Mølle ned derovre paa Skansen, som behersker Broen over Sundet, uagtet ethvert Barn kan forudse, at naar Tyskerne vil herover, skyder de Møllen i Brand, og naar den brænder, kan Artilleriet ikke færdes omkring den? — Man nænner det ikke! Ved Slesvig signaliserede de tyske Spioner bagved os med Raketter, uden at der blev gjort Jagt paa dem — man nænnede det ikke! Her er det noksom bekjendt, at der hver Nat gaar Baade over Vemmingbund til Broager. Marinens Officerer ser med Harme disse mistænkelige Fiskerjoller, men opsnappe dem og hindre deres Ejere i at fiske i det rørte Vand, det nænner vi ikke!"

„Nej, vi er godmodige!"

„Og langmodige!"

„Og taalmodige!"

„Og højmodige!

„Gud ske Lov, at vi endda er modige nok til at erkjende det!"

„Og frimodige nok til ikke at tabe Humøret derover!"

I den Toneart hørte jeg næsten daglig Samtaler, som var mere oplysende end opmuntrende for en Referent, der, selv om han havde nok saa stort Mod paa at bringe dem videre, var forpligtet til at fortie deslige Udbrud — indtil videre.

Men det vilde blive alt for vidtløftigt at fortælle alt, hvad jeg hørte og lærte angaaende Stemningen i Hæren under de 5—6 Uger, jeg tilbragte paa Als. Den lille Prøve, jeg har gjengivet, er imidlertid næppe ganske overflødig, da det efter al Sandsynlighed var de Rapporter, som de tyske Spioner i Nattens Mørke havde bragt til Broager, der var Aarsag til, at Batterierne derovre den 15de Marts kastede de Granater ind i Byen, der efter Aftale blev Signalet til min Hjemrejse.

Dagen forud havde Preusserne paa Broagerlands Højder opført et Batteri paa fem Kanoner med Skydeskaar mod Dybbølskanserne, og endnu en Dag tidligere var det

første Batteri paa sex Kanoner blevet demaskeret. Vort Artilleri havde i den Anledning opkjørt et Par 24pundige Feltkanoner og sendt nogle Granater over til de truende Gjenboer og mødt nogle spidse Sprængprojektiler til Svar. Det var Ouverturen. Nu kom Introduktionen.

Mens Sønderborgerne sad ved Frokostbordet, havde de tyske Kanoner atter begyndt at spille op, og det var ikke et enkelt Skud, der en Gang imellem lod sig høre, det var en tæt vedholdende Kanonade, der bragte Ruderne til at klirre. Naar man ikke er vant til den Taffelmusik, fremskynder den Maaltidet, og er man Referent, virker det som Appellen paa Soldaterne. Jeg skyndte mig altsaa til Allarmpladsen.

Fra Møllebatteriet oversaa man hele Kyststrækningen bag Vemmingbund, men den stærke Vind gjorde Brugen af Kikkerter temmelig vanskelig, og den disige Luft, der trods Solskinnet indhyllede Broagerland, hindrede det væbnede Øje i at se stort mere end det ubevæbnede. Saa meget kunde dog ethvert nogenlunde skarpt Syn opdage, at der paa forskjellige Steder derovre med nogle Sekunders Mellemrum viste sig en lille, tæt hvid Røg, og kort efter kunde ethvert Øre, der ikke var altfor tunghørt, bemærke en dump Lyd, der lignede et Slag paa en stor Tromme. Stundom fulgte disse smaa Røgskyer med tilhørende Skrald saa tæt ovenpaa hinanden, at førend Blæsten havde spredt den ene Røg, brød der to andre frem ved Siden af. Af og til hørte man et stærkere Drøn og saa' en Røgsky hæve sig fra den sydlige Sænkning af Dybbølbakken. Det var vore Kanoner oppe fra Skansen Nr. 2, der lod høre fra sig.

Det Publikum, der havde samlet sig paa Møllebakkens Galleri, var meget blandet. Officerer og Menige, Intendanter og Trainkuske, Civilister med og uden Rang fulgte opmærksomt Forestillingen og passiarede med hinanden paa den gemytligste Maade under de korte Mellemakter.

„Mon de nu virkelig skulde kunne gjøre vore Skanser nogen Fortræd derovre fra?“ — spurgte en Bondekone den Soldat, der stod ved Siden af hende.

„Aa — megen Skade har de da inte gjort endnu“ — svarede han. „En af deres Granater overstænkede os med Snavs igaar, da vi var paa Skansearbejde, og en anden gik tværs igjennem en Officershytte. . .“

„Uden at gjøre Skade?“

„Ne—j – Nogen Skade gjorde den jo, for den knuste saamænd det eneste Stykke Postelin, der var i Huset."

„Kan vi naa over til dem igjen?" spurgte en Borgermand den Officer, han havde i Indkvartering.

„Ja vel kan vi det" — svarede denne. „Det vil sige: med de riflede Kanoner; men dem har vi kun et Par Stykker af, mens de andre kan opstille saa mange, det skal være."

„Men „Rolf Krake" dernede, den er vel rigtig godt armeret — hvad?"

„„Rolf Krake" — ja, den er brillant, men det kan ikke nytte, at den giver sig af med at skyde paa Lerbakkerne" — bemærkede en Civilist, der lod til at være krigskyndig.

„Hvad Nytte den kan gjøre, faar vi først at se, naar Tyskerne en Gang vil gjøre Landgang!" — sagde en ældre Landofficer i en Tone saa ærefrygtsfuld, at det næsten lød som et ironisk Udbrud af den gamle Skinsyge mellem Hær og Flaade.

„Hvad Pokker var det?" — raabte i det samme en Borger og pegede paa en sort Røg, der viste sig oppe i Luften over Dybbøl Mølle.

„Det var en Granat. Og der er en til — endnu længere til højre!" — svarede Officeren.

„Men paa den Maade kan de jo naa lige til Centrum!"

„Ja vel kan de det."

„Men saa kan de jo ogsaa skyde ind i Byen?"

„Ja, det er klart!"

„Mon de virkelig skulde faa det i Sinde?"

„Det faar de nok en af Dagene, men de er dog vel nok saa høflige mod Sønderborgs Damer at underrette dem om det først."

„Se! Der vandede en Kugle ikke langt fra „Rolf Krake"! Hvad mon Kommandøren siger til det?"

„Et Panserskib siger ikke noget til en Kugle, der har faret 7000 Alen og ikke træffer. Det er for Resten næppe efter Skibet, de skyder, om jeg ser rigtigt" — sagde den ene af Officererne og gik, fulgt af den anden, der med et sælsomt betonet „Nej!" røbede, at han var af samme Mening.

Skulde de retsindige Tyskere virkelig tænke paa at be-

skyde Byen uden Varsel? tænkte jeg og skyndte mig hjem til mit Kvarter for efter Pligt og Skyldighed at være parat til Afmarsch, hvis det var Tilfældet.

Oppe paa vort Kammer sad den ene af mine Kontubernaler i Færd med at skrive et Brev. Ogsaa jeg fik min Skrivemappe frem og begyndte paa en Korrespondance.

„Jeg troede, at De havde betænkt at rejse" — udbrød han forundret.

„Ja, hvis Dybbølstillingen bliver taget, har jeg betænkt at rejse herfra, naar den første Granat falder her i Byen" — svarede jeg.

„Den er allerede faldet for en god Stund siden."

„Hvor?"

„Den foer gjennem Taget ovre i „Hotel Alssund", mens Eduard Hansens Skuespillere oppe paa Loftet holdt Prøve paa „Syv militære Piger". Og her er faldet to matte Granater i Vandet, der tydelig nok var sigtede efter Slottet."

„Det maa have været Vaadeskud! Preusserne, der har saa gode Spioner, ved meget godt, at Slottet kun er beboet af Hærens Fnatpatienter, og hvad Fordel kan Fjenden vel have af at forstyrre dem i deres Grønkur ..."

Her blev jeg afbrudt ved et meget mistænkeligt Brag.

„Hører De? Det var en Bombe, der faldt her i Nabolaget."

„Det lød omtrent, som om der væltede en Stabel Brædder!"

Jeg rejste mig fra Skrivebordet og aabnede Vinduet. Folk strømmede hen ad Gaden som ved en Ildebrand: Damer med Morgensko paa Fødderne og et tyndt Shavl over Hovedet, Mænd med Smaabørn paa Armen, Karle og Piger med Kurve og Sække.

„Hvad er der paa Færde?" raabte jeg. Ingen havde Tid til at svare.

En hylende Surren i Luften, et Knald og en Røgsky nede paa Pladsen mellem mit Vindue og „Slottet" gav mig dog strax det forlangte Svar. Byen blev beskudt med Granater.

Jeg lukkede altsaa min Skrivemappe, tog min Kavaj paa, stak mit Nattøj i Ranselen og skyndte mig ned til Familien. Den var allerede paa Vejen op til Dybbøl Mølle,

fik jeg at vide af et Tyende, der ilede bagefter dem med den nødvendigste Bagage.

Jeg gik nu ud paa den høje Stentrappe udenfor Døren for at ordne Indholdet af mit Tornister paa Bænken.

„Hrrrrrrr!“ lød det atter over mit Hoved, og fra en Bygning bagved den Bolig, der havde skjænket mig Ly og Læ, brasede med et frygteligt Rabalder alle Tagstenene ned paa Gaden.

»Nu börjar här bli' roligt!« raabte en svensk Læge op til mig i Forbigaaende.

„Ja, paa Svensk, men ikke paa Dansk!“ — svarede jeg. „Det er just i den Anledning, jeg snører min Ransel.“

„Hvad for noget? Vil De rejse nu, da her først bliver noget at gøre?“ — lød i det samme en Røst fra den lavere liggende Tømmerplads foran Slottet. Det var daværende Kaptain Thestrup, der spaserede nede paa Pladsen for at undersøge de faldende Projektiler.

„Var jeg Kaptain ved Artilleriet, saa vilde jeg vist nok sige det samme som De“ — svarede jeg — „men en Bladskriver har ikke noget at gjøre i Kugleregnen.“ Jeg tog i det samme Tornistret paa Ryggen og gik tværs over Vejen for at sige ham Farvel.

„Jeg synes ikke, at De skulde rejse herfra uden at have faaet en lille Stump Granat med til Erindring om, at De har været i Ilden“ — vedblev Kaptainen, der ikke var fri for de tapre Militæres Lyst til at prøve Civilisternes Mod.

„Det kunde jeg ogsaa nok have Lyst til, naar jeg blot ikke faar den i Maven“ — svarede jeg.

„Tør De komme herned, kan De vist finde en Stump af den, der nylig sprang. Hvis ikke, skal jeg søge efter en“ — fortsatte han.

For at tage Brodden af Drilleriet svarede jeg, at man lige saa lidt paa det ene Sted som paa det andet var sikker mod at blive ramt, og at Faren efter min Mening var mindst der, hvor den sidste Granat var falden, da der kun var ringe Sandsynlighed for, at to Projektiler, der afskydes i en halv Mils Afstand, skulde træffe den samme Plet, og derpaa gik jeg ned paa Pladsen.

Næppe var jeg kommen en Snes Skridt henimod den Bræddestabel, som den sidste Granat havde adsplittet, førend der kom en ny hvinende — den faldt oppe paa Vejen

ved Telegrafstangen, netop paa den Plet, hvor jeg nylig havde staaet, og frembragte ved sin Explosion et Hul, der vilde have været stort nok til min Ringhed.

„Nu er det bedre, De gaar op og tager en Stump af den, der faldt. Det lod næsten til, at den havde Deres Adresse, men kom lidt for sent" — lo Kaptainen.

Jeg fulgte hans Raad og fandt strax en stor Klump af Projektilets Blytrøje, som jeg endnu gjemmer til Erindring om den lille Affære.

Nu, da der er gaaet over tredive Aar siden den Tid, har Rædselsdagene den 2den, 3die og 18de April bragt den forholdsvis ubetydelige og uskadelige Kanonade saa vidt i Forglemmelse, at den næppe nok nævnes i vor Krigshistorie, og da jeg kan forudse det nærliggende Spørgsmaal: hvad Hensigten var med de 20 eller 30 Granater, der den 15de Marts blev kastede ind i Byen, skal jeg derfor slutte med den Forklaring, som en vel underrettet Mand gav mig før min Afrejse:

Tyskernes Spioner — der som sagt temmelig ugeneret drev deres Forretning — havde Natten forud til Broager rapporteret, at der i en Gaard ved Raadhuset var samlet et Train af Ammunitionsvogne. At disse tidligt om Morgenen vilde blive kjørte til deres Bestemmelsessted, vidste de derimod ikke. Da „Rolf Krake" tidlig om Formiddagen viste sig ved Vemmingbund, tog man deraf Anledning til for et Syns Skyld at sende nogle uskadelige Skud efter Panserskibet, mens de fleste som sædvanligt velrettede Granater gik i en ganske anden Retning og faldt for og bag Raadhuset — hvor Krudtvognene havde holdt. De tyske Blade omtalte ikke disse Vaadeskud, men meldte kun: at Broagerbatterierne havde skudt paa „Rolf Krake", der maatte tage Flugten.

Paa Værtshus.

(Med Billede af Venzel Tornøe).

De var bleven gift for et Par Aar siden, og den Gang havde det set helt anderledes ud. Han var Bygningssnedker, arbejdede for et af de store Firmaer og havde god Fortjeneste. Hun tjente som Stuepige og fik saa rundelig Løn, at hun havde kunnet lægge lidt til Side hver Maaned, lige siden de blev forlovede. Saa havde de jo ikke noget at vente efter, og da de i Forening havde sparet et Par hundrede Kroner sammen, gjorde de Alvor af det, satte Bo og holdt Bryllup.

Saadan ligefrem storartet blev det jo ikke. Der var ikke Tæpper paa Gulvet og Mahognitræs Møbler, og nogen Herskabslejlighed var det heller ikke. Men der saa' pænt og hyggeligt ud i de tre Værelser og Køkken, de havde lejet i en af Sidegaderne paa Vesterbro. Der var baade Divanbord og Sofa og en nydelig Nøddetræs Kommode og en Gyngestol. Der var altid rene, hvide Gardiner for Vinduerne, og Køkkenet skinnede af blankt poleret Køkkentøj. Det var næsten som et lille Paradis, syntes hun. Og han sang og fløjtede, baade naar han gik paa Arbejde om Morgenen, og naar han kom hjem til Fyraften. God og skikkelig var han ved hende. Sin Ugeløn bragte han hjem næsten hel og holden, og om Søndagen og andre Fridage tog de altid ud sammen. Det var, som om han ikke havde nogen bedre Kammerat end sin kjønne, lille Kone, og da de i passende Tid, et Aar efter Brylluppet, fik en lille Pige, syntes hun, at hun var saa lykkelig, som et Menneske kunde blive.

Naar hun nu tænkte tilbage paa den Tid, kunde hun næsten ikke begribe, hvordan Ulykken saa pludselig var kommen over dem. Hun havde altid saa fast og trygt stolet paa ham. Vel nok var han en lystig Fyr, der godt kunde slaa sig løs i et muntert Lag. Men Hjemmet og det Arbejde, han havde paataget sig, gik ham frem for alt, og hun kunde tælle de Gange, han var taget ud med Kammeraterne eller var kommen senere hjem nogen Lørdag Aften end just den Tid, han brugte for at tilbagelægge Vejen fra

Arbejdsstedet. Han havde altid plejet at sige, at naar man havde saadan en Kone og saadan en lille rødmusset Tøs og saa en fin Lejlighed, hvor Maden stod og ventede paa En, naar man kom fra Arbejde, saa skulde Pokker gaa paa Værtshus.

Men saa var det ifjor, at det blev den usædvanlig strænge Vinter. Selv det store Firma, han arbejdede for, maatte gjøre en Standsning, der varede i flere Maaneder. Det var aldrig hændet ham før, at han ikke havde havt noget at bestille. Nogen Nød var der just ikke paa Færde; thi en lille Spareskilling var der i Banken, og skulde det endelig knibe, indtil der atter kunde tages fat, saa var han kjendt som en solid og vederhæftig Fyr, der sagtens kunde faa Kredit baade hos Høker og Urtekræmmer.

Det værste var, at han maatte gaa ledig. Det var noget, han aldrig havde kjendt til. I Begyndelsen prøvede han paa at slaa Tiden ihjel, som han bedst kunde, derhjemme. Han læste sin Avis paa Kryds og Tværs og om igjen; han legede med sin lille Tøs, og han prøvede paa at gaa sin Kone til Haande i Køkkenet med at slibe Knive og hugge Brænde. Men det blev altfor kjedsommeligt i Længden. Han blev ligefrem syg af den Lediggang. Efterhaanden som Dagene og Ugerne gik, vænnede han sig mere og mere til at søge udenfor Hjemmet. Han maatte jo træffe Kammerater, sagde han, for at høre, hvordan det stod til med Forholdene, og naar der kunde være Udsigter til, at Arbejdet blev gjenoptaget.

Fra først af fattede hun ingen Mistanke og nærede ingen Frygt. Han havde jo altid været saadan en ordentlig og ædruelig Mand, og han kunde da ikke pludselig forandre sig og blive en helt anden end den, han før havde været! Men da hans Udgangsture tilsidst varede hele Dagen, og han jævnlig kom svirende hjem sent ud paa Aftenen, saa indsaa hun, at der var Fare paa Færde.

Hun satte alt, hvad hun havde af Udholdenhed og Viljestyrke og Kjærlighed, ind paa at frelse ham. Hun hentede ham selv hjem fra Værtshuset uden at bryde sig om den kaade Spot, hun maatte døje af de andre Værtshusgjæster. Det var jo sit Barn og det en Gang saa pæne og hyggelige Hjem, hun kæmpede for. Det varede længe, før hun kunde beslutte sig til at tro, at hendes Kamp var forgæves. Men Tiden gik. Arbejdet var atter

gjenoptaget rundt omkring. Kun han var ikke mere den samme. Time efter Time kunde hun nu sidde oppe og vente paa ham. Størsteparten af Ugelønnen var borte, naar han kom hjem. Der var kun ét Sted, hvor han følte sig i sit Es — paa Værtshuset. — —

Hun synes, at hun er bleven en gammel, udslidt Kone i det Aar, der er gaaet — ikke af det forøgede Arbejde, hun har maattet paatage sig nu, da hun saa godt som alene maa sørge for sig selv og Barnet. Det er Sorgen og Skammen, der har gjort hende gammel. Hun tror ikke mere paa, at det kan hjælpe; men bliver han altfor længe borte, gaar hun endnu af gammel Vane hen paa det Værtshus, hvor hun ved, han søger. Der sidder han med fortinnede Øjne, sløv og sammenfalden. Der stinker af bajersk Øl, og Stuen gjenlyder af vrøvlevorn Værtshuspassiar. Det hænder, at en og anden af de halvfulde Gjæster byder hende et Glas med. Ja, hvorfor ikke! Spot og Ulykke følges jo ad. Saa faar hun ham tilsidst trukken med. Og mens de følges hjemad, og hans Hjærne bliver saa klar, at han kan se hendes forgræmmede Træk, og Barnet, der fryser paa hendes Arm, lover han hende, at det skal blive sidste Gang. Men hun ved, hvor meget det Løfte er værd. I Morgen Aften kan hun igjen hente ham paa Værtshus . . . Det er en gammel Historie, hun fortæller; men den bliver ved at være ny, saa længe der er saa god Tid paa Værtshuse og bajersk Øl. — —

Gode Raad.

Som et Middel mod Frost anbefales det at bruge fint reven Peberrod, over hvilken der for én Del hældes tre Dele kogende Vand, altsaa f. Ex. til et Lod Peberrod tre Lod Vand. Før man gaar i Seng, holder man Haanden eller Foden, der er plaget af Frost, i denne Blanding, saa varm man kan taale det, til den er bleven kold.

* * *

Naar man strør en Spiseskefuld Sukker og ligesaa meget Salt inden i en stor Fisk, vil den kunne holde sig et Par Dage; mindre af begge Dele til smaa Fisk.

Sortekunstneren.

(En Anekdote).

Det var den Gang, Folk var mere godtroende end nutildags. Den gamle Major B., Ejer af en solid, svensk Herregaard, var kjendt blandt sine Omgangsfæller som en stor Spilopmager, og der var adskillige Historier i Omløb om ham.

Saaledes fortaltes der bl. a., at Major B., der, efter at have taget sin Afsked, alene helligede sig til at bestyre sin Landejendom og med megen Interesse tog Del i sine Undergivnes Sorger og Glæder, en Dag fik Besøg af en kjøn, ung Pige, Datter af en af Godsets Husmænd. Hun havde faaet en syg Finger og kom nu til sin Husbond for at bede ham om Raad derfor.

Majoren kastede et Blik paa den syge Finger og overtydede sig om, at der ingen Fare var paa Færde. Derpaa gav han det syge Sted nogle lette Strøg med Helvedessten, medens han med en alvorlig Mine — og en Skælm bag Øret — rettede følgende Spørgsmaal til Patienten:

„Du tænker nok temmelig meget paa din Kjæreste, eftersom du har faaet saa ondt i Fingeren . . . Gjør du ikke?“ —

„Nej — jeg har ingen Kjæreste!“ svarede Pigen.

„Ja, ja — nægt det nu ikke! Tror du ikke, jeg kan se det? Dette her er ikke andet end „Kjærlighedsve“. Kan du lade være med at tænke paa Kjæresten, indtil du kommer hjem, saa gaar Sygdommen snart over; men tænker du blot nok saa lidt paa ham, saa bliver Fingeren sort, som du snart skal faa at se. Tænk nu nøje over, hvad jeg har sagt, og lad mig se, du er fornuftig! Du kan komme igjen senere, saa skal jeg se, hvad jeg videre kan gjøre for dig!“

Dermed var Sagen i Orden. Pigen takkede og gik, idet hun lovede nøjagtig at følge det modtagne Raad.

Men det varede ikke mange Timer, før hun kom tilbage til Majoren og med en ynkelig Mine fremviste sin

Finger, der nu var bleven ganske sort som Følge af Penslingen med Helvedessten.

„Jeg tænkte jo nok, at det vilde gaa saadan!“ sagde Majoren. „Og saa vilde du for lidt siden paastaa, at du ikke havde nogen Kjæreste!“

„Det havde jeg heller ikke,“ lød Svaret. „Men paa Hjemvejen kom jeg til at tænke paa, at vor Naboes Anders alligevel var den, som jeg syntes bedst om af alle Karlene her paa Egnen... Og kunde Majoren nu indrette det saadan, at han blev min Fæstemand, saa kunde Fingeren maaske blive hvid igjen, og Ondskaben dreven ud af den...“

Majoren lo og lovede, at han skulde gjøre, hvad han kunde.

Den følgende Dag traf han den omtalte unge Karl, der var i Lag med sit Arbejde ude i Marken.

„Tænker du ikke paa at gifte dig — du er jo en rask og flink Karl!“ sagde Majoren, efter at han først havde passiaret med Anders om forskjellige andre Ting.

„Der er vel ingen, som vil ha'e mig — ellers kunde det ikke være saa galt,“ svarede Karlen.

„Aa — det skal du ikke sige! Jeg ved en af Pigerne her paa Godset, som du vil komme til at synes om, og hende skal du fri til, hvis du ser, at hun har én sort og fire hvide Fingre paa den venstre Haand. Det har jeg læst i den sorte Bog! Og frier du til hende, saa faar du ikke Nej — det indestaar jeg dig for!“

Majorens Spaadom gik i Opfyldelse, og ved hans Snedighed blev de to unge Folk kort Tid efter et lykkeligt Ægtepar.

Historier.

En Kone var meget opbragt paa sin Mand, fordi hun var kommen efter, at alle de Kjærlighedsbreve, han havde sendt hende, var nøjagtige Afskrifter af dem, han havde sendt sin første Kone.

* * *

Man spurgte en gemytlig gammel Herre, hvad han ønskede til Middag, og den gamle Herre svarede: „En god Appetit, godt Selskab, en ren Serviet og noget at spise!“

* * *